

**PROGRAM DELA
IN FINANČNI NAČRT
POSLOVANJA
URBANISTIČNEGA INŠTITUTA RS
ZA LETO 2026**

Ljubljana, januar 2026

Vsebina

1	Program dela.....	4
1.1	Vizija in poslanstvo	4
1.2	Kratka predstavitev UIRS	5
1.3	Poudarki programa dela za leto 2026	7
1.4	Dolgoročni cilji delovanja	7
1.5	Letni cilji ter projekti in aktivnosti za uresničevanje ciljev za leto 2026	9
1.6	Zakonske in druge podlage, na katerih temeljijo cilji in aktivnosti JRZ.....	12
1.7	Druga pojasnila, ki omogočajo razumevanje predlaganih ciljev	14
1.7.1	Znanstvenoraziskovalna dejavnost, vključena v sredstva za stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti prejemnika stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: S-ZRD-O)	14
1.7.1.1	Vsota ISF-O in PSF-O (infrastrukturalna dejavnost, upravljavska in podporna dejavnost, raziskovalni programi, mladi raziskovalci in razvojni steber).....	14
1.7.1.2	Razvojni steber - RSF-O	17
1.7.2	Znanstvenoraziskovalna dejavnost, ki se financira po javnih razpisih in pozivih.....	17
1.7.3.	Odporna znanost	20
1.7.4.	Zagotavljanje enakih možnosti spolov	22
1.7.5.	Mednarodno sodelovanje in mednarodni projekti.....	23
1.7.6	Opis strokovnih nalog oziroma javne službe z drugih področij dela	28
1.7.7	Tržna dejavnost.....	33
1.8	Načrt investicij in investicijskega vzdrževanja , ki vključuje nakup opreme, za leto 2026	34
2	Finančni načrt za leto 2026	36
2.1	Izhodišča in kazalci na katerih temeljijo izračuni in ocene potrebnih sredstev za leto 2026.....	36
2.2	Obrazložitev finančnega načrta za leto 2026 po posameznih izkazih.....	38
3	Kadrovski načrt	53
3.1	Število zaposlenih po virih financiranja z obrazložitvijo	53
3.2	Preglednici s kadrovsko strukturo zaposlenih po plačnih podskupinah in trajanju zaposlitve	54
3.3	Obrazložitev kadrovskega načrta	55

1 Program dela

1.1 Vizija in poslanstvo

Urbanistični inštitut Republike Slovenije je osrednja slovenska znanstvenoraziskovalna ustanova s področja planiranja in urejanja prostora ter sorodnih disciplin. Da bi takšen status obdržali še v prihodnosti, se moramo konstantno boriti in strokovni javnosti dokazati, da smo najboljši. Spreminjajoče se okoliščine, tako glede pristopov k raziskovalnemu delu, kakor glede ključnih dejavnikov, ki vplivajo na uspešno izvajanje raziskovalnega dela, predstavljajo nove izzive, s katerimi se moramo stalno soočati in ustrezno in učinkovito spopadati.

Urbanistični inštitut Republike Slovenije mora tudi v prihodnosti ostati osrednja slovenska znanstvenoraziskovalna ustanova s področja planiranja in urejanja prostora ter sorodnih disciplin. To bo mogoče doseči le, če bomo sledili naslednjim temeljnim strateškim ciljem:

1. Doseganje odličnih znanstvenoraziskovalnih rezultatov.

Na Inštitutu deluje zelo visoko kakovosten raziskovalni program Prostorsko načrtovanje, ki ga sestavljajo raziskovalci z različnimi specializacijami na področju načrtovanja in urejanja prostora. Ta program predstavlja jedro znanstvenega delovanja Inštituta. Inštitut je leta 2023 ponovno uspešno kandidiral na razpisu Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost RS (ARIS) za sofinanciranje raziskovalnih programov.

Ključna znanstvena izhodišča omenjenega raziskovalnega programa so:

1. pametna mesta in skupnosti s poudarkom na interpretaciji in vključevanju sodobnih pristopov kot so ekosistemski pristop (EsA) in na naravi temelječe rešitve (NBS) ter razvoju uporabe sodobnih IT in GIS-a za optimiziranje procesov razvoja mest in skupnosti
2. trajnostni razvoj s poudarkom na nizkoogljični družbi, prilagajanju podnebnim spremembam z bolj učinkovito organizacijo dejavnosti v prostoru, porabo razpoložljivih naravnih virov, učinkovito uporabo energije ter sočasnim in usklajenim načrtovanjem drugih sistemov in nosilcev kakovosti bivanja, še posebej zelene infrastrukture in mobilnostnih sistemov
3. kakovost bivanja v vključujočih in zdravih skupnostih s poudarkom na razvoju prostorske demografije, ki upošteva strukturne, kulturne in družbeno ekonomske soodvisnosti v prostoru; ter stanovanjske oskrbe kot dejavnika kakovosti življenja in blaginje ljudi.

Skladno z razvojnimi programi EU in raziskovalskimi usmeritvami (Obzorje 2020) ter cilji mednarodnih (UNEP, 2015), evropskih (UA-EU, EC, 2016; Transition towards sustainable and liveable urban futures-JPI Urban Europe, 2015; BS, EC, 2011) in slovenskih usmeritev (SPRS 2, v pripravi, MOP, 2017; SRS, MGRT, 2017) bodo raziskave in razvoj v okviru omenjenega raziskovalnega programa usmerjeni na štiri medsebojno povezane in dopolnjujoče sklope:

1. vrednotenje sodobnih razvojnih paradig in usmeritev z namenom ugotavljanja njihove uporabne vrednosti v procesih prostorskega načrtovanja
2. mobilnost in nizkoogljična družba
3. prostorska demografija, migracije in socialne inovacije ter izzivi za stanovanjsko oskrbo
4. razvoj metod in orodij za izvajanje načrtovalskih procesov ter prikaz stanj, sprememb in simulacij razvoja prostora.

Odlične znanstvenoraziskovalne rezultate pa je mogoče doseči le s kvalitetnim izvajanjem znanstvenih raziskav, tako temeljnih kot tudi aplikativnih.

2. Pridobivanje raziskovalnih in strokovnih projektov doma in v tujini.

Kot znanstvenoraziskovalna organizacija ima Inštitut možnost pridobiti znanstvenoraziskovalne in strokovno-izvedbene projekte na naslednje načine:

1. Kandidiranje na razpisih ARIS za (so)financiranje raziskovalnih projektov, na razpisih ARI za CRP-e, ter na razpisih drugih ministrstev in pristojnih organov.

2. Partnersko sodelovanje v različnih EU raziskovalnih programih oz. drugih mednarodnih raziskovalnih projektih.
3. Neposredne ponudbe predlogov raziskav potencialnim naročnikom oz. uporabnikom v Sloveniji in sodelovanje na razpisih drugih javnih zavodov, kot so občine in regionalne razvojne agencije ipd..

3. Zagotavljanje povezav med raziskovalnim delom in implementacijo rezultatov raziskav v praksi.

Večjo pozornost raziskovanja mora Inštitut še naprej usmerjati tudi v problematiko trajnostnega razvoja na vseh ravneh prostorskega načrtovanja in regionalnega razvoja, urbanističnega oblikovanja, krajinskega načrtovanja in oblikovanja, varstva okolja ter naravne in kulturne dediščine, stanovanjske problematike, prometa in prostorske informatike. Inštitut si mora v prihodnje poiskati več možnosti za izvajanje operativnih nalog (npr. študije primerov), da bo lahko sproti testiral in implementiral raziskovalne dosežke v konkretni urbanistični praksi. Inštitut mora biti bolj prisoten in upoštevan s svojim strokovnim znanjem pri pripravi in spreminjanju zakonodaje na področju urejanja prostora. Pri tem mora Inštitut še posebej ohranjati in razvijati kritični odnos do obstoječih družbenih praks. Ključni pogoj za to je avtonomija stroke in ohranitev neodvisnosti Inštituta kot javnega raziskovalnega zavoda.

4. Vključevanje raziskovalcev v izobraževalni proces.

Za dvig znanstvene odličnosti je pomembno tudi vključevanje kakovostnih raziskovalcev, doktorjev znanosti, v procese doktorskih študijev na Univerzah. Takšno vključevanje omogoča raziskovalcem stike z novostmi in sodelovanje v konzorcijih, ki objavljajo najnovejše izsledke iz področij delovanja, na katerih so sami aktivni. Potrebno je torej povečati vpetost v izobraževalne programe s sodelovanjem in povezovanjem tako z domačimi kakor tudi s tujimi univerzami.

5. Zagotavljanje ustrezne kadrovske zasedenosti.

Ne glede na sedanje finančne zmožnosti Inštituta ugotavljamo, da na Inštitutu primanjkujejo določeni strokovni profili, ki so nujno potrebni za njegovo učinkovito delovanje in celovito izvajanje ključnih nalog, ki so navedene v opredelitvi njegovih glavnih raziskovalnih področij.

Za doseganje ustrezne kadrovske zasedenosti je tudi nujno treba vzgajati in razvijati kadre, ki bodo sposobni prevzeti vodilne vloge na posameznih področjih raziskovanja, v primeru odsotnosti oz. odhoda vodilnih starejših raziskovalcev, po upokojitvi.

6. Izboljševati prepoznavnosti ustanove in njenega delovanja doma in v tujini.

Prepoznavnost Inštituta je potrebno redno posodabljanjati, doma in v tujini.

Inštitut uresničuje **poslanstvo** kot interdisciplinarni javni raziskovalni zavod na področju urejanja prostora in s tem povezanih ved:

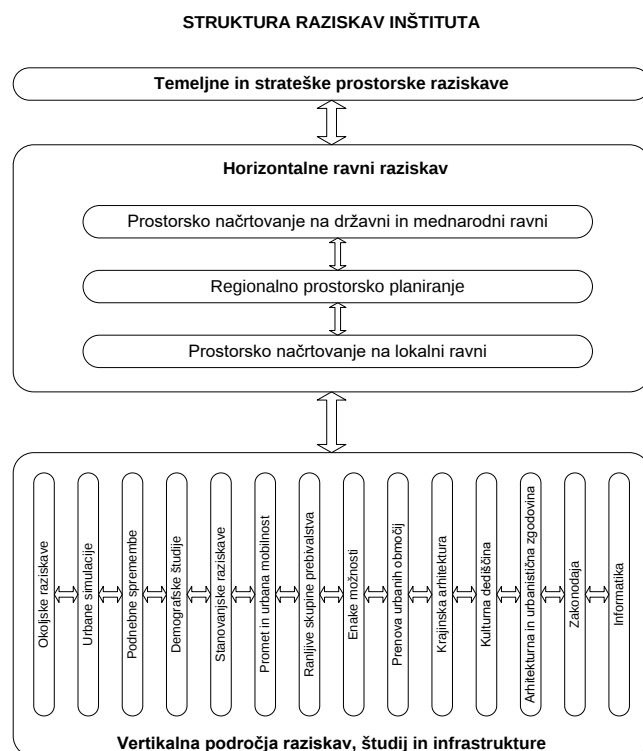
- Opravlja temeljne in aplikativne raziskave na področju prostorskega načrtovanja in z njim povezanih disciplin. Inštitut stremi k raziskovanju in pojasnjevanju razvoja urbanih fenomenov v Sloveniji, k sistematičnemu spremljanju in dokumentiranju razvoja prostorskih struktur države, zlasti pa razvoja mest in naselij, k sodelovanju pri pripravi zakonov in podzakonskih aktov na vseh področjih urejanja prostora in varstva okolja, k doseganju načel trajnostnega razvoja, uveljavitvi inovativnih pristopov za razvoj pametnih mest »smart city«, k sodelovanju pri vrednotenju naravne in kulturne dediščine ter skrbi za njeno ustrezno vključevanje v prostorske planske in izvedbene akte.
- S prenašanjem znanja svojih raziskovalcev s sodelovanjem v pedagoških procesih, z organizacijo znanstvenih konferenc, strokovnih delavnic in nadaljevalnih ali specialističnih tečajev.
- S svojo založniško dejavnostjo, kjer z izdajanjem znanstvenih in strokovnih publikacij ozavešča javnost, tako strokovno kot laično.

1.2 Kratka predstavitev UIRS

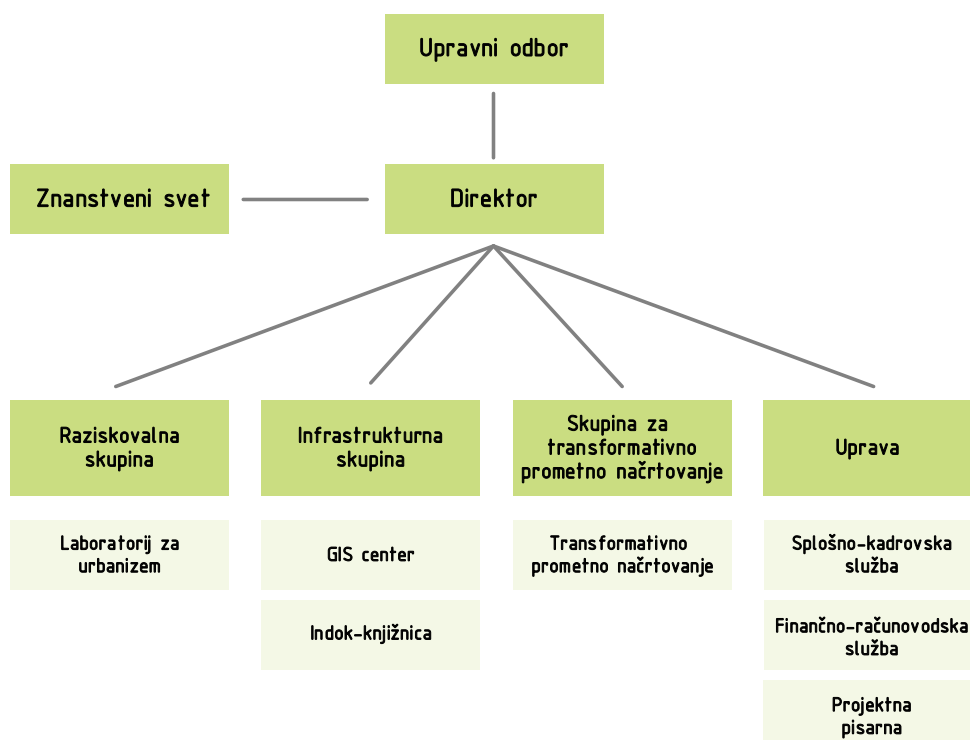
Urbanistični inštitut Republike Slovenije (UIRS) je osrednja slovenska znanstveno raziskovalna ustanova na področju načrtovanja in urejanja prostora in z njo povezanih ved. Ustanovljen je bila leta 1955, kot javni raziskovalni zavod pa deluje od leta 1993.

Temeljne dejavnosti inštituta so raziskovanje, izobraževanje in založništvo. Inštitut vzdržuje tudi referenčno nacionalno knjižnico in INDOK center za področje prostorskih ved na nacionalnem nivoju.

UIRS izvaja temeljne in aplikativne znanstvenoraziskovalne in razvojne projekte na mednarodni, državni, regionalni in lokalni ravni, v katerih obravnava različne probleme in procese urbanističnega in prostorskega razvoja Slovenije in širše ter metodološka in praktična vprašanja razvoja in urejanja mest, naselij in krajine. Raziskovanje prostorskih fenomenov je prvenstveno usmerjeno na naslednja področja: urbane simulacije, podnebne spremembe, demografske spremembe, stanovanja, promet in urbana mobilnost, ranljive skupine ljudi, enake možnosti, prenova urbanih območij, krajinska arhitektura, kulturna dediščina, arhitekturna in urbanistična zgodovina, zakonodaja in informatika.

Notranja organiziranost inštituta:

1.3 Poudarki programa dela za leto 2026

- 3.1 Število raziskovalnih projektov, katerih nosilec je JRZ – 5 in katerih sodelujoči je JRZ – 5 .
- 3.2 Število raziskovalnih programov: 1 raziskovalni program, 1 infrastrukturni program.
- 3.3 Načrtovani najpomembnejši nakupi raziskovalne opreme: Nakup osebnih in prenosnih računalnikov, MS licenc (Windows, Office 365, Copilot).
- 3.4 Načrtovano število raziskovalcev na dan 31. 12. 2026: 31, načrtovano število strokovnih delavcev: 11.
- 3.5 Načrtovano število raziskovalcev JRZ vključenih v pedagoški proces v letu 2026: 3.
- 3.6 Načrtovano število odličnih tujih uveljavljenih znanstvenikov, gostujočih na JRZ v letu 2026: 1.
- 3.7 Načrtovani delež prihodkov iz naslova tržne dejavnosti (v % od celotnih prihodkov JRZ): 12,9 %.
- 3.8 Načrtovano število mladih raziskovalcev: 1.
- 3.9 Načrtovano število projektov Obzorja Evropa: 4 – v delu, 6 – v prijavi.
- 3.10 Načrtovani prihodki na projektih Obzorja Evropa: 4 projekti v skupni višini 103.243 €.
- 3.11 Načrtovani projekti, ki se sofinancirajo iz Evropskih strukturnih in investicijskih skladov: /
- 3.12 Raziskovalni projekti, pri katerih sodelujejo partnerji iz drugih držav (projekti Interreg in Central Europe): 7 projekti v skupni višini 323.786 €.

1.4 Dolgoročni cilji delovanja

Dolgoročni in letni cilji Inštituta so opredeljeni v »Ciljih prejemnika stabilnega financiranja« (Priloga), ki ga je potrdil UO UIRS v septembru 2022, kot osnova za pridobitev stabilnega financiranja. Strateški in dolgoročni cilji se skladajo z Resolucijo o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030. V dokumentu so navedeni cilji ter ukrepi za doseganje teh ciljev. Za spremljanje doseganja ciljev so zapisani tudi kazalniki, ki omogočajo merjene in s tem preverjanje uresničevanja ciljev.¹

Zap. št.	Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2025	Ciljna vrednost 2027	Ciljna vrednost 2030
SODELOVANJE MED ZNANOSTJO, VISOKIM ŠOLSTVOM, GOSPODARSTVOM, PRENOS ZNANJA IN INOVACIJE				
1	Število raziskovalnih projektov, v katerih z JRZ sodeluje vsaj en visokošolski zavod	8	9	11
2	Število raziskovalcev, zaposlenih na JRZ, ki sodelujejo v pedagoškem procesu visokošolskih zavodov (v osebah)	3	4	5
3	Število raziskovalcev, zaposlenih na JRZ, ki so v gospodarstvu oz. pri drugih uporabnikih znanja opravili vsaj enomesečno raziskovalno delo (v osebah)	0	0	0
4	Število raziskovalnih in razvojnih projektov, v katerih sodeluje gospodarstvo oz. drugi uporabniki znanja in so krajši od enega leta	2	9	10
5	Vrednost raziskovalnih in razvojnih projektov, v katerih sodeluje gospodarstvo oz. drugi uporabniki znanja in so krajši od enega leta (v EUR)	100.304,00	~180.000	~200.000
6	Število raziskovalnih in razvojnih projektov, v katerih sodeluje gospodarstvo oz. drugi uporabniki znanja in trajajo vsaj eno leto	20	0	0
7	Vrednost raziskovalnih in razvojnih projektov, v katerih sodeluje gospodarstvo oz. drugi uporabniki znanja in trajajo vsaj eno leto (v EUR)	515.772,78	0	0
8	Število vloženih patentnih prijav na patentni urad v Sloveniji	0	0	0
9	Število vloženih patentnih prijav na patentni urad v tujini, ki so opravili popolni preizkus patentne prijave	0	0	0
10	Število inovacij	0	0	0
11	Število gospodarskih družb, ki so bile ustanovljene na podlagi ZZrID	0	0	0

Enake možnosti in enakost spolov				
12	Delež znanstvenih svetnic med vsemi znanstvenimi svetniki (v %)	50	50	50
13	Delež znanstvenih sodelavk med vsemi znanstvenimi sodelavci (v %)	100	50	50
14	Delež raziskovalcev, zaposlenih na JRZ, pri katerih ni preteklo več kot sedem let od zagovora prvega doktorata znanosti med vsemi raziskovalci (v %)	1=3,4 %	3	4
15	Delež raziskovalcev, zaposlenih na JRZ, ki so zaposleni za nedoločen čas (v %)	21=72,4 %	25	26
16	Delež raziskovalcev, zaposlenih na JRZ, pri katerih ni preteklo več kot sedem let od zagovora prvega doktorata znanosti, ki so zaposleni za nedoločen čas (v %)	1	4	4
17	Delež mladih raziskovalcev, zaposlenih na JRZ, med vsemi raziskovalci (v osebah)	4	3	4
Odlična znanost, mednarodno sodelovanje in razvoj kadrov				
18	Število sofinanciranih projektov iz okvirnega programa Evropske unije za raziskave in inovacije za obdobje 2021–2027 (Obzorje Evropa)	4	2	3
19	Število prijavljenih projektnih predlogov v okviru stebra odlična znanost - MSCA v programu Obzorje Evropa	0	1	1
20	Število prijavljenih projektnih predlogov v okviru stebra odlična znanost - ERC v programu Obzorje Evropa	0	1	1
21	Delež uspešnih prijav v okviru stebra odlična znanost - MSCA	0	1	1
22	Delež uspešnih prijav v okviru stebra odlična znanost - ERC	0	1	1
23	Število tujih raziskovalcev, zaposlenih na JRZ (v osebah)	1	1	1
24	Število raziskovalcev, državljanov Republike Slovenije, zaposlenih na JRZ, ki so se v zadnjih 5 letih vrnili iz tujine (v osebah)	0	1	1
25	Število gostujočih mlajših raziskovalcev (do 10 let po zaključenem doktoratu), ki so na JRZ opravili manj kot enomesečno neprekinjeno raziskovalno delo (v osebah)	0	1	1
26	Število gostujočih mlajših raziskovalcev (do 10 let po zaključenem doktoratu), ki so na JRZ opravili vsaj enomesečno neprekinjeno raziskovalno delo (v osebah)	0	1	1
27	Število gostujočih starejših raziskovalcev (več kot 10 let po zaključenem doktoratu), ki so na JRZ opravili manj kot enomesečno neprekinjeno raziskovalno delo (v osebah)	0	1	1
28	Število gostujočih starejših raziskovalcev (več kot 10 let po zaključenem doktoratu), ki so na JRZ opravili več kot enomesečno neprekinjeno raziskovalno delo (v osebah)	0	1	1
29	Število raziskovalcev JRZ, ki so opravili vsaj enomesečno neprekinjeno raziskovalno delo na tujih univerzah ali tujih znanstvenih institucijah (v osebah)	0	1	1
Raziskovalna oprema				
30	Skupna nabavna vrednost raziskovalne opreme	166.757	180.000	150.000
31	Stopnja odpisanosti raziskovalne opreme na dan 31. 12. (v %)	77	75	70
Odprta znanost				
32	Delež odprtodostopnih znanstvenih publikacij (sofinancirane z javnimi viri v višini 50 % ali več)	85	90	100
33	Delež naborov raziskovalnih podatkov (ki so sofinancirani z javnimi viri v višini 50 % ali več in ki ne zapadejo med izjeme glede odprtega dostopa) odprto dostopno objavljenih po načelih FAIR.	15	50	100

1.5 Letni cilji ter projekti in aktivnosti za uresničevanje ciljev za leto 2026

Zap. št.	Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2025	Ciljna vrednost 2026
Cilj 1	Doseganje odličnih znanstvenoraziskovalnih rezultatov		
1	Število znanstvenih prijavljenih projektov ali projektov v izvajanju	25	20
2	Število objav v znanstvenih publikacijah s področja delovanja inštituta	28	27
3	Število objav v strokovnih publikacijah s področja delovanja inštituta	15	17
4	Sodelovanje v mednarodnih raziskovalnih združenjih, v programih COST, v mednarodnih uredniških odborih	9	9
5	Število predstavitev rezultatov raziskav na znanstvenih konferencah doma in v tujini	23	20
Cilj 2.1	Kandidiranje na razpisih Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARIS) in ostalih ministrstev		
6	Število prijav na razpise ARIS	17	5
7	Število pridobljenih nalog na podlagi razpisov ARIS	5	5
Cilj 2.2	Partnersko sodelovanje v različnih EU raziskovalnih programih oz. drugih mednarodnih raziskovalnih projektih		
8	Število prijav na EU programe in projekte	15	18
9	Število sodelovanj v EU programih in na drugih mednarodnih projektih	14	15
Cilj 2.3	Neposredne ponudbe predlogov raziskav potencialnim naročnikom oz. uporabnikom v Sloveniji		
10	Število ponudb predlogov	3	5
11	Število sprejetih ponudb predlogov	4	5
Cilj 2.4	Partnersko sodelovanje s prostorsko načrtovalskimi podjetji pri izvajanju izvedbenih projektov s področja prostorskega načrtovanja		
12	Število sodelovanj	6	6
13	Zagotavljanje povezav med raziskovalnim delom in implementacijo rezultatov raziskav v praksi	2	3
Cilj 3	Zagotavljanje povezav med raziskovalnim delom in implementacijo rezultatov raziskav v praksi		
14	Število sodelovanj s projektantskimi biroji in strokovnimi telesi kot so zbornice (ZAPS, IZS), ter strokovnimi združenji (DUPPS, DKAS ipd.)	4	4
15	Število odzivov na zakonodajne predloge in število sodelovanj z ministrstvi in organi v sestavi pri pripravi zakonodajnih predlogov	2	3
16	Število organiziranih strokovnih srečanj z namenom prenosa rezultatov raziskovanj v prakso	16	16
17	Število prijavljenih/odobrenih projektov, kjer smo vključili drugega slovenskega pilotnega partnerja	8	8
Cilj 4	Vključevanje raziskovalcev v izobraževalni proces		
18	Število raziskovalcev inštituta vključenih v pedagoške procese na slovenskih in tujih univerzah (kot predavatelji)	3	3

19	Število raziskovalcev inštituta vključenih v pedagoške procese na slovenskih in tujih univerzah (kot slušatelji), število mladih raziskovalcev	9	10
20	Število zaposlenih udeleženi v podoktorskem študiju ob delu	5	5
Cilj 5	Zagotavljanje ustrezne kadrovske zasedenosti		
21	Število doktorjev in magistrstov znanosti	17	18
22	Število mladih raziskovalcev	4	3
23	Število strokovno-tehničnega osebja	25	25
Cilj 6	Izboljšanje prepoznavnosti Inštituta in njegovega delovanja doma in v tujini		
24	Pojavljanje inštituta na dogodkih in v javnih medijih, konferencah, okroglih mizah, strokovnih posvetih, v znanstveni, strokovni in ostali literaturi s področja delovanja inštituta	78	80
25	Število izdanih rednih, izrednih in specialnih števil revije Urbani izziv, ter število izdanih znanstvenih in strokovnih publikacij	4	6
26	Število organiziranih znanstvenih konferenc, strokovnih delavnic in nadaljevalnih ali specialističnih tečajev	21	25

Raziskovalne in projektne naloge v izvajanju v letu 2026

Št.	Financer	Raziskovalni program in projekti v izvajanju	Obdobje trajanja projektov	Znesek za leto 2026 (v EUR brez DDV)
1.	TEMELJNI in APLIKATIVNI RAZISKOVALNI PROJEKTI - skupaj:			242.321
	ARIS	J7-4641_HEI TRANSFORM_Dediščina za vključujočo trajnostno preobrazbo	01.10.2022 - 30.09.2026	0
	ARIS	J5-50175_Digitalizacija domačih bivalnih okolij starejših ljudi v Sloveniji	01.10.2023 - 30.09.2026	30.049
	ARIS	J5-70190_Razvoj integrativne urbane analitike s pristopi odprte znanosti za obravnavo kompleksnih urbanih izzivov in optimizirano odločanje	01.03.2026 - 28.02.2029	12.757
	ARIS / MNVP - CRP 2024	V5-24031_Arhitekturne tipologije in arhitekturne krajine in regije Slovenije 2	01.10.2024 - 31.03.2027	21.266
	ARIS / MNVP / MOPE - CRP 2024	V5-24028_Umestitev mobilnostnih načrtov za novogradnje v proces prostorskega načrtovanja	01.10.2024 - 30.09.2026	52.500
	ARIS / MNVP/MSP - CRP 2025	V5-2545_Model aktivacije velikih družinskih hiš s praznimi ali delno praznimi bivalnimi površinami	01.09.2025 - 31.08.2027	25.301
	ARIS / MNVP - CRP 2025	V4-2527_Razvoj metode in kazalnikov za spremljanje stanja krajine	01.09.2025 - 28.02.2028	4.250
	ARIS / MVZI - CRP 2025	V5-2551_Bivanje študentske populacije v visokošolskih središčih v Sloveniji	01.09.2025 - 28.02.2027	13.954
	ARIS DUT 2022	H5-8295_NATURO-Vključevanje ranljivih skupin v načrtovanje in upravljanje NBS z dolgoročnim mozaičnim upravljanjem	01.09.2023 - 30.06.2026	57.244
	ARIS DUT 2024	H5-8303_T-PATH-UP15 - Možnosti urbane preobrazbe v smeri 15-minutnih mest	01.03.2026 - 28.02.2029	25.000
2.	DOMAČI PROJEKTI - Ministrstva skupaj:			882.042
	MVZI	ROAD3P - Razširimo Obzorja Ambiciozno in Dinamično s Podporo Projektnih Pisarn	19.04.2023 - 30.06.2026	62.805
	MVZI	SPOZNAJ - Podpora pri uvajanju načel odprte znanosti v Sloveniji	20.04.2023 - 30.06.2026	18.711
	MVZI / ESRR	SRIP Pametna mesta in skupnosti	10.11.2023 - 30.09.2026	49.422
	ARSO	Osvežitev kazalcev s področja okolja in prometa 2024 - 2026	01.08.2024 - 25.11.2026	26.620
	MSP	ZNAJT - Analiza razmer na zasebnem najemnem trgu	19.09.2024 - 15.10.2026	27.500

	MKGP	Pomorski prostorski plan	30.09.2024 - 30.09.2026	19.315
	MNVP	Prilaganje naselij na podnebne spremembe	17.02.2025 - 27.02.2026	29.060
	MNVP	Prostorski plan Slovenije	01.04.2025 - 31.03.2026	85.176
	MNVP	Prezenca 2 - Analiza kakovosti zelenih površin in dostopnosti prebivalcev	01.04.2025 - 31.12.2026	32.787
	MNVP	Izobraževanje izdelovalcev UZ in KZ za RPP	01.04.2025 - 31.12.2026	40.980
	MNVP	Zgoščevanje naselij	01.04.2025 - 31.12.2026	65.574
	MNVP	Prostorska dostopnost - korak naprej od mobilnosti	18.07.2025 - 30.06.2027	32.787
	MOPE	NPCPN-TEN-T_Alignment of the NSSP with the revised TEN-T Regulation, with a focus on urban nodes	01.08.2025 - 31.03.2026	15.128
	MZ	Ven za zdravje 4	01.01.2026 - 17.11.2028	37.179
	MSP	ZNAJT 2026 - Analiza razmer na zasebnem najemnem trgu	01.01.2026 - 31.12.2027	30.000
	MDDSZ	Dostopnost – Kontaktna točka	01.01.2026 - 31.12.2026	98.000
	MGTS	Tematski akcijski program za industrijsko-poslovna območja nacionalnega pomena MGTS	01.01.2026 – 31.12.2027	210.000
3.	DOMAČI PROJEKTI - Ostalo skupaj:			10.866
	Občina Ljutomer	OCPS Ljutomer	24.04.2024 - 31. 03.2026	0
	Občina Gorišnica	DEMOGRAFIJA OBČINE GORIŠNICA	01.05.2025 - 31.12.2026	1.500
	RRA Zeleni kras	RCPS Notranjska	01.01.2026 - 30.09.2027	9.366
4.	MEDNARODNI PROJEKTI EU in izven EU skupaj:			577.329
	Interreg SI-AT 2021-2027	Connect2tourism_The new railway connection as an opportunity for sustainable economic development, geared towards the tourism potential of the common border region	01.10.2024 - 30.09.2027	58.591
	Alpine Space Interreg VI-B 2021-2027	PlanToConnect - Mainstreaming ecological connectivity in spatial planning systems of the Alpine Space	01.11.2022 - 31.10.2025	69.841
	CENTRAL EUROPE Interreg VI-B 2021-2027	GreenScape CE_Climate-proof landscape through renaturing urban areas in Central Europe	01.03.2023 - 28.02.2026	46.159
	CENTRAL EUROPE Interreg VI-B 2021-2027	NXTLVL Parking - Spodbujanje k uporabi pristopa upravljanja parkiranja višje na dnevnem redu strategij zelene mobilnosti v funkcionalnih mestnih območjih	01.05.2023 - 30.04.2026	22.960
	CENTRAL EUROPE Interreg VI-B 2021-2027	CICADA4CE_Efficiency of the Climate Change ADaptation management by integration of ecosystem services and smart social approaches in Central European cities	01.06.2024- 31.12.2026	60.030
	Interreg Podonavje VI-B 2021-2027	Be Ready - UrBan hEat islands REsilience, prepAreDness and mitigation strategY	01.01.2024 - 30.06.2026	31.605
	Interreg Podonavje VI-B 2021-2027	FUNDA - Enhancing Institutional Capacities for Managing Functional Urban Areas in the Danube Region	01.01.2025 - 31.10.2027	34.600
	LIFE Programme 2014-2020	Care4Climate - Boosting greenhouse gas emissions reduction by 2020 with a view to 2030 – promoting sustainable transport, energy efficiency, renewable energies and sustainable, climate protecting land use in the transition to low carbon society	03.01.2019 - 31.12.2026	105.000
	ERASMUS+	proCURE - Joining forces for a sustainable procurement in small municipalities	01.11.2023 - 30.04.2026	10.000
	Obzorje Evrope 2021 - 2027	Blue Green GOVERNANCE - Innovative governance, environmental observations and digital solutions in support of the Green Deal	01.01.2024 - 31.12.2027	67.000
	Obzorje Evrope 2021 - 2027	DISTENDER - DevelopIng STRatEgies by integrating mitigationN, aDaptation and participation to climate changE Risks	01.06.2022 - 30.11.2025	36.243
	Obzorje Evrope 2021 - 2027	SPADES_ prostorsko načrtovanje in oblikovanje z upoštevanjem tal (prsti)	01.09.2024 - 31.08.2028	0
	Obzorje Evrope 2021 - 2027	Shift2Sustain_Driving Behavioural Change in Mobility Towards Sustainability through the implementation of improved mobility management plans and mobility management measures	01.11.2025 - 30.10.2028	0

	Malmo University	SWEDISH TRANSP_Measures for Sustainable Mobility and accessibility in Functional Urban and Regional Areas	10.12.2025 - 28.04.2027	20.000
	TRT Milano	EIB JASPERS	01.01.2024 - 30.06.2026	0
	Univerza Molde (N)	Conflicted Streets_Conflicted Streets in the 15 Minute City	15.05.2024 - 31.05.2026	15.300

Prijavljene projektne naloge, katerih začetek aktivnosti je predviden v letu 2026

Prijavljeni projekti / Projekti v pripravi za prijavo – rezultati v letu 2026			
ARIS	URBALIVE - Inovativna ocena primernosti za življenje v mestih na podlagi digitalnih tehnologij in participativnih pristopov		Prijavljen
ARIS	SMART - Preobrazba domov v pametne domove		Prijavljen
ARIS	NaGreP		Prijavljen
ARIS	Od dediščine do odpornosti		Prijavljen
ARIS DUT 2025	UPGRADE_Upgrade urban parking policy by activating off-street parking options as game changer for car independent lifestyles in the 15mC.		Prijavljen
ARIS DUT 2025	PRoTo5_Planning Radical Transport Policies in Post-Truth Societies		Prijavljen
ARIS DUT 2025	CoGrow		Prijavljen
ARIS DUT 2025	TECH		Prijavljen
ARIS DUT 2025	SCRUB		Prijavljen
COST	SYMPHONY_Advancing Systems Science for the Prevention of Non-Communicable Diseases		Prijavljen
COST	RECAST		Prijavljen
COST	VibeCom (2)_Harnessing Proximity to Build Vibrant, Green, and Resilient Neighbourhoods in Regenerative Cities		Prijavljen
COST	HEPA-Planet _Reconceptualizing Physical Activity for Health Promotion through a Planetary Health Lens		Prijavljen
COST	REACH _Regenerating Ecosystems through Architecture for Communities and Health		Prijavljen
Alpine Space Interreg VI-B 2021-2027	RECCAM_Boosting REadiness of rural areas for Connected, Cooperative & Automated Mobility		Prijavljen
Alpine Space Interreg VI-B 2021-2027	PINO		Prijavljen
CENTRAL EUROPE Interreg VI-B 2021-2027	ClimGreen		Prijavljen
Obzorje Evrope 2021 - 2027	FUR(ni)TURE		Prijavljen
Obzorje Evrope 2021 - 2027	RURALL - NEB HORIZONT		Prijavljen
Obzorje Evrope 2021 - 2027	NEBULA - NEB HORIZONT		Prijavljen
Obzorje Evrope 2021 - 2027	BLOOM - Horizont NEB 2		Prijavljen
Občina Pivka	Krajinska zasnova za Pivko		Prijavljen
COST	Poly(S)Med (3 pr)		V prijavi
LIFE Programme 2025	LIFE LINKS		V prijavi
Obzorje Evrope 2021 - 2027	GREEN-HUBS		V prijavi
Obzorje Evrope 2021-2027	ARMA.SI		V prijavi

1.6 Zakonske in druge podlage, na katerih temeljijo cilji in aktivnosti JRZ

Urbanistični inštitut Republike Slovenije (UIRS) je javni raziskovalni zavod ustanovljen na podlagi Sklepa o ustanovitvi javnega raziskovalnega zavoda Urbanističnega inštituta Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 114/22 in 105/25), ki deluje skladno z zakoni, pravilniki in odredbami in je pri pripravi Programa dela in finančnega načrta za leto 2026 upošteval izhodišča, veljavne predpise, strateške dokumente ter druge veljavne pravne akte, in sicer:

- ZIPRS2627,
- Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21, 40/23, 102/24 in 40/25; v nadaljnjem besedilu: ZZrID),
- Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 32/25; v nadaljnjem besedilu: ZJU-1; začetek uporabe 1.1.2026),

- Zakon o pravici do zimskega regresa ter prenovi ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov (Uradni list RS, št. 91/25),
- Zakon o dolgotrajni oskrbi (Uradni list RS, št. 84/23, 112/24 in 44/25),
- Resolucijo o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030 (Uradni list RS, št. 49/22),
- Načrt razvoja raziskovalne infrastrukture 2030 (NRRI 2030) (št. 63000-1/2022/2 z dne 18. 5. 2022),
- Akcijski načrt za odprto znanost za izvedbo Ukrepa 6.2: Odprta znanost za izboljšanje kakovosti, učinkovitosti in odzivnosti raziskav v okviru Resolucije o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030 (št. 63100-1/2023/5 z dne 31. 5. 2023),
- Strategijo internacionalizacije visokega šolstva in znanosti v Republiki Sloveniji do 2030 (št. 00700-8/2023/4 z dne 23. 3. 2023),
- Spremembe proračuna Republike Slovenije za leto 2026 (Uradni list RS, št. 95/25),
- Zakon o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 95/24),
- Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 11/18, 79/18 in 78/23 – ZORR),
- Kolektivno pogodbo za javni sektor (Uradni list RS, št. 99/24),
- Kolektivno pogodbo za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 18/91-I, 53/92, 13/93 – ZNOIP, 34/93, 12/94, 18/94 – ZRPJZ, 27/94, 59/94, 80/94, 64/95, 19/97, 37/97, 87/97 – ZPSDP, 3/98, 3/98, 39/99 – ZMPUPR, 39/99, 40/99 – popr., 99/01, 73/03, 77/04, 115/05, 43/06 – ZKolP, 71/06, 138/06, 65/07, 67/07, 120/07, 57/08 – KPJS, 67/08, 1/09, 2/10, 52/10, 2/11, 3/12, 40/12, 1/13, 46/13, 95/14, 91/15, 88/16, 80/17, 80/18, 31/19, 80/19, 97/20, 160/20, 88/21, 136/22, 12/24, 99/24 in 92/25),
- Kolektivno pogodbo za raziskovalno dejavnost (Uradni list RS, št. 45/92, 50/92 – popr., 5/93, 18/94 – ZRPJZ, 50/94, 45/96, 51/98, 73/98 – popr., 39/99 – ZMPUPR, 106/99, 107/00, 64/01, 84/01, 85/01 – popr., 43/06 – ZKolP, 61/08, 67/08, 40/12, 46/13, 106/15, 46/17, 80/18, 160/20, 88/21, 136/22, 11/23, 99/24, 109/24 – popr., 22/25 – popr. in 92/25),
- Uredbo o plačah javnih uslužbencev plačne skupine B (Uradni list RS, št. 99/24, 109/24, 26/25 in 29/25),
- Pravilnik o določitvi posebnih projektov nacionalnega značaja in sistemskega okvirja za določitev plač raziskovalcev (Uradni list RS, št. 126/23, 106/24, in 80/25),
- Navodila MVZI o določitvi sodil za razporejanje stroškov/odhodkov na posamezne dejavnosti v javnih zavodih s področja visokega šolstva in znanosti (št. 0070-3/2024-3360/1 z dne 20. 3. 2024),
- Uredbo o financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz Proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 35/22, 144/22 in 79/23),
- Uredbo o izvajanju znanstvenoraziskovalnega dela v skladu z načeli odprte znanosti (Uradni list RS, št. 59/23 in 39/25),
- Uredbo o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna (Uradni list RS, št. 54/10, 35/18 in 24/25 – ZFisP-1),
- Uredbo o postopkih in pogojih pri zadolževanju in izdajanju poroštav pravnih oseb iz 87. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 2/25),
- Splošni akt o postopkih (so)financiranja in ocenjevanja ter spremljanju izvajanja znanstvenoraziskovalne dejavnosti (Uradni list RS, št. 166/22 in 92/24),
- Splošni akt o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti (Uradni list RS, št. 87/22, 103/22 – popr. in 3/25),
- Pravilnik o sofinanciranju aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti (Uradni list RS, št. 69/23).
- uredbo, ki določa metodologijo za pripravo in spremljanje izvajanja kadrovskega načrta pravnih oseb javnega prava,
- Uredbo o sejninah in povračilih stroškov v javnih skladih, javnih agencijah, javnih zavodih in javnih gospodarskih zavodih (Uradni list RS, št. 16/09, 107/10, 66/12, 51/13 in 6/15), v povezavi s sklepom Vlade RS št. 00712-35/205/23 z dne 15. 2. 2007,

- Uredbo o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino (Uradni list RS, št. 76/19, 180/20, 116/21, 32/25 – ZJU-1 in 57/25 – ZF),
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 133/23, 81/24 in 51/25),
- Navodilo o pripravi finančnih načrtov posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 91/00 in 122/00),
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 133/23, 81/24, 51/25 in 95/25),
- ustanovitveni akt javnega raziskovalnega zavoda (v nadaljevanju: JRZ),
- druge veljavne predpise in navodila, ki vplivajo na pripravo Programa dela in finančnega načrta za leto 2026,
- Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP, 23/24, 109/24, 25/25 – odl. US in 75/25),
- Zakon o izenačevanju možnosti invalidov – ZIMI (Uradni list RS, št. 94/10, 50/14, 32/17, 95/24 in 112/25) in
- Statut Urbanističnega inštituta RS, 28. 12. 2022.

1.7 Druga pojasnila, ki omogočajo razumevanje predlaganih ciljev

1.7.1 Znanstvenoraziskovalna dejavnost, vključena v sredstva za stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti prejemnika stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: S-ZRD-O)

Inštitut dosega minimalne pogoje po 80. členu ZZrID za pridobitev in ohranitev stabilnega financiranja. V zadnjih osmih zaključenih koledarskih letih smo imeli preko 40 FTE samo z naslova raziskovalnega programa in 37 raziskovalnih projektov ARIS od tega smo jih 23 vodili pri 14 pa smo bili partnerji in v tem obdobju smo imeli dodeljenih več kot 500.000 € sredstev na leto.

V obdobju zadnjih osem let smo izvajali in še izvajamo naslednje projekte okvirnega programa EU: Inspiration (Horizon 2020, 2015-2018), PROSPERITY (Horizon 2020, 2016-2019), CONNECTING NATURE (Horizon 2020, 2017-2022), Park4SUMP (Horizon 2020, 2018-2022), DISTENDER (Horizon EU, 2022-2025), Blue Green GOVERNANCE (Horizon EU, 2024-2027) in SPADES (Horizon EU, 2024-2028) ter na področju JPI Europe: C3Places (JPI Urban Europe, 2017-2020), Urban Vertical Green 2.0 (JPI Urban Europe, 2018-2021), TAP for uncertain futures EU (JPI Urban Europe, 2021-2024) in EU NATURO (DUT-DRIVING URBAN TRANSITIONS, 2023-2026), SHIFT2SUSTAIN (HORIZON EUROPE, 2025-2028), H5-8303 - T-PATH-UP15 - Možnosti urbane preobrazbe v smeri 15-minutnih mest (DUT-DRIVING URBAN TRANSITIONS, 2026 -2029).

1.7.1.1 Vsota ISF-O in PSF-O (infrastrukturalna dejavnost, upravljavska in podporna dejavnost, raziskovalni programi, mladi raziskovalci in razvojni steber)

Vsota Infrastrukturnega stebra (ISF-O), Programskega stebra (PSF-O) in Razvojnega stebra (RSF-O) je razvidna v preglednici in temelji na začasnih podatkih o sredstvih prejetih od ARIS za leto 2025.

Tabela: Načrt sredstev za izvajanje stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti za leto 2026 (na podlagi začasnih podatkov o sredstvih za leto 2025)

Steber in vsebinski sklopi	Načrt sredstev v letu 2026 (v EUR) - skupaj
Institucionalni steber financiranja (ISF-O) - skupaj	825.646,72
Infrastrukturalna dejavnost	456.251,31
Upravljavska in podporna dejavnost	369.395,41
Programski steber financiranja (PSF-O) - skupaj	468.729,56
Raziskovalni programi	357.606,06
Mladi raziskovalci	111.123,50
Skupaj sredstva za ISF-O in PSF-O	1.294.376,28
Razvojni steber financiranja (RSF-O)	73.021,17

Sredstva za Razvojni steber prejemnikov stabilnega financiranja (RSF-O) za leto 2026 so načrtovana v višini prejetih sredstev iz leta 2025.

Raziskovalni programi

Programska skupina: P5-0100 Prostorsko načrtovanje

Vodja dr. Barbara Goličnik Marušić

Obdobje: 2024-2029

Financiranje: 324.234,84 €

Raziskovalni program Prostorsko načrtovanje predstavlja jedro razvoja znanj za potrebe sodobnega prostorskega načrtovanja. Je interdisciplinarni program, ki izvaja razvoj za podporo temeljnim in aplikativnim raziskavam na različnih ravneh; od strateškega prostorskega načrtovanja, regionalnega prostorskega razvoja in načrtovanja, urbanističnega in krajinskega načrtovanja ter oblikovanja. Precejšen poudarek je na izboljšavi in razvoju metodologij relevantnih za interdisciplinarne pristope in pristope od spodaj-navzgor, saj so le-ti ključni za uspešno implementacijo raziskovalnih znanstvenih dognanj v prostorsko prakso tako pri načrtovanju novega kot pri prenovah naselij in ohranjanju drugih vrednih sestavin prostora.

V programskem obdobju 2024 – 2029 začnemo z novimi tematskimi usmeritvami in se bomo skladno z mednarodnimi usmeritvami in cilji na področju prostorskega in urbanističnega načrtovanja in v skladu s cilji in prioritetami Slovenije posvetili vprašanju možnosti krožnega razvoja mest in regij. Krožni razvoj zahteva družbeno-ekološko preoblikovanje urbanih sistemov. Zahteva, da se "zapravljeni" viri uporabijo v zanki, da se razvijeta ekološka regenerativna sposobnost in prilagoditvena sposobnost urbanih sistemov, ki vodijo v bolj zdrave mestne ekosisteme z nizko stopnjo porabe in izgube virov. Zato ima lahko prostorsko načrtovanje ključno vlogo pri zagotavljanju krožnega razvoja. Namen delovanja programa v tekočem obdobju je prispevati k prepoznavanju priložnosti za vključevanje krožnosti v procese prostorskega načrtovanja in k razumevanju, kako koncept krožnosti vključiti v prakso urbanističnega in regionalnega načrtovanja. Izhajali bomo iz dosedanjega razvoja znanj in ga poglobili na podlagi novih predpostavk in spoznanj.

Ključna znanstvena izhodišča se nanašajo na

- pametna mesta in skupnosti s poudarkom na interpretaciji in vključevanju koncepta krožnosti s pomočjo spoznanj o vključevanju sodobnih pristopov kot so principi na naravi temelječih rešitev (NBS) za doseganje krožnega razvoja mest in regij ter optimiziranje procesov razvoja mest in skupnosti.
- prilagajanje podnebnim spremembam z bolj učinkovito organizacijo dejavnosti v prostoru, porabo razpoložljivih naravnih virov, učinkovito uporabo energije ter sočasnim in usklajenim načrtovanjem drugih sistemov in nosilcev kakovosti bivanja, še posebej zelene infrastrukture in sistemov urbane mobilnosti.
- kakovost bivanja v vključujočih in zdravih skupnostih s poudarkom na nadaljnjem razvoju in implementaciji demografije, ki upošteva strukturne, kulturne in družbeno ekonomske soodvisnosti v prostoru ter stanovanjske preskrbe in oskrbe kot dejavnikov kakovosti življenja in blaginje ljudi.

Raziskave in razvoj bodo v usmerjeni na tri medsebojno povezane in dopolnjujoče se sklope, v katerih so skladno s splošnimi in usmerjenimi cilji opredeljene fokusne teme:

Sklop 1: Koncipiranje krožnih mest in regij

- 1.1 Ničelna neto raba novih površin za urbanizacijo in ekološka povezljivost
- 1.2 Nizko ogljična družba

Sklop 2: Kakovost bivalnega okolja

- 2.1 Stanovanjska problematika
- 2.2 Identiteta, pripadnost in zdravje

Sklop 3: Metode in orodja za izvajanje načrtovalskih procesov ter prikaz stanj, sprememb in simulacij razvoja prostora.

Cilji so razplasteni na več ravni: splošni (1-3), usmerjeni (4-7):

- Cilj 1: Razvoj metod sodobnega načrtovanja prostora z upoštevanjem konceptov NBS in krožnega gospodarstva. V analizo bodo vključeni pristopi, instrumenti in modeli, ki bodo na eni strani dovzetni za concept krožnosti in na drugi prilagojeni sistemu prostorskega načrtovanja na ravni Slovenije.
- Cilj 2: Preveritev uporabe različnih pristopov (npr. ekosistemske storitve, zelena infrastruktura, NBS) kot podpora prostorski preobrazbi k bolj vključujoči in trajnostni prihodnosti za ljudi in naravo.
- Cilj 3: Priprava predloga koncepta povezovanja prostorskega in razvojnega načrtovanja upošteva najnovejše globalne izzive in koncepte razvoja kot je npr. odrast. V analizo ter v pripravo predloga koncepta smiselno vključevati tudi vidike varovanja okolja in varstva narave, prometnega načrtovanja ter ostalih vidikov sektorskega načrtovanja.
- Cilj 4: Opredeliti prostorske razsežnosti vplivov NBS - od vplivnega območja rešitve do območja virov, ki so potrebni za delovanje rešitve v različnih urbanih kontekstih.
- Cilj 5: Priprava in preizkus orodij, ki združujejo vidik usmerjanja prostorskega razvoja in mobilnostne rešitve za nižje teritorialne ravni.
- Cilj 6: Opredeliti primerne oblike bivalnih okolij za ranljive skupine (npr. starejše), ki bi ustrezala njihovim potrebam, željam in navadam in bi bila finančno vzdržnejša. Razvoj bo nadaljeval nekatere izsledke raziskav, ki se trenutno zaključujejo.
- Cilj 7: Zagotoviti učinkovito poznavanje socio-demografskih stanj, potreb in trendov s poudarkom na uporabi »small data«, in »mikro« prostorske ravni.

Leto 2024 je prvo leto izvajanja novega raziskovalnega programa, zato bo delo usmerjeno predvsem na pregled literature in znanj, raziskovanju in podpori na relevantnih projektih, ter vključevanju že zgrajenega znanja v nove teme. V drugi polovici leta pričakujemo tudi prve analize ter zasnove znanstvenih člankov.

Infrastruktura skupina – IO-0016 - Infrastruktura dejavnost UI

Vodja: Boštjan Cotič

Obdobje 2022-2027

Financiranje: 353.436,53 €

Infrastruktura dejavnost UI je bila ustanovljena za infrastrukturno podporo temeljnemu, razvojnemu in aplikativnemu raziskovanju na področju prostorskega načrtovanja, urbanizma in sorodnih ved. Organiziranost infrastrukturne dejavnosti UI je potrebna zaradi računalniške podpore raziskovalnim skupinam in ostali raziskovalni dejavnosti na UIRS, predvsem na področju preučevanja prostora in njegovega trajnostnega razvoja, raziskovanja in razvijanja tehnologij informacijske družbe ter ohranjanju naravne in kulturne dediščine. Hkrati omogočamo tudi infrastrukturno podporo programom drugih raziskovalnih organizacij, univerz, javnih služb, vladnih organov ter ostalim organizacijam. Infrastruktura dejavnost UIRS ima tudi povezovalno vlogo, saj sodeluje z različnimi strokovnimi profili (arhitekti, geografi, ekonomisti, matematiki in drugi). Infrastruktura dejavnost zagotavlja tudi racionalnost glede združevanja raziskovalne opreme in kadrov v smislu čim večje izkoriščenosti znanja in opreme, možnosti pospešenega uvajanja najnovejše informacijske tehnologije pri raziskovanju na področju prostorskega načrtovanja, urbanizma in sorodnih disciplin.

Dejavnosti infrastrukturne dejavnosti UIRS bomo v letu 2025, v skladu z odobreno prijavo programa na ARRS za obdobje 2022-2027, fokusirali na naslednja področja:

- a) spletne storitve
- b) tehnična podpora in vzdrževanje raziskovalne opreme
- c) informacijski sistem za projektno vodenje UI info (Uinfo)
- d) založništvo
- e) INDOK in knjižnica
- f) geografski informacijski sistemi (GIS)
- g) fotografska podpora
- h) izobraževanja
- i) Projektna pisarna

V letu 2025 bomo nadaljevali z delom na obstoječih aktivnostih ter redno vzdrževali in posodabljali obstoječe sisteme. Poleg tega bomo sledili tehnološkemu napredku ter spremembam na področju urbanizma in prostorskega načrtovanja, kar nam bo omogočalo razvijanje novih storitev za podporo delu raziskovalcem.

Mladi raziskovalci

Financiranje: 107.750,00 €

Mlada raziskovalka Manca Dremelj, bo po zastavljenem programu pod mentorstvom dr. Barbare Goličnik Marušić nadaljevala svoje delo na doktorski disertaciji z naslovom Potencial habitatnih tipov kot prostorskih enot za vključevanje na naravi temelječih rešitev v prostorsko načrtovanje.

Mlada raziskovalka Ajda Šeme se bo redi leta 2026 vrnila s porodniškega dopusta in bo po zastavljenem programu pod mentorstvom dr. Boštjana Kerblerja nadaljevala svoje delo pri pripravi doktorske disertacije o stanovanjskih politikah.

Mlada raziskovalka Manca Gjura Godec bo po zastavljenem programu pod mentorstvom doc. dr. Mateja Nikšiča na doktorskem študiju Fakultete za arhitekturo Univerze v Ljubljani nadaljevala svoje delo pri pripravi doktorske disertacije na temo vpliva mobilnih aplikacij na vzorce uporabe in dožemanja odprtih javnih prostorov med mladimi odraslimi v urbanih središčih. Doktorska naloga raziskuje uporabo in zaznavanje javnih prostorov med mladimi ter vpliv digitalnih medijev na te vidike. Cilj je razumeti, kako in zakaj mladi uporabljajo javne prostore ter kako digitalni mediji spreminjajo njihove vzorce uporabe. Poudarek je na izboljšanju kakovosti javnih prostorov za socialno interakcijo, zdravje in dobro počutje mladih, še posebej v urbanih okoljih, kjer so izzivi duševnega zdravja in socialne izključenosti izrazitejši.

Mladi raziskovalec Tim Gerdin bo pod mentorstvom dr. Damjane Gantar na doktorskem študiju »Interdisciplinarni doktorski študijski program Bioznanosti, znanstveno področje Krajinska arhitektura« nadaljeval svoje delo po zastavljenem programu. S študijem je pričel v študijskem letu 2025/26, skladno z opredeljenim predmetnikom sledi izvedba in opravljanje izpitov: Iskanje informacij in priprava člankov, Izbrana poglavja iz teorije oblikovanja, Interpretacija dediščine ter Arhitekturna teorija in kritika. Vsi predmeti so vsebinsko tesno povezani z raziskovalnim ciljem disertacije z delovnim naslovom »Tradicionalna naselja kot vir znanja in temelj za urbanistično načrtovanje in prenavo« ter prispevajo k njenemu interdisciplinarnemu značaju.

1.7.1.2 Razvojni steber - RSF-O

Na podlagi pridobljenih sredstev za razvojni steber v letu 2026 načrtujemo izvedbo ključnih raziskovalnih aktivnosti, usmerjenih v povečanje kakovosti in odmevnosti znanstvenih ter strokovnih rezultatov, spodbujanje objav v priznanih mednarodnih revijah ter krepitev interdisciplinarnega raziskovalnega dela. Poseben poudarek bo namenjen sistematičnemu razvoju raziskovalnih kompetenc in ustvarjanju spodbudnega okolja za inovacije, s čimer bomo zagotovili stabilno podlago za dolgoročen razvoj in večjo prepoznavnost inštituta.

V letu 2026 bomo aktivnosti usmerili tudi v razvoj inovativnih in fleksibilnih urbanističnih pristopov, ki se odzivajo na aktualne družbene, okoljske in tehnološke izzive. Pridobljena sredstva bodo omogočila razvoj in testiranje novih konceptov, metod ter eksperimentalnih pristopov, kot so participatorni procesi, simulacije razvojnih scenarijev in interdisciplinarne kreativne delavnice. Na ta način bomo okrepili sposobnost oblikovanja trajnostnih, vključujočih in prilagodljivih urbanih rešitev, ki bodo uporabne v različnih prostorskih kontekstih ter bodo prispevale k izboljšanju kakovosti življenja v mestih in na podeželju.

Pomemben del plana dela za leto 2026 bo namenjen razvoju novih metod in orodij za trajnostno urbanistično načrtovanje, vključno z uporabo digitalnih tehnologij in podatkovnih analiz, ter nadaljnji krepitvi mednarodnega sodelovanja in vključevanja v globalne raziskovalne mreže. Pridobljena sredstva nam omogočajo, da te razvojne usmeritve nadgradimo z bolj strukturiranim vključevanjem v mednarodne projekte in z aktivnejšim povezovanjem z vodilnimi raziskovalnimi institucijami. Hkrati bomo v letu 2026 okrepili tudi aktivnosti za prenos raziskovalnih rezultatov v prakso in politiko – skozi svetovalno delo, strokovna izobraževanja, javne predstavitve ter sodelovanje z deležniki – z namenom, da raziskovalni dosežki čim bolj učinkovito prispevajo k oblikovanju kakovostnih urbanih rešitev in razvojnih usmeritev.

1.7.2 Znanstvenoraziskovalna dejavnost, ki se financira po javnih razpisih in pozivih

Temeljni raziskovalni projekti

J5-50175 - Digitalizacija domačih bivalnih okolij za starejše v Sloveniji (DELS)

Vodja: dr. Boštjan Kerbler

Obdobje 2023-2026

Financiranje: 30.049 € (v letu 2026)

Stanovanje spada med najpomembnejše dejavnike kakovosti življenja in blaginje ljudi. Je namreč fizični in družbeni prostor, ki ga posameznik obvladuje, v katerem izraža svojo osebno identiteto, zasebnost in varnost. Ljudje postanejo s starostjo močno navezani na svoje domačo bivalno okolje, v katerem preživijo večino svojega življenja. Povezujejo ga s številnimi spomini in identiteto ter tudi z mrežo družbenih vezi, ki so jih stkali v njem. Starejši ljudje želijo zato čim dalj časa ostati v svojem domačem bivalnem okolju in kar najdlje ohraniti svojo neodvisnost in samostojnost. To je v sodobni digitalni družbi uresničljivo s pomočjo digitalnih tehnologij in sistemov, s pomočjo katerih je posameznikom v njihovih stanovanjih in lokalnem okolju vse več različnih storitev in stikov zagotovljenih »na daljavo«. Za starejšega človeka so še posebej pomembni socialnovarstvene in zdravstvene storitve, oskrba, varovanje, izobraževanje, vzdrževanje družbenih stikov, participacija v skupnosti, prevoz, itd. Digitalizacija domačih bivalnih okolij pa ni pomembna le za starejše ljudi, številne koristi, predvsem razbremenitve, prinaša tudi njihovim družinskim članom kot neformalnim oskrbovalcem, kot tudi celotni družbi. Kljub prednostim pa digitalizacija domačih bivalnih okolij starejših ljudi prinaša tudi številne omejitve, saj se pogosto ne ujema s potrebami, zahtevami in zmožnostmi starejših ljudi. Ker je življenje starejših ljudi s staranjem vse bolj osredinjeno na stanovanje in njegovo bližnjo okolico, se lahko zgodi, da bo zaradi digitalizacije v prihodnje vse več starejših ljudi v svojih lokalnih skupnostih oziroma domačih bivalnih okoljih izoliranih in družbeno (ter prostorsko) izključenih. Da ne bi prišlo do tega, bi morali starejši ljudje digitalizacijo domačih bivalnih okolij sprejeti kot priložnost, ki jim omogoča ohranjati neodvisnost in samostojnost ter kakovostno staranje v njihovih domovih in skupnosti. Namen projekta je zato preučiti digitalizacijo domačih bivalnih okolij starejših ljudi, njeno sprejemljivost med starejšimi in možnosti za njeno uvedbo v slovensko družbeno okolje. Glavni cilj raziskave pa je zato opredeliti pristope k digitalizaciji domačega bivalnega okolja starejših v Sloveniji na podlagi stališč, potreb, želja, zaznav in zmožnosti uporabnikov.

J5-70190 - Razvoj integrativne urbane analitike s pristopi odprte znanosti za obravnavo kompleksnih urbanih izzivov in optimizirano odločanje

Vodja: dr. Matej Nikšič

Obdobje 2026-2029

Financiranje: 12.757 € (v letu 2026)

Raziskovalni projekt J5-70190 "Razvoj integrativne urbane analitike s pristopi odprte znanosti za obravnavo kompleksnih urbanih izzivov in optimizirano odločanje" se bo izvajal v triletnem obdobju, od 1. 3. 2026 do 28. 2. 2029. Pod vodstvom doc. dr. Špele Verovšek z Univerze v Ljubljani projekt povezuje strokovnjake s Fakultete za arhitekturo, Fakultete za računalništvo in informatiko ter Urbanističnega inštituta Republike Slovenije. Osrednji cilj raziskave je razvoj sodobnih analitičnih orodij, ki temeljijo na načelih odprte znanosti in omogočajo učinkovitejše reševanje zapletenih prostorskih vprašanj v mestih. V okviru konzorcija bo Urbanistični inštitut pokrival predvsem področje občanske znanosti, kjer bo poudarek na razvoju metod in vidikov vključevanja javnosti v procese urbane preobrazbe, kar bo pripomoglo k bolj vključenemu in optimiziranemu prostorskemu odločanju.

Projekti Ciljni raziskovalnega programa (CRP)

V5-24028 - Umestitev mobilnostnih načrtov za novogradnje v proces prostorskega načrtovanja

Vodja: dr. Luka Mladenovič

Obdobje 2024-2026

Financiranje: 54.906,00 € (v letu 2025)

Na podlagi tujih izkušenj pridobljenih iz literature, sodelovanja pri največjem evropskem projektu na to temo (MAX) ter izkušenj iz izdelavo MN v Sloveniji lahko ugotovimo, da bi bila za večje učinke MN (predvsem glede sprememb potovalnih navad uporabnikov v smeri večje uporabe trajnostnih načinov potovanja) veliko bolj učinkovita njihova priprava že med načrtovanjem novogradenj. Tako bi lahko vplivali na zagotavljanje dostopnosti novogradnje z različnimi prometnimi načini, tako z zagotavljanjem boljših pogojev za hojo, kolesarjenje in javni potniški promet, kakor z omejevanjem in umirjanjem osebnega in tovornega motornega prometa ter upravljanjem parkiranja. Vendar za to manjkajo sistemske ureditve in nekateri ključni mehanizmi, s katerimi bi lokalne skupnosti lahko vplivale na investitorje, da take načrte pripravijo ter kasneje tudi izvajajo. Raziskovalni projekt bo na podlagi raziskav obstoječe literature, primerov dobrih praks iz tujine in obravnave primerov iz nacionalne prakse iskal načine za ustrezno umestitev mobilnostnih načrtov za novogradnje v postopke prostorskega in prometnega načrtovanja. V okviru projekta bodo opredeljene naloge in pristojnosti države in občin na tem področju, identificirane potrebe po spremembah in dopolnitvah obstoječe zakonodaje in okrepitvi znanj, s katerimi bodo lahko vsi ključni deležniki učinkovito sodelovali pri pripravi teh načrtov. Predvideni rezultati projekta bodo omogočili vpogled v možnosti in usmeritve za razvoj tega pomembnega orodja, s katerim želimo poskrbeti za boljšo integracijo prostorskega in prometnega načrtovanja na nacionalni ravni.

V5-24031 - Arhitekturne tipologije in arhitekturne krajine in regije Slovenije 4

Vodja: dr. Matej Nikšič

Obdobje 2024-2027

Financiranje: 19.296,15 € (v letu 2025)

Ciljni raziskovalni projekt "Arhitekturne tipologije in arhitekturne krajine in regije Slovenije 2" analizira prostorsko identiteto Slovenije skozi naselbinske in arhitekturne tipologije. Projekt nadgrajuje prejšnjo raziskavo in metodo MAPPI ter prispeva priročnik AUOPI za ohranjanje prostorske identitete. Cilj je ustvariti celovito analizo prostorskih in arhitekturnih značilnosti, vključno s tipologijami, ki jih temeljno delo Fistra s sodelavci (1993) še ni vsebovalo. V fokusu so tipologije, prispevajo k ohranjanju identitete slovenskih krajin in naselij, ter obravnava vplivov podnebno-okoljskih problematik na prostorsko identiteto. V okviru ciljev projekta bo v septembru 2025 v Ljubljani v soorganizaciji UIRS in UNI LJ organizirana konferenca RCA.

V5-2545 - Model aktivacije velikih družinskih hiš s praznimi ali delno praznimi bivalnimi površinami

Vodja: dr. Boštjan Kerbler

Obdobje 2025-2027

Financiranje: 25.301,15 € (v letu 2026)

Stanovanje je ena temeljnih človekovih potreb, ki presega zgolj fizični prostor za bivanje. Pomeni dom – kraj identitete, varnosti, zasebnosti in družbene vključenosti. Njegova vrednost narašča s starostjo posameznika, saj je povezan s spomini, dosežki in občutkom pripadnosti. Med Slovenci ima stanovanje še poseben pomen, saj je večina lastniških, pri čemer prevladuje predvsem lastništvo hiš. Lastništvo hiše predstavlja več kot le posest nepremičnine – je simbol neodvisnosti, stabilnosti in povezanosti z naravnim okoljem. Predstavlja uresničitev življenjskih ciljev in hkrati kulturno zasidran ideal. Za Slovence je značilno tudi, da se ne selijo radi, zato so ljudje, ki so si v preteklosti zgradili hiše, v njih po večini ostali vse življenje. Hiše so bile večinoma grajene kot večgeneracijska bivališča, saj so graditelji pričakovali, da bodo v njih živeli tudi njihovi otroci. V številnih primerih pa so se otroci iz teh hiš odselili, starši pa so ostali v njih sami. Posledično so številne velike družinske hiše postale polprazne ali celo prazne. V okviru sodobnih demografskih in stanovanjskih izzivov predstavljajo velike družinske hiše, s polpraznimi in praznimi bivalnimi površinami, pomemben stanovanjski potencial. Namen raziskovalnega projekta je zato razvoj možnih modelov za aktivacijo velikih družinskih hiš s praznimi ali delno praznimi bivalnimi površinami, ki bodo vključevali tehnične in zakonodajne prilagoditve, organizacijske rešitve ter predloge za spodbude.

V5-24028 - Bivanje študentske populacije v visokošolskih središčih v Sloveniji

Vodja: dr. Boštjan Kerbler

Obdobje 2024-2026

Financiranje: 13.953,50 € (v letu 2026)

Stanovanje je osnovna človekova potreba, ki ima pomembno vlogo v življenju posameznika, še posebej študentov, ki ob vstopu v visokošolski sistem doživijo velike življenjske spremembe. Bivajske razmere študentov vplivajo na njihovo počutje in ustvarjajo pogoje za uspešen študij. Kljub temu pa razpoložljivost in dostopnost stanovanj postajata vse večji družbeni in politični izziv. Pomanjkanje cenovno dostopnih in kakovostnih stanovanj na ustreznih lokacijah predstavlja oviro za mnoge študente, ki si težko privoščijo ustrezno bivališče. V Sloveniji so študentski domovi zasedeni v večji meri, kot je razpisanih mest. Raziskave kažejo, da je le manjši del študentov nastanjen v študentskih domovih, medtem ko mnogi živijo pri starših ali v zasebnih najemnih stanovanjih, pri čemer so cene teh pogosto previsoke, kar ustvarja finančne težave, še posebej za študente iz socialno šibkejših družin. Pomanjkanje študentskih nastanitev posledično postaja vse večji problem v večjih visokošolskih središčih, kot so Ljubljana, Maribor in Koper. Težave z dostopnostjo študentskih nastanitev pa se bodo v prihodnosti najverjetneje še povečale, saj trenutne kapacitete niso dovolj za zadostitev potrebam študentov. Tudi lastniki najemniških stanovanj izkoriščajo primanjkljaj stanovanj in zvišujejo cene, kar dodatno oteži situacijo za študente, še posebej tiste iz družin z nižjimi dohodki, obenem pa tudi za druge iskalce najemnih stanovanj na stanovanjskem trgu. Bivanje študentov v visokošolskih središčih Slovenije je torej pereč problem, ki je sicer prepoznan, vendar pa doslej še ni bilo opravljenih raziskav o tem, kako to vpliva na dostopnost in uspešnost dokončanja študija, ter na stanovanjski trg, na kar opozarjajo najnovejše študije v tujini. Namen raziskovalnega projekta je analizirati bivanje študentske populacije v visokošolskih središčih v Sloveniji ter vpliv načinov bivanja študentov in študentk na dostopnost in uspešnost dokončanja študija ter na stanovanjski trg.

V4-2527 - Razvoj metode in kazalnikov za spremljanje stanja krajine

Vodja: dr. Damjana Gantar

Obdobje 2025-2028

Financiranje: 4.250,00 € (v letu 2026)

Ciljnoraziskovani projekt **V4-2527 - Razvoj metode in kazalnikov za spremljanje stanja krajine** izhaja iz potreb po prepoznavanju krajin, njihovih lastnosti in pritiskov nanje ter izboljšanja spremljanja stanja krajine z razvojem/določitvijo kazalnikov, ki bodo omogočali periodično spremljanje stanja vseh vidikov krajine. Glavni cilj projekta je razviti celovito metodologijo za spremljanje stanja krajine v Sloveniji, ki bo: omogočala periodično spremljanje stanja krajine ter poročanje v okviru sistema spremljanja stanja prostorskega razvoja. Projekt vsebuje opredelitev teoretičnega in metodološkega okvira spremljanja stanja krajine (kazalniki, metode), zasnovano sistema spremljanja krajine, razvoj indikatorjev (osnovnih in apodatih) in razvoj kazalnikov (osnovanih na strokovni presoji in javnem mnenju). Končni rezultat projekta bo metodološki priročnik (za strokovno javnost).

1.7.3. Odprta znanost

Osnovna ideja odprte znanosti je transparentnosti, sodelovanje in deljenje rezultatov znanstvenih raziskav v raziskovalni skupnosti in splošni javnosti. Odprta znanost zagotavlja, da je poleg rezultatov, vključujoč, pravičen in trajnosten tudi znanstveno raziskovalni proces.

Osnovni cilji odprte znanosti so:

- zagotoviti večjo stopnjo enakopravnosti med raziskovalci,
- zagotoviti odprtost znanstvenih vsebin, orodij in postopkov,
- zagotoviti sledljivost podatkov,
- spodbujati sodelovanje in pretok informacij v akademski skupnosti,
- spodbujati približevanje javnosti in akademske skupnosti,
- zagotoviti pomembnejšo vlogo znanosti pri reševanju družbenih in globalnih izzivov.

V Sloveniji področje odprte znanosti urejajo nacionalni dokumenti:

- zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (ZZrID),
- resolucija o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030 (ReZrIS30),
- uredba o izvajanju znanstvenoraziskovalnega dela v skladu z načeli odprte znanosti
- akcijski načrt za odprto znanost,
- zakon o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ, člen 6č),

Akcijski načrt za odprto znanost je izvedbeni dokument Resolucije o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije, ki določa aktivnosti, kazalnike, nosilce aktivnosti ter trajanje in vire financiranja za prilagoditev nacionalnega raziskovalnega prostora načelom odprte znanosti. Dokument vključuje tudi informacije o sodelujočih in sredstvih, potrebnih za učinkovito izvajanje načrta.

Na UI smo konzorcijski partnerji projekta SPOZNAJ – Podpora pri uvajanju načel odprte znanosti v Sloveniji. Gre za nacionalni projekt, ki se izvaja v okvirju nacionalnega Načrta za okrevanje in odpornost (NOO) Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije.

Namen projekta je uvesti načela odprte znanosti v znanstvenoraziskovalno delo in uskladiti delovanje dvajsetih javnih raziskovalnih organizacij z načeli odprte znanosti. V okviru projekta bodo konzorcijski partnerji uskladili svoje delovanje z ReZrIS30, ZZrID in Uredbo o izvajanju znanstvenoraziskovalnega dela v skladu z načeli odprte znanosti, s čimer bo njihovo delovanje skladno z določili glede odprte znanosti v Evropskem raziskovalnem prostoru. Partnerji projekta bodo izvedli usposabljanja za različne deležnike odprte znanosti, specialistična izobraževanja za ravnanje s FAIR in odprto dostopnimi raziskovalnimi podatki, pripravili priročnik o odprti znanosti in vzpostavili podporo za odprto znanost v lastnih organizacijah.

Koordinatorica projekta: dr. Tea Romih, CTK; vodja projekta na UI: Simon Koblar; sodelavka na projektu Vesna Slabe

Trajanje projekta: 1. 5. 2023 – 30. 6. 2026

V okviru projekta so letu 2025 potekale naslednje aktivnosti:

- redna udeležba na konzorcijskih sestankih,
- obveščanje o aktualnih temah, dogodkih, novostih, izobraževanjih in podobno s področja odprte znanosti preko družabnih omrežij, novičnika in spletne strani inštituta,
- udeležba na Nacionalnih dogodkih projekta SPOZNAJ,

- udeležba na Usposabljanju za podatkovne skrbnike v organizaciji CTK ter ostalih izobraževanjih na temo odprte znanosti in sorodnih tem,
- izvedba predavanja na Usposabljanju za podatkovne skrbnike za področje geoinformacijskih sistemov in prostorskih podatkov
- redno obveščanje raziskovalcev UI o vseh dogodkih in izobraževanjih na temo odprte znanosti,
- predstavitev tematike Znanstvenemu svetu UI, posameznih raziskovalcem in nekaterim vodjem projektov.
- Podpora raziskovalcem pri vprašanjih pozvanih z odprto znanostjo – objave člankov, objave raziskovalnih podatkov

V letu 2026 načrtujemo sledeče aktivnosti iz akcijskega načrta za odprto znanost:

A6.2.1/4.1 Organiziranje mreže informacijske podpore odprte znanosti za zagotavljanje usklajenega usposabljanja raziskovalcev za podporo FAIR in odprti znanosti v Sloveniji.

Sodelovanje v skupini podpornih strokovnjakov/koordinatorjev za podporo osebju na ravni končnih prejemnikov in širše pri usposabljanju in izvajanju delovanja po načelih odprte znanosti v okviru projekta SPOZNAJ

A6.2.2/3.1 Dopolnitve in spremembe pravilnikov oz. meril JRO za volitve v nazive visokošolskih učiteljev, visokošolskih sodelavcev in raziskovalne nazive z upoštevanjem prenovljenih nacionalnih predpisov ter s tem povezanih politik in priporočenih/dobrih praks ERA, EHEA in širše, za vrednotenje in ocenjevanje znanstvenoraziskovalne in izobraževalne dejavnosti.

Priprava in sprejetje pravilnikov.

A6.2.2/4.1 Prenova internih pravilnikov/meril JRO v skladu s priporočili/dobrimi praksami ERA in EHEA glede vrednotenja in ocenjevanju dela raziskovalcev, visokošolskih učiteljev in sodelavcev (za potrebe kadrovanja, napredovanja, določanja mesečne ali letne uspešnosti ipd.) z namenom spodbujanja prakticiranja načel odprte znanosti.

Priprava in sprejetje pravilnikov.

A6.2.1/4.2 Podpora raziskovalcem na začetku kariere za spodbujanje udejstvovanja na področju odprte znanosti (spodbujanje prakticiranja odprte znanosti preko postopkov za pridobitev doktorskega naziva, uvedba aktivnosti za pridobitev znanj in veščin za odprto znanost za raziskovalce na začetku kariere, vzpostavitev sheme za prepoznavanje in priznanja tistim raziskovalcem na začetku kariere, ki so pri udejstvovanju na področju odprte znanosti dosegli vidnejše rezultate).

Pri uvajanju načel odprte znanosti bo poseben poudarek na spodbujanju raziskovalcev na začetku kariere. Prejemali bodo informacije o aktivnostih na projektu SPOZNAJ. Po potrebi bodo deležni dodatne podpore osebja, ki dela na projektu SPOZNAJ.

A6.2.3/2.3 Povečati delež znanstvenih publikacij in raziskovalnim podatkov objavljenih v odprtem dostopu, ki izhajajo iz raziskav, financiranih z javnimi sredstvi (sofinancirane z javnimi viri v višini 50 % ali več in ki ne zapadejo med izjeme glede odprtega dostopa)

Informiranje raziskovalcev o prednostih objavljanja podatkov po načelih FAIR. Doseči želimo 90 % vseh znanstvenih publikacij.

A6.2.3/2.3 Povečati delež znanstvenih publikacij in raziskovalnim podatkov objavljenih v odprtem dostopu, ki izhajajo iz raziskav, financiranih z javnimi sredstvi (sofinancirane z javnimi viri v višini 50 % ali več in ki ne zapadejo med izjeme glede odprtega dostopa).

Vsaj 40 % znanstvenih objav bo imelo objavljene tudi raziskovalne podatke. Raziskovalcem bomo svetovali pri pripravi podatkov za oddajo v repozitorije.

A6.2.3/2.5 Dopolnitev pravilnikov in organizacijskih navodil JRO in drugih deležnikov za zagotavljanje odprtega dostopa do vseh vrst znanstvenih objav oz. digitalnih objektov.

Sprejeli bomo pravilnik in pripravili organizacijska navodila.

A6.2.3/2.7 Nadgradnja procesov nacionalne infrastrukture odprtega dostopa za zagotavljanje odprto dostopnega objavljanja digitalnih objektov po načelih FAIR v vseh fazah življenjskega cikla znanstvenoraziskovalnega dela.

Priprava organizacijskih navodil.

A6.2.3/3.4 Organizacija učinkovite podpore pri ravnanju z raziskovalnimi podatki na JRO.

Podporna delovna skupina za odprto znanost bo pripravila priporočila in svetovala raziskovalcem.

A6.2.4/2.2 Povezovanje slovenske raziskovalne skupnosti z Evropskim oblakom odprte znanosti – EOSC in zastopanje Slovenije v EOSC Association.

Posredovanje relevantnih informacij raziskovalcem.

A6.2.5/1.6 V okviru mreže informacijske podpore odprti znanosti podpora razvoju občanske znanosti.

Vključevanje v mrežo občanske znanosti.

A6.2.5/2.3 Promocija občanske znanosti v znanstvenoraziskovalni skupnosti (med JRO), zlasti med doktorskimi kandidati in v širši družbi.

Promocija občanske znanosti med zaposlenimi in spodbujanje in podpora pri vključevanju občanske znanosti v raziskovalni proces.

A6.2.1/2.3 Urediti vprašanja delovnega mesta »podatkovni svetovalec« (sistemizacija delovnega mesta, karierni razvoj, vnos v kolektivno pogodbo, plačni razred H2 ali enakovredno (specializirano podporno osebje).

Umestitev delovnega mesta v sistematizacijo delovnih mest.

A6.2.6/2.1 Vzpostavitev slovenske mreže znanstvenih založnikov, ki se zavzemajo za odprto znanost.

Vključitev v mrežo z našo znanstveno založbo, v kolikor bo mreža v tem letu že vzpostavljena.

A6.2.6/2.1 Vzpostavitev slovenske mreže znanstvenih založnikov, ki se zavzemajo za odprto znanost.

Prispevanje gradiv na skupen portal.

A6.2.6/4.1 Strategija razvoja znanstvenega/akademskega založništva.

Ravnanje po vzpostavljenih naprednih smernicah.

A6.2.6/4.2 Razvoj znanstvenega založništva v okviru institucionalnih repozitorijev.

Objavljanje člankov v DIRROS, dLib in dCOBISS in preučitev dodatnih možnosti objavljanja člankov.

A6.2.6/4.2 Razvoj znanstvenega založništva v okviru institucionalnih repozitorijev.

Objavljanje člankov v DIRROS, dLib in dCOBISS in preučitev dodatnih možnosti objavljanja člankov.

A6.2.6/3.1 Podpora poslovnemu modelu založništva, ki ne sloni na plačevanju stroškov procesiranja (APC) – diamantni odprti dostop.

Že imamo vzpostavljen diamantni poslovni model odprtega dostopa, s katerim bomo nadaljevali.

Po zaključku projekta SPOZNAJ bomo nadaljevali z aktivnostmi na področju odprte znanosti.

1.7.4. Zagotavljanje enakih možnosti spolov

V skladu s programom ukrepov po 75. členu ZzrID ter ciljem 6.4 Resolucije o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030 bo UIRS v letu 2026 izvajal naslednje aktivnosti:

1. Krepitev vključujočega raziskovalnega okolja in zagotavljanje enakih možnosti

- priznavanje enakosti spolov kot temeljne vrednote – ničelna toleranca do diskriminacije in nestrpnosti;
- zagotavljanje preglednih postopkov zaposlovanja, napredovanja in ocenjevanja uspešnosti (transparentna merila, standardizirani postopki);
- vzpostavitev mentorskih in kariernih podpornih aktivnosti za raziskovalke in raziskovalce na različnih kariernih stopnjah;
- zagotavljanje prožnih oblik dela (fleksibilni delovni čas, delo na daljavo) ter ukrepov za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja;
- sistematično zbiranje in analiza podatkov, ločenih po spolu in drugih relevantnih osebnih okoliščinah.

2. Spodbujanje uravnotežene zastopanosti spolov na vseh ravneh

- vključevanje načela uravnotežene zastopanosti spolov pri spodbujanju kandidatur za vodstvene, odločevalske, raziskovalne položaje in druge imenovalne postopke (interne komisije, delovne skupine, itd.).

3. Preprečevanje spolnih stereotipov, diskriminacije in spolnega nadlegovanja

- vzpostavitev zaupnih in varnih prijavnih mehanizmov (npr. zaupniki, neodvisne komisije);
- redna izobraževanja in delavnice o spolni enakosti, spoštljivi komunikaciji in preprečevanju nadlegovanja;
- zagotavljanje podpore žrtvam (npr.: svetovanje, pravna pomoč, psihosocialna podpora)
- redno vrednotenje učinkovitosti ukrepov in prilagajanje politik na podlagi ugotovitev

Pričakovani rezultati:

- Povečana transparentnost kadrovskih postopkov.
- Vzpostavljen mentorski program.
- Spodbujanje okolja za ravnovesja med poklicnim in zasebnim življenjem zaposlenih.
- Priprava predloga novelacije Pravilnika o prepovedi spolnega in drugega nadlegovanja ali trpinčenja na delovnem mestu v UIRS.
- Izvedena najmanj 1 delavnica letno.
- Vzpostavitev pozitivne delovne klime oziroma krepitev dobrih medsebojnih odnosov.

1.7.5. Mednarodno sodelovanje in mednarodni projekti

Projekti - Obzorje Evrope

Blue Green Governance - Innovative governance, environmental observations and digital solutions in support of the Green Deal

Vodja: dr. Barbara Goličnik Marušić

Obdobje: 2024-2027

Financiranje: 268.750,00 €

Glavni cilj projekta BlueGreen Governance je razviti inovativne sisteme upravljanja s kopnim in morjem, ki temeljijo na znanstvenih dokazih in vključevanju informacij na podlagi družbene izbire. Sedanje upravljanje oceanov, morij in obal je razdrobljeno na več institucionalnih ravneh in političnih področij ter temelji na preteklih izkušnjah. BlueGreen Governance si prizadeva za inovativen pristop k upravljanju morij in obalnih območij, ki: spodbuja povezovanje med institucionalnimi ravni in sektorskimi politikami z jasnim vplivom na rabo kopnega in morja; pri vključevanju državljanov v procese odločanja vključuje tudi znanstvene dokaze relevantne za tematike odločanja; se napovedno odziva na spreminjajoče se fizične razmere; ter v podporo prejšnjim trem točkam uporablja orodja e-uprave. S to usmeritvijo in pristopom se projekt odziva na potrebo po bolj informiranih procesih odločanja, družbeni vključenosti in digitalnih inovacijah ter spodbuja bolj usklajene in učinkovite vmesnike med znanostjo, politiko in družbo. Spodbujanje boljših interakcij med znanostjo in politiko, znanostjo in družbo ter družbo in politiko bo vključeno v digitalno preobrazbo in uporabo orodij e-upravljanja za sooblikovanje in zagotavljanje storitev. BlueGreen Governance bo te inovativne sheme upravljanja izvajal in ocenjeval v osmih primerih v več evropskih regijah in morskih bazenih ter se naučil, kako s krepitvijo zmogljivosti sprožiti in olajšati učinkovite institucionalne spremembe. Študijski primeri so: občina Valencia (Španija), Severni Jadran (Slovenija, Italija), Solent (Velika Britanija), Zahodna Šelda (Belgija), Fjord Oslo (Norveška), Kanarski otoki (Španija) in Francoski Departma Reunion (Francija). S tem geografskim obsegom bo projekt raziskal pet morskih bazenov (zahodno Sredozemsko morje, vzhodno Sredozemsko morje, Severno morje, Atlantski ocean in Indijski ocean), vključno z enim nadnacionalnim morskim bazenom (tj. primer severnega Jadrana) in enim nadnacionalnim rečnim bazenom (tj. primer zahodne Šelde).

UIRS vodi testni primer Severni Jadran in bo aktivno vključen v projekt ves čas trajanja projekta. Prvi pred-otvoritveni sestanek bo v spletni obliki v januarju. Otvoritveni sestanek je predviden aprila v Valenciji.

SPADES - Spatial Planning And DEsign with Soils (prostorsko načrtovanje in oblikovanje z upoštevanjem tal (prsti))

Vodja: Boštjan Cotič,

Obdobje: 2024-2028

Financiranje: 232.300,00 €

Poslanstvo projekta SPADES je razviti, testirati in izvajati pristope, ki vključujejo pomen tal (soil) v procesu prostorskega načrtovanja in oblikovanja. To bo doseženo tako, da se cilji Misije za tla, kot so izboljšanje zdravja tal, zmanjšanje globalnega odtisa in izboljšanje znanja o tleh povežejo s koncepti, pristopi in rešitvami prostorskega

načrtovanja. Pri tem se bo upoštevalo mehanizme delovanja tal (ekosistemske storitve), s ciljem zagotoviti bolj zdrave, odporne in ozaveščene skupnosti v mestih in na podeželju v celotni Evropi.

Shift2Sustain - Driving Behavioural Change in Mobility Towards Sustainability through the implementation of improved mobility management plans and mobility management measures

Vodja: dr. Mojca Balant,

Obdobje: 2025-2028

Financiranje: 341.000,00€ za obdobje 2025–2028

Projekt Shift2Sustain – Pospeševanje spreminjanja potovalnih navad v bolj trajnostne s pomočjo izvajanja izboljšanih mobilnostnih načrtov in ukrepov upravljanja mobilnosti – si prizadeva spodbujati trajnostno mobilnost s pospeševanjem spreminjanja potovalnih navad v bolj trajnostne s pomočjo izvajanja izboljšanih mobilnostnih načrtov (Mobility Management Plans – MMP) in ukrepov upravljanja mobilnosti (Mobility Management Measures – MMM). V ta namen se projekt Shift2Sustain osredotoča na: (1) vzpostavitev podatkovne zbirke informacij o obstoječih MMP in MMM za razumevanje njihovega vpliva, dejavnikov uspeha in izzivov; (2) razvoj metod vrednotenja na podlagi okoljskih, ekonomskih in socialnih kazalnikov uspešnosti (KPI); (3) preizkušanje inovativnih pristopov za razumevanje uvajanja in izvajanja MMM z uporabo igrifikacije in vedenjskih spodbud; ter (4) opolnomočenje deležnikov in zagotavljanje prenosa znanja.

Ti štirje cilji bodo doseženi s celovitim zbiranjem podatkov o obstoječih MMP in MMM za prepoznavanje dobrih praks in ovir, izvedbo in vrednotenjem učinkovitosti pilotnih aktivnosti v sedmih mestih, vključevanjem deležnikov in sooblikovanjem rešitev, razvojem na dokazih temelječih priporočil, vključno z digitalnimi orodji in smernicami za oblikovanje politik na področju celostnega prometnega načrtovanja ter razširjanjem znanja prek vsem dostopnih platform, programov usposabljanja in partnerstev z lokalnimi oblastmi.

Shift2Sustain je usklajen s Strategijo EU za trajnostno in pametno mobilnost ter podpira prehod na nizkoogljični in energetsko učinkovit urbani promet. Projekt prispeva k Misiji EU za mesta z vključevanjem tehničnih rešitev in vedenjskih spoznanj. Poleg tega njegov poudarek na vključevanju deležnikov, usklajevanju politik in inovativnih prometnih rešitvah zagotavlja, da so rezultati široko uporabni v različnih evropskih urbanih okoljih.

Projekti – JPI Urban Europe

H5-8295 - NATURO: Engagement of marginalised groups in NBS planning and management via long-term mosaic governance

Vodja: dr. Barbara Goličnik Marušić

Obdobje: 2023-2026

Financiranje: 220.396,60 €

Cilj projekta NATURO je razviti strateški okvir, vključno s procesom in metodologijo, za krepitev zmogljivosti in opolnomočenje lokalnih skupnosti in zainteresiranih strani civilne družbe za soustvarjanje nacionalnih strateških načrtov. Projekt bo zlasti preučil, kako lahko tako imenovano mozaično upravljanje v kombinaciji z dolgoročnim in celostnim načrtovanjem in upravljanjem NBS (na naravi temelječih rešitev) poveča kakovost življenja ranljivih skupin s preoblikovanjem in spremembo uporabnosti obstoječih mestnih odprtih prostorov ob vključevanju NBS na primeru intervencij izpeljanih v tako imenovanih Micro Urban Living Labs. S tem se bo okrepi socialna in ekološka odpornost mestnih območij. NATURO bo razvijal, uporabljal in ocenjeval dolgoročne pristope upravljanja za vključujoče načrtovanje in upravljanje z NBS na lokalni ravni v različnih evropskih urbanih okoljih, pri čemer bo dosegel ranljive skupine z neenakim (oviranim) dostopom do obstoječih odprtih prostorov, ki so v funkciji NBS. Ta pristop lahko omogoči bolj vključujoč in trajen dostop do NBS na urbaniziranih območjih po vsej Evropi. NATURO obravnava potrebo po politični, finančni in javni podpori za NBS na različnih ravneh, in sicer s krepitevijo obstoječih upravnih struktur, delom na mikroravni z lokalnimi skupnostmi ter njihovim delovanjem v okviru obstoječih proračunskih in časovnih okvirih. NATURO bo doprinesel k prepoznavanju in usmerjanju dolgoročnih sprememb v procesih lokalnega upravljanja in oblikovanja politik, ki lahko resnično spremenijo način implementiranja NBS v mestnih okoljih in preizpraša vloge uporabnikov pri njihovi uporabi. To bo pripomoglo k ponovitvi in prenosljivosti znanj in pristopov, s čimer se bo zmanjšala neenakost pri dostopu do NBS kot ključnih značilnosti udobnih in kakovostnih odprtih prostorov v Evropi.

UIRS je aktivno vključen v vse delovne pakete, vodi delovni paket 3 So-učenje in vrednotenje. Sicer ima UIRS tim pomembno vlogo tudi v delovnem paketu 1, ki se posveča zasnovi konceptualnih in strateških okvirov, ki temeljijo na najnovejših znanjih. Tesno bomo sodelovali s testnim primerom v Sloveniji: občino Velenje.

T-PATH-UP15 - Možnosti urbane preobrazbe v smeri 15-minutnih mest

Vodja: dr. Luka Mladenovič

Obdobje: 2026-2029

Financiranje: 100.000,00€ za obdobje 2026–2029

Projekt T-PATH-UP15 (partnerstvo DUT) – Možnosti urbane preobrazbe v smeri 15-minutnih mest – je večregionalni raziskovalni projekt, ki v sodelovanju z mladimi razvija nove, preobrazbene strategije mobilnosti v mestnih, primestnih in obmestnih okoljih. Projekt se odziva na prepletene izzive današnjega časa, kot so podnebna kriza, ranljivost prometne infrastrukture, izključenost mladih ter prostorske in družbene neenakosti.

Osrednji cilj projekta je na novo osmisлити in okrepiti koncept 15-minutnega mesta, ki je bil v praksi pogosto poenostavljen, politično zlorabljen ali predmet ideoloških razprav. T-PATH-UP15 zato izhaja iz vsakdanjih izkušenj in dejanskih potreb ljudi, zlasti mladih, ter mobilnost razume kot del širšega sistema, ki omogoča vsakdanje življenje.

Projekt umešča koncept 15-minutnega mesta v okvir sistemov zagotavljanja storitev (System of Provision), pri čemer mobilnost obravnava kot tesno povezano z drugimi področji, kot so bivanje, izobraževanje, delo, prosti čas in oskrba. Analizira, kako se ti sistemi prepletajo prek infrastrukture (npr. promet, zelene površine, šole, stanovanja), institucij (upravljanje, pravila, financiranje), uporabniških praks (načini potovanja, rabe prostora) ter ekonomskih in političnih procesov, ki skupaj oblikujejo vsakodnevno mobilnost mladih.

Ostali EU projekti

CARE4CLIMATE - Boosting greenhouse gas emissions reduction by 2020 with a view to 2030 – promoting sustainable transport, energy efficiency, renewable energies and sustainable, climate protecting land use in the transition to low carbon society (LIFE Integrated projects 2017 - Climate Action)

Vodja: doc. dr. Luka Mladenovič

Financiranje: 1.154.800,00 € za obdobje 2019-2027

Namen projekta CARE4CLIMATE / SAMO1PLANET je spodbujanje zmanjševanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 s pogledom na leto 2030, skozi promocijo trajnostne mobilnosti, energetske učinkovitosti, rabe obnovljivih virov energije in trajnostne rabe tal, pri prehodu v nizkoogljično družbo.

NXTLVL Parking - Pushing a parking management approach on the agendas to green mobility strategies in functional urban areas (CENTRAL EUROPE Interreg VI-B 2021–2027)

Vodja: dr. Aljaž Plevnik

Financiranje: 153.450,00€, za obdobje 2023–2026

NXTLVL Parking – Spodbujanje k uporabi pristopa upravljanja parkiranja višje na dnevnem redu strategij zelene mobilnosti v funkcionalnih mestnih območjih – je projekt, ki se ukvarja s spodbujanjem in zagotavljanjem učinkovite trajnostne mobilnosti v mestih. Splošni cilji projekta so zmanjšati uporabo avtomobilov v srednjeevropskih urbanih območjih in izboljšati zagotavljanje trajnostnih prevoznih alternativ in bolj prijaznih življenjskih okolij s pomočjo upravljanja parkiranja. Upravljanje parkiranja kot strateško orodje za upravljanje mobilnosti v srednjeevropskih mestih ni pogosto. Cilj projekta je to spremeniti, tako da bodo mesta in občine razumela, kako upravljanje parkiranja uporabiti kot ključen element svojih Celostnih prometnih strategij (CPS). Ključno sredstvo bo orodje za revizijo parkirne politike, ParkPAD, ki bo nadgrajeno, tako da ga bodo lahko uporabljala tudi druga mesta in si zagotovila izboljšano, učinkovitejšo in splošno sprejeto parkirno politiko. Glavni rezultati bodo revidirane parkirne politike in načrt za izvajanje parkirne politike, ki bo bolje povezal parkiranje in CPS, ter posledično zmanjšal uporabo avtomobilov. Za vse zainteresirane bodo pripravljene smernice in usposabljanja. [

ROAD3P_Razširimo Obzorja Ambiciozno in Dinamično s Podporo Projektnih Pisarn (EU – NextGenerationEU in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport)

Vodja: Nada Hozjan

Financiranje: 184.833,50€, za obdobje 2023-2026

Projekt ROAD3P povezuje 6 javnih raziskovalnih zavodov (ZAG, IER, UIRS, INV, HIDROINŠTITUT in IMFM) in je namenjen krepitvi podpornega okolja projektnih pisarn, ki so pomemben člen pri izvajanju aktivnosti, povezanih s prijavi na javne razpise in izvajanjem projektov centraliziranih programov EU, s poudarkom na razpisih in projektih Obzorja Evropa.

Projekt ROAD3P združuje različno velike in različno razvite projektne partnerje v homogeno celoto povezujočega se konzorcija, ki sloni na temeljih inovativnosti in povezovanju različnih raziskovalnih organizacij. Prav to povezovanje vodi k raziskovalni odličnosti in povečani uspešnosti prijav na program Obzorje Evropa in ostale centralizirane EU programe.

Cilj projekta ROAD3P je okrepiti vlogo, položaj in uspešnost slovenskih javnih raziskovalnih organizacij, predvsem partnerjev projekta ROAD3P, v okviru centraliziranih programov EU, pri čemer se bo izboljšalo podporno okolje za pripravo kakovostnih predlogov, okrepile se bodo kompetence zaposlenih v projektnih pisarnah oziroma v okviru podpornega okolja javnih raziskovalnih organizacij, hkrati pa se bo bistveno izboljšala raven usposobljenosti potencialnih prijaviteljev, kar bo vplivalo na optimizacijo obsega delovnih nalog ter potrebne podpore v okviru javnih raziskovalnih organizacij. V okviru projekta ROAD3P bomo ustanovili 5 projektnih pisarn, nadgradili eno obstoječo projektno pisarno in izvedli 7 novih zaposlitev v projektnih pisarnah partnerjev. Konzorcij bo organiziral skupno 35 dogodkov, ki bodo vključevali različne vsebine od mreženja (tudi s partnerji drugih konzorcijev predmetnega JR), delavnice in seminarje za prijavo na razpise, za pripravo in izvajanje projektov, prenos dobrih praks tudi iz tujine ipd. s ciljem, da se na ravni organizacij poveča število in/ali uspešnost prijav. Vsak projektni partner bo organiziral vsaj 5 različnih dogodkov.

Predvideni dogodki so namenjeni krepitvi kompetenc celotnega projektno podpornega okolja pri projektnih partnerjih, nekateri predvidevajo tudi vključitev raziskovalcev. Organizirali bomo 2 javna dogodka mreženja gospodarskega in raziskovalnega sektorja z namenom povezovanja ključnih akterjev pri pripravi uspešnih projektnih predlogov.

SPOZNAJ - Podpora pri uvajanju načel odprte znanosti v Sloveniji

Vodja: Simon Koblar,

Financiranje: 72.001,39 €, za obdobje 2023-2026.

V projektu »SPOZNAJ - Podpora pri uvajanju načel odprte znanosti v Sloveniji«, bodo Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani in 20 slovenskih javnih raziskovalnih organizacij prilagodile svoje delovanje v skladu z Zakonom o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti, Uredbo o izvajanju znanstvenoraziskovalnega dela v skladu z načeli odprte znanosti ter s praksami in načeli odprte znanosti v Evropskem raziskovalnem prostoru. Odprta znanost obsega odprt dostop do raziskovalnih rezultatov, vrednotenje kakovosti in vpliva znanstvenoraziskovalnega dela z uporabo odgovornih metrik ter vključevanje občanov v znanstvenoraziskovalno delo. Projekt sofinancirata Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije ter Evropska unija – NextGenerationEU prek nacionalnega Načrta za okrevanje in odpornost.

SRIP PMiS - SRIP Pametna mesta in skupnosti

Vodja: dr. Igor Bizjak,

Financiranje: 279.072,80 €, za obdobje 2023-2026.

Strateški razvojni inovacijski partnerstvi (SRIP) so ključni instrument nacionalne inovacijske politike, usmerjen v spodbujanje inovativnosti ter razvoj konkurenčnosti na področju pametnih mest in skupnosti. SRIP Pametna mesta in skupnosti predstavlja enega izmed teh partnerstev, ki si prizadeva za ustvarjanje in razvoj naprednih tehnoloških inovacij ter digitalnih rešitev, namenjenih izboljšanju kakovosti življenja in učinkovitosti delovanja urbanih okolij. Sodelovanje med različnimi deležniki, vključno z industrijo, javnim sektorjem, raziskovalnimi institucijami in civilno družbo, omogoča razvoj in implementacijo celovitih strategij terov rešitev, ki odgovarjajo na izzive sodobnih mest in skupnosti. SRIP Pametna mesta in skupnosti tako predstavlja pomemben okvir za povezovanje in sinergijsko

delovanje različnih akterjev na področju urbanih inovacij v Sloveniji. Ta prizadevanja so ključna za doseganje trajnostnega razvoja, povečanje konkurenčnosti in izboljšanje kakovosti življenja v mestnih okoljih.

CICADA4CE - Efficiency of the Climate Change ADaptation management by integration of ecosystem services and smart social approaches in Central European cities (Učinkovito upravljanje prilagajanja na podnebne spremembe z integracijo ekosistemskih storitev in pametnih družbenih pristopov v mestih srednje Evrope)

Vodja: Boštjan Cotič,

Financiranje: 166.900,00 €, za obdobje 2024-2026.

Cilj projekta CICADA4CE je krepitev urbanih strategij/načrtov za prilagajanje podnebnim spremembam, vključno z naravi temelječimi rešitvami (Nature-based Solutions, NbS), ekosistemskimi storitvami ter njihovo integracijo s "trdimi" tehničnimi/tehnološkimi rešitvami. Ta pristop bo povezan tudi z motiviranjem, angažiranjem in vključevanjem lokalnih skupnosti, kar bo omogočilo skupno načrtovanje in izvajanje prilagoditvenih aktivnosti v mestih. Aktivnosti bodo temeljile na ekosistemskih rešitvah in v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi (Ecosystem with Community-based Adaptation - ECbA).

Connect2tourism - Nova hitra železniška povezava in čezmejne rešitve trajnostne mobilnosti – nove priložnosti za na turističnih in kulturnih potencialih temelječ gospodarski razvoj skupne regije

Vodja: Luka Mladenovič,

Financiranje: 219.715,80 €, za obdobje 2025-2027.

Projekt se osredotoča na izzive turistične in prostočasne mobilnosti v čezmejni regiji. Območje Karavanke UNESCO Globalnega Geoparka je privlačno območje za preživljanje prostega časa, zato je ponudba prostočasnih in turističnih aktivnosti pestra. Vendar to povzroča povečevanje uporabe motoriziranega osebne prevoza. V preteklih letih so si na obeh straneh meje prizadevali za izboljšanje ponudbe javnega potniškega prometa (JPP), vendar so ta prizadevanja bila omejena na pristojnosti državnih/deželnih institucij in praviloma niso bila medsebojno usklajena ali pa niso v zadostni meri upoštevala potreb in pričakovanj obiskovalcev. Načrtovano skorajšnje odprtje železnice Koralm (pod Golico) bo izboljšalo dostopnost obiskovalcev do potniških terminalov v neposredni bližini geoparka, čemur mora slediti tudi ponudba drugih povezav JPP za obisk parka. Za to, in odpravljanje obstoječih vrzeli, bo potrebna skupna čezmejna strategija. S projektom želimo med drugim uvesti novo povezavo JPP v obliki čezmejnega avtobusnega prevoza „Geoparkbus«, vključno z razvojem multimodalnih prestopnih točk ob trasi. S sodelovanjem ključnih regionalnih in nacionalnih/deželnih institucij v projektu ter vključevanjem turističnega gospodarstva v sodelovanje, bomo zagotavljali trajnost rezultatov. Pomembno bo, da se pilotna izvedba nove povezave JPP vključi sistem javne gospodarske službe na slovenski in avstrijski strani. Dodatno bo tekom projekta preizkušana uvedba rešitve premagovanja zadnjega kilometra (last mile). Aktivna vloga ključnih institucij upravljanja JPP z obeh strani meje že tekom zasnove, preizkusa in zagotavljanja trajnostni rezultatov daje projektu posebno težo in bi lahko ponudila model, kako k temu pristopati na drugih čezmejnih območjih.

FUNDA -Enhancing Institutional Capacities for Managing Functional Urban Areas in the Danube Region

Vodja: Vlasta Vodeb

Financiranje: 170.000,00 €, za obdobje 2025-2027.

V Podonavju obstajajo velike razlike med regijami in državami. Na območju Podonavja se ne uporablja dovolj celostnih politik, primanjkuje virov za njihovo izdelavo in izvajanje. Projekt preučuje možnosti izboljšanja metodologij upravljanja funkcionalnih urbanih območij v Podonavski makroregiji s preučevanjem politik prostorskega razvoja, zbiranjem dobrih praks, testiranjem metodologije upravljanja na pilotnih območjih s poudarkom na ključnih izzivih, kot so javne storitve in demografija, zelena infrastruktura in gospodarstvo. Rezultati bodo podprli vzpostavitev nadnacionalnega modela upravljanja v skladu z ESDR PA10. Glavni pričakovani rezultati projekta so tudi vzpostavitev mreže FUA-NET kot vzorčne mreže za vključena mesta in deležnike.

GreenScape - Climate change in urban environment in central Europe (CENTRAL EUROPE Interreg VI-B 2021-2027)

Vodja: dr. Vlasta Vodeb

Financiranje: 190.000,00 € za obdobje 2023-2026

Projekt GreenSpace pomeni nadaljevanje projekta BhENEFIT in naslavlja izzive, s katerimi se soočajo urbana območja zaradi ekstremnih vremenskih pojavov in podnebnih sprememb. Tema projekta je iskanje ustreznih prostorskih rešitev predvsem za problematiko toplotnih otokov, kulturno dediščino s krepitvijo sodelovanja na horizontalni in vertikalni ravni.

proCURE - Joining forces for a sustainable procurement in small municipalities (ERASMUS + 2023-2025)

Vodja: Sergeja Praper Gulič

Financiranje: 40.160,00€ za obdobje 2023-2026

Cilj projekta proCURE je osveščati člane občinskega osebja in politične odločevalce o načelih trajnostnega javnega naročanja ter jih opremiti s samozavestjo pri uresničevanju trajnostne prakse na njihovih delovnih mestih. V lokalnih organih se administrativno osebje pogosto zaveže svojemu delu, zato je zagotavljanje praktičnega gradiva za vseživljenjsko učenje in strokovni razvoj ključni cilj našega projekta. Poleg tega si prizadevamo zapolniti vrzel v poklicnem izobraževanju ter zagotoviti praktično učno gradivo na temo trajnostnega javnega naročanja.

Be Ready - UrBan hEat islands REsilience, prepAreDness and mitigation strategY (INTERREG Podonavje 2021-2027)

Vodja: Barbara Mušič

Financiranje: 109.350,20€, za obdobje 2023-2026

Projekt Strategija za odpornost, pripravljenost in blaženje podnebnih sprememb na območjih urbanih toplotnih otokov (akronim: Be ready), ki ga finančno podpira program Podonavje, se je uradno začel 1.1.2024 in traja do 30.6.2026 (30 mesecev). UIRS je eden izmed strokovnih partnerjev projekta, ki bo sodeloval pri razvoju metodologij in orodij za soočanje se z izzivi posledic toplotnih otokov. Urbani toplotni otoki (UHI) so skupni izziv projekta, s katerim se bo ukvarjalo 19 partnerjev in 9 pridruženih partnerjev iz 12 držav z namenom okrepiti pripravljenost in prilagoditi zmogljivost družbe za spopadanje se z vplivi podnebnih sprememb ter spodbudili odpornost na ravni mest. Projektni pristop bo partnerjem omogočil, da izvedejo ciljno usmerjene ukrepe za soočanje se s posledicami UHI na kritičnih območjih mest. V pilotnih projektih v mestih bodo preizkušene rešitve na treh področjih: "zelena akupunktura" (posegi, ki temeljijo na vegetaciji), "bela akupunktura" (inovativne rešitve povezane s površinami in materiali) in "modra akupunktura" (inovativna uporaba vodnih elementov). V letu 2024 bo UIRS sodeloval pri razvoju metodologij in orodij za vrednotenje ranljivosti prostora in evidentiranje območij z največjo ranljivostjo z vidika pojava toplotnih otokov, ki se bodo začeli testirati v partnerskih mestih v drugi polovici leta. V istem obdobju bo UIRS sodeloval tudi pri razvoju metodologij za delavnice in testiranje metodologij in orodij, izdelavi publikacijskega gradiva za prebivalce na temo toplotnih otokov in razvoj e-orodij za vrednotenje toplotnih otokov.

1.7.6 Opis strokovnih nalog oziroma javne službe z drugih področij dela

Ministrstvo za naravne vire in prostor

48. Člen Zakona o urejanju prostora ZUreP-3 (Ul. RS št. 199/21) in četrti odstavek 3. Člena Sklepa o preoblikovanju Urbanističnega inštituta Republike Slovenije v Javni raziskovalni zavod (Uradni list št. 13/93, 46/93, 65/99, 96/03, 11/06, 68/08, 47/11 in 74/18), določata, da se v vsakoletni program dela Urbanističnega inštituta RS (UIRS), na predlog ministrstva za naravne vire in prostor, vpišejo naloge na področju razvojne in strokovno tehnične podpore. Naloge obsegajo razvojno in strokovno tehnično podporo pri prenovi, nadgradnji in izvajanju zakonodajnega sistema na področju urejanja prostora. V obdobju 2024-2026 bodo naloge usmerjene v podporo na področju priprave strokovnih podlag po vzpostavitvi novega zakona ZUreP-3 in GZ-1, ter v strokovno tehnično podporo pri izvajanju obveznih nalog ministrstva na področju urejanja prostora in urbanega razvoja.

V sodelovanju z **Direktoratom za prostor in graditev Ministrstva za naravne vire in prostor**, smo pripravili naslednje naloge in področja, ki jih bomo v letu 2025/2026 skupaj izdelali oziroma zasledovali. Na podlagi ZUreP-3 se v program dela UIRS za leto 2025/2026 zapišejo naslednje naloge:

1. Analiza kakovosti zelenih površin in dostopnosti prebivalcev

Preveritev preskrbljenosti z zelenimi površinami po metodologiji PREZENCA za dve občini (izbor po dogovoru z naročnikom) v letu 2025 in v letu 2026 ter na podlagi rezultatov po potrebi dopolnitev in prilagoditev metodologije.

Naloga je večletna in se nadaljuje v letu 2026.

2. Izobraževanje, usmerjanje in koordinacija izdelovalcev UZ in KZ za RPP

2. in 4. odstavek 65. člena ZUreP-3 v 65. členu za regionalne prostorske plane (krajše RPP) predpisujeta izdelavo urbanistične zasnove za mesta in druga urbana naselja (in po potrebi še za druga naselja...) (krajše UZ za RPP) in krajinske zasnove za posamezna krajinsko zaokrožena območja (KZ za RPP).

V letu 2024 sta bili izdelani metodologija in vzorčni primer UZ za RPP ter metodologija in vzorčni primer KZ za RPP. V letu 2025 in 2026 je predvidena izdelava še vseh ostalih potrebnih UZ in KZ za RPP. Ker je metodologijo in vzorčna primera izdelal UIRS s sodelavci, je smiselno, da ista inštitucija tekom izdelave preostalih potrebnih UZ in KZ skrbi za izobraževanje, usmerjanje in koordinacijo izdelovalcev UZ in KZ za RPP.

Naloga je večletna in se nadaljuje v letu 2026.

3. Prostorski plan Slovenije

Za doseganje ciljev prostorskega razvoja, kot jih določa Strategija prostorskega razvoja Slovenije (SPRS 2050), se, skladno z nameni in cilji urejanja prostora, kot jih definira Zakon o urejanju prostora (ZUreP-3, 2. člen), izdelava zasnova prostorskega plana Slovenije do 2050. V zasnovi se pripravi pregled obstoječega stanja ter pripravi v prostoru usklajen predlog izvajanja sektorskih programov in načrtov z namenom zagotavljanja racionalne in medsebojno dopolnjujoče se rabe prostora na nivoju celotne Slovenije. Urbanistični inštitut RS nalogo izvaja prednostno z lastnimi kapacitetami, po potrebi pa tudi z zunanjimi strokovnjaki.

Naloga je večletna in se nadaljuje v letu 2026.

4. Novi pristopi zgoščevanja naselij v povezavi s kakovostjo bivanja in klimatskimi spremembami

Različni obstoječi pristopi zgoščevanja usmerjajo k načrtovanju večje pozidanosti ali izkoriščenosti neizkoriščenega prostora znotraj gradbene parcele stavbe. Naloga naslavlja prekomerno zgoščenost urbanega prostora (znotraj gradbene parcele in širše) ter raziskuje nove pristope zgoščevanja na različnih ravneh in z različnimi pristopi, s poudarkom na kakovosti bivanja v soodvisnosti z zelenimi površinami, primerno osvetljenostjo, pronicanjem meteornih voda, zagotavljanje varnosti v primeru naravnih in drugih nesreč, dostopnostjo in mešanjem dejavnosti.

Spreminjanje urbane gostote oziroma zgoščevanja mesta kot trajnostni cilj je kompleksen proces, pri katerem je potrebno upoštevati različne kriterije, kazalnike, ravni, procese idr. Vhodni podatki za kakovostno zgoščanje so analiza obstoječe urbane gostote glede na merilo (različne ravni mesta), naravo (strukturna in funkcionalna gostota), obstoječe procese (ekosistemski servisi), tipologijo mesta (velikost in priporočljive gostote) ter vizije razvoja mesta (potrebe po zgoščanju glede na cilje razvoja mesta). Pri zgoščevanju je potrebno zasledovati cilj SPRS 20250 – doseganje 40% odprtih grajenih in zelenih površin.

Naloga je večletna in se nadaljuje v letu 2026.

5. Prostorska dostopnost – Korak naprej od mobilnosti

Projekt bo nadaljeval aktivnosti za izboljšanje integracije prostorskega in prometnega načrtovanja. Na področju prometnega načrtovanja prihaja do spremembe načrtovalske paradigme, ki glavne poudarke in cilje namesto zagotavljanja dobrih pogojev za mobilnost, premika v širše razumevanje zagotavljanja dostopnosti. V okviru projekta bomo opredelili kaj ta sprememba pomeni za prostorsko načrtovanje. V izhodiščih projekta bomo opredelili ključne

pojme, s posebnim poudarkom na treh vidikih dostopnosti: prostorski, prometni in digitalni. Za vse tri vidike bomo skušali določiti elemente, ki posegajo v prostorsko načrtovanje. Pri opredelitvi ključnih pojmov se bomo oprli tudi na velik nabor raziskovalnih in aplikativnih projektov, ki so bili na to temo v zadnjih letih izvedeni v okviru MNVP in MOPE.

Na podlagi ugotovitev bomo določili elemente prostorske dostopnosti. Skušali bomo opredeliti trenutne pristojnosti za njihovo načrtovanje in upravljanje in pripraviti predloge za spremembe in izboljšave. Glavni cilj naloge je razumevanje kaj sprememba paradigme prinaša v prostorsko načrtovanje in kako lahko orodja prostorskega načrtovanja te spremembe podprejo.

Projekt bo potekal v dveh fazah:

I. Faza (izvedba v 2026): Prostorska dostopnost - Načrtovanje za prebivalce

Predvidene aktivnosti: opredelitev ključnih pojmov, sinteza preteklih projektov, opredelitev vplivov spremembe paradigme načrtovanja s poudarkom na dostopnosti na prostorsko načrtovanje, glavni poudarek na vsebinah načrtovanja za dostopnost prebivalcev.

Ocena sredstev: 40.000€

II. Faza (izvedba v 2027): Prostorska dostopnost – Načrtovanje za javni prostor

Predvidene aktivnosti: elementi načrtovanja dostopnosti v prostorskem načrtovanju, pristojnosti za načrtovanje in upravljanje, predlogi za spremembe in izboljšave, glavni poudarek na vsebinah načrtovanja za javni prostor.

Ocena sredstev: 60.000€

Naloga se bo nadaljevala v letu 2026 in 2027.

6. Strokovna podpora za vsebine povezovanja prostorskega načrtovanja in javnega zdravja

- Strokovna podpora pri izvajanju Konvencija Sveta Evrope o krajini, ki vključuje strokovno delo v ekspertnih delovnih skupinah konvencije na teme, ki so v interesu Slovenije (krajina in zdravje, krajina in okolje ipd.) in sicer vključevanje relevantnih informacij, povezanih s predmetom dela, predlogov za priporočila, strokovni pregled prevoda sprejetih priporočil SE ter poročanje in usklajevanje z naročnikom.
- Sodelovanje v okviru medsektorskih skupin na temo prostorskega načrtovanja za podporo javnemu zdravju na nacionalni ravni (v organizaciji MZ in NIJZ), ki za delo 2025 predvideva sodelovanje na področju 3 Urbano okolje v okviru adaptacije orodja za Vrednotenje politik telesne dejavnosti z upoštevanjem zmanjševanja neenakosti.

SEKTOR	NALOGA	SKRBNIK JN	PLAN PORABE SREDSTEV PO LETIH (z DDV)			PRORAČ. POSTAVKA (PP)	UKREP / PROJEKT
			2025	2026	2027		
SSPR	Analiza kakovosti zelenih površin in dostopnosti prebivalcev	Tomaž Miklavčič	60.000 €	40.000 €	0,00 €	231447	2511-11-0036
SSPR	Izobraževanje, usmerjanje in koordinacija izdelovalcev UZ in KZ za RPP	Alenka Padežnik	50.000 €	50.000 €	0,00 €	213447	2511-11-0036
SSPR	Prostorski plan Slovenije	Aša Rogelj	170.000 €	105.000 €	0,00 €	213447	2511-11-0036
SSPG	Zgoščevanje naselij	Jernej Červek	80.000 €	80.000 €	0,00 €	213447	2511-11-0032
SSPR	Prostorska dostopnost – Korak naprej od mobilnosti	Mojca Piry	0,00 €	40.000 €	60.000 €	231447	2511-11-0036
SSPR	Strokovna podpora za vsebine povezovanja prostorskega načrtovanja in javnega zdravja	Blanka Bartol	15.000	0,00 €	15.000 €	231447	2511-11-0036

Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport

Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport Republike Slovenije, Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj Republike Slovenije ter Ministrstvo za naravne vire in prostor Republike Slovenije bodo začeli s postopkom umeščanja industrijsko-poslovnih območij nacionalnega in regionalnega pomena preko izvedbe tematskega akcijskega programa in regionalnih prostorskih planov katerega cilj je na strateški ravni umestiti v vsako razvojno regijo vsaj 1 območje regionalnega pomena in od 3 do 7 industrijsko-poslovnih območij nacionalnega pomena.

Gre za pomembno strateško razvojno vprašanje, ki naslavlja razvojne izzive tako na nacionalni kot regionalni ravni; dokončna izvedba tega projekta pa bo omogočila razpoložljivost dodatnih zazidljivih zemljišč za potrebe gospodarstva in obenem olajšala zahtevne postopke umeščanja v prostor. Urbanistični inštitut RS bo nalogo izvajal prednostno z lastnimi kapacitetami, po potrebi pa tudi z zunanjimi strokovnjaki.

Naloga je večletna in se nadaljuje v letu 2027.

	Opis izvedenih delovnih sklopov	Leto izvedbe	Vrednost v € brez DDV
1	Priprava strokovnih podlag s področja gospodarskega razvoja za pripravo TAP za strateško umeščanje industrijsko-poslovnih območij: • analiza stanja • napoved potreb po obsegu in namenu površin za gospodarsko in poslovno dejavnost, • vzpostavitev kriterijev za izbor ustreznih območij na nacionalni ravni, • določitev prednostnih območij, ki ustrezajo kriterijem (v več variantah), • analiza variant • in predlog najustreznejše variante.	2026	210.000,00
2	Naročilo izdelave TAP in okoljskega poročila: • izdelava prvega osnutka TAP; • obdelava stališča do pripomb v procesu javnega posvetovanja in usklajevanja z resorji in deležniki; • dopolnitev in izdelava predloga TAP in okoljskega poročila.	2027	144.000,00
3	Izvedba delovnih sestankov z resorji in drugimi deležniki v okviru priprave TAP in okoljskega poročila.	2027	56.000,00
	SUMA		410.000,00

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

Zagovornik načela enakosti je septembra 2023 izdal posebno poročilo »Nedostopnost objektov v javni rabi za ljudi z invalidnostmi«. Namen posebnega poročila je bil spodbuditi prilagoditev in izgradnjo objektov v javni rabi v Republiki Sloveniji brez ovir za dostop vsem ljudem. Na podlagi analize izsledkov poizvedbe in ključnih ugotovitev je Zagovornik načela enakosti izdal priporočila raznim državnim organom in ministrstvom, med drugimi tudi Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ). V letu 2026 bo Urbanistični inštitut RS na podlagi dogovora z ministrstvom opravil naslednje naloge:

1. Nacionalna svetovalna in informacijska točka

UIRS bo še naprej upravljal spletno platformo infotočka.dostopnost.si, ki nudi celostne informacije in gradiva o dostopnosti objektov za invalide. Točka bo še naprej služila kot vir svetovanja za institucije in posameznike glede

pravnih zahtev, tehničnih smernic in najboljših praks. Nadaljevali bomo s tekočimi nalogami, kot so dnevno odgovarjanje na vprašanja, udeležba na dogodkih in svetovanje institucijam. Prav tako bomo zaključili in izdali prvi del izobraževalnega priročnika o dostopnosti, začeli s pripravo drugega dela in organizirali izobraževanja.

a. Vodenje kontaktne točke

Delovanje točke zagotavlja dostopno in brezplačno strokovno pomoč lastnikom objektov pri zagotavljanju zakonskih zahtev Zakona o izenačevanju možnosti invalidov (ZIMI) za prilagoditev objektov v javni rabi, katerega rok se je iztekel 11.12.2025, ter strokovno podporo MDDSZ na temi univerzalne graditve in uporabe prostora ter dostopnosti. Zaradi poteka roka za prilagoditev objektov, v letu 2026 pričakujemo večjo potrebo po izvajanju predvidenih celoletnih aktivnosti točke (dnevno odgovarjanje na pobude in vprašanja, svetovanje, udeležba na dogodkih) ter večje število povpraševanja po obisku objektov.

V letu 2026 bo UIRS objavil spletno orodje za preverjanje dostopnosti ter izdelal dodatne video ponazoritve za uporabo spletnega orodja. Izvedli bomo dodatno promocijo orodja in analizo zbranih podatkov. Cilj je spodbujati lastnike objektov k preverjanju in izboljšanju dostopnosti njihovih objektov.

b. Vzdrževanje spletnega portala info.točka.dostopnost.si, spletne baze dostopnost.si in orodja za pregled dostopnosti

UIRS bo nadaljeval z rednim vzdrževanjem spletnega portala info.točka.dostopnost.si, spletne baze dostopnost.si in orodja za pregled dostopnosti, kar vključuje tedenske preglede delovanja, varnostne kopije in spremljanje varnostnih posodobitev. Vse vsebine, ki se bodo dodajale na prej omenjena spletna mesta, bodo v skladu s standardom WCAG 2.1.

c. Priprava drugega dela in zaključek prvega dela priročnika o univerzalni dostopnosti, sodelovanje z deležniki in izvajanje izobraževanj

Inštitut bo zaključil in izdal prvi del digitalnega priročnika o univerzalni dostopnosti in v sodelovanju z deležniki pripravil vsaj tri poglavja za drugi del priročnika. Izvedli bomo najmanj tri celodnevna izobraževanja o dostopnosti za različne deležnike, vključno s fakultetami, arhitekturno zbornico in Gradbenim inšpektoratom. Cilj je ozaveščanje o izzivih invalidov in širjenje znanja o univerzalni graditvi.

2. Izvajanje popisov objektov ponudnikov EU kartice za invalide

V letu 2026 bo UIRS izvedel terenski popis dostopnosti vsaj 8 objektov, pri čemer bodo zbrani podatki vneseni v bazo dostopnost.si in informacije prevedene za objavo na spletni strani EU kartice ugodnosti za invalide. Ta naloga bo omogočila boljšo informiranost invalidov o dostopnih objektih in izboljšala kakovost podatkov o dostopnosti. Za namene popisov bo UIRS izvedel izobraževanje o univerzalni graditvi za nove popisovalce (študente arhitekture in urbanizma) in nove mentorje invalide.

3. Podporne naloge in sodelovanje z zunanjimi izvajalci

UIRS bo pri izvedbi aktivnosti sodeloval z zunanjimi izvajalci, vključno s študenti invalidi, ki bodo pomagali pri popisih objektov in izobraževanjih. V proces dela bomo vključili tudi grafičnega oblikovalca in ilustratorja za pripravo promocijskih in izobraževalnih materialov ter prevajalca za objavo podatkov v angleškem jeziku. Sodelovali bomo tudi z zunanjimi strokovnjaki, ki delujejo na področju dostopnosti. Za izvedbo vsaj poglavij drugega dela priročnika bomo sodelovali z lektorjem. Prav tako bomo z zunanjimi izvajalci sodelovali pri izvedbi promocije orodja za pregled dostopnosti in pri razvoju ter dodajanju novih funkcij v spletno aplikacijo za preverjanje dostopnosti, s čimer bomo zagotovili, da bo orodje še bolj uporabno in učinkovito pri izboljševanju dostopnosti objektov.

	Vsebina - opis	Izvajalec	Znesek v € brez DDV
1	Vodenje kontaktne točke.	Arhitekt, delo 18 mesecev	43.822,49
		Pavšalni strošek potnih stroškov	1.940,83

2	Redno mesečno vzdrževanje spletnih strani ter orodja za pregled dostopnosti ter vsebinsko dopolnjevanje.	Informatik/tehnik, delo 1 mesec oz. razdeljeno skozi celo obdobje	2.074,36
		Arhitekt, delo 2 meseca oz. razdeljeno skozi celo obdobje	4.148,73
3	Priprava drugega sklopa in izdaja priročnika. Sodelovanje in izvedba sestankov z deležniki. Izvedba izobraževanj.	Arhitekt, delo 7 mesecev oz. razdeljeno skozi celo obdobje	22.693,79
		Arhitekt, delo 5 mesecev oz. razdeljeno skozi celo obdobje	10.371,82
4	Izvajanje popisov 12 objektov ponudnikov EU kartice in drugih ključnih objektov v javni rabi glede dostopnosti za invalide.	Arhitekt, delo 1,1 meseca oz. razdeljeno skozi celo obdobje	3.566,17
		Arhitekt, delo 1,1 meseca oz. razdeljeno skozi celo obdobje	2.281,80
		Pavšalni strošek potnih stroškov	600,00
6	Podpora aktivnostim z vključevanjem zunanjih izvajalcev.	Pavšalni strošek dela zunanjih izvajalcev	6.000,00
7	Amortizacija opreme	Pavšalni stroški amortizacije opreme	500,00
	SKUPAJ		98.000,00

Ministrstvo za solidarno prihodnost

Analiza razmer na zasebnem najemnem trgu (ZNAJT 2026)

Financiranje: 57.500 € (v letu 2026) od tega 27.500 € na podlagi pogodbe iz leta 2025 in 30.000 € na podlagi pogodbe iz leta 2026.

V Sloveniji je zasebni najemni trg še vedno premalo raziskan, čeprav ima pomembno vlogo pri dodatni ponudbi stanovanj, predvsem v večjih mestnih središčih. V uradni evidenci trga nepremičnin (v nadaljevanju: ETN) se sicer beležijo najemni posli, vendar ni jasno, kolikšen delež stanovanj, ki se oddajajo na trgu, se tudi zabeleži v tej evidenci. Ni jasno tudi, v kolikšni meri se podatki v evidenci ujemajo oziroma razlikujejo z oglaševanimi podatki stanovanj, ki se oddajajo v najem. Namen projektne naloge je zato pripraviti (a) analizo razmer na zasebnem najemnem trgu, ter (b) primerjavo med uradno zbranimi podatki v ETN in zbranimi podatki v okviru analize zasebnega najemnega trga, ki se opravi na podlagi oglaševanih najemnih stanovanj. V letu 2026 bomo pripravili zaključno poročilo na podlagi pogodbe, sklenjene leta 2025, in začeli z zbiranjem in analizo podatkov na podlagi pogodbe, sklenjene v letu 2026.

1.7.7 Tržna dejavnost

Swedish TranspAdmin - Measures for Sustainable Mobility and accessibility in Functional Urban and Regional Areas (Malmö University) - Ukrepi za trajnostno mobilnost in dostopnost v funkcionalnih urbanih območjih in na regionalni ravni

EIB JASPERS - Priprava in izvedba usposabljanj za izboljšanje tehničnega in političnega strokovnega znanja prometnih načrtovalcev in odločevalcev na področju celostnega prometnega načrtovanja (TRT Milano)

RCPS Notranjska - Priprava regionalne celostne prometne strategije za Primorsko-notranjsko regijo

RCPS Pomurje - Priprava regionalne celostne prometne strategije za Pomurje.

OCPS Ilirska Bistrica - Priprava občinskih cestno prometnih strategij za občino Ilirska Bistrica.

Občina Gorišnica - Demografska študija občine Gorišnica.

Občina Piran - Posodobitev demografske študije občine Piran.

MGTS – Tematski akcijski program za industrijsko-poslovna območja nacionalnega pomena.

1.8 Načrt investicij in investicijskega vzdrževanja , ki vključuje nakup opreme, za leto 2026

1.8.1 Investicije v letu 2026

Za leto 2026 inštitut ne predvideva realizacije investicijskih projektov.

1.8.2 Investicijsko vzdrževanje v letu 2026

V letu 2026 Inštitut načrtuje stroške investicijskega vzdrževanja in sicer:

Zap. št.	Opis in vrsta del investicijskega vzdrževanja	Načrt 2026 (v EUR)	Vir financiranja (če je financerjev več se navede financerja in znesek)	Opombe
A	b	c	d	e
1.	Prenova prostorov	30.000	Presežki iz preteklih let	Prenova prostorov v I. in II. nadstropju
2.	Prenova prostorov	10.000	Proračun RS / ARIS	Prenova prostorov v I. in II. nadstropju
3.	Druga nujna vzdrževalna popravila	10.000	Proračun RS / ARIS	Druga nujna vzdrževalna popravila
	Skupaj	50.000		

Stroški investicijskega vzdrževanja bodo predvidoma realizirani v letu 2026 (po načelu denarnega toka).

1.8.3 Načrt nakupa opreme v letu 2026

Inštitut za nemoteno delo načrtuje v letu 2026 nadgradnjo raziskovalne opreme – posodobili bodo programsko opremo, zamenjali stare računalnike ter kupili drugo potrebno opremo, kot so arhivske omare, stoli in pisarniško pohištvo.

Vrsta opreme	Naziv opreme	Klasifikacija	Nabavna vrednost opreme	Načrt 2026 (v EUR z DDV)	Od tega ocenjen DDV	Vir financiranja	Opombe
1	2	3	4	5	6	7	8
	Skupni znesek opreme, ki ima nabavno vrednost nižjo od 50.000 evrov						
	Skupni znesek opreme, ki ima vrednosti nižje od 10.000 evrov						
Raziskovalna oprema	PPGIS raziskovalni sistem (nadgradnja)	25		30.000	5.410	Proračun RS/ARIS	Nadgradnja raziskovalnega sistema
Raziskovalna oprema	Raziskovalna in računalniška oprema	25		20.000	3.607	Trg	Nakup računalnikov / prenosnikov (15x)
Druga oprema	Druga oprema			15.000	2.705	Proračun RS/ARIS	Razna pisarniška oprema in oprema za predavalnico.
	Skupaj			65.000	11.722		

1.8.4 Najemanje stvarnega premoženja v letu 2026

Zap. št.	Vrsta zemljišča, stavbe oz. dela stavbe	Lokacija (naslov)	Površina (zemljišča) oz. neto tlorisna površina (stavbe,	Dejavnost	Obdobje	Vrednost najema v EUR za leto 2026	Vir financiranja	Najemodajalec	OPOMBE
1	1722-4348-2,3,4,5	Trnovski pristan 2	255,46	Knjižnica inštituta	Dolgoročni najem	60.000	Proračun	MMD Investicije d. o. o.	Najem brez obratovalnih stroškov

							RS/ARI S		
	Skupaj					60.000			

Najeti prostori se nahajajo v pritličju stavbe, katere solastniki smo. V njih je nameščena specialna knjižnica inštituta, ki je zaradi pomanjkanja alternativnih prostorov ali lokacij ni mogoče preseliti drugam. Lastnik prostora zaenkrat ne načrtuje prodaje. Če bi se vendarle odločili za nakup, bi bila vrednost prostorov več kot milijon evrov (255 m² po približno 4.000 €/m², kar znaša 1.020.000 €). Inštitut takih sredstev nima na voljo.

2 Finančni načrt za leto 2026

2.1 Izhodišča in kazalci na katerih temeljijo izračuni in ocene potrebnih sredstev za leto 2026

V skladu z določili drugega odstavka 59. člena Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2026 in 2027– ZIPRS2627 (Uradni list RS, št. 95/25) smo kot posredni uporabnik proračuna RS do priprave programa dela in finančnega načrta za leto 2026 s strani Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije prejeli izhodišča in navodila za pripravo finančnega načrta za leto 2026, in sicer:

- izhodišča za pripravo finančnega načrta javnih raziskovalnih zavodov za leto 2026 Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije, št. 0140-15/2025-3360-2 z dne 10. 12. 2025 (prejem po elektronski pošti dne 12. 12. 2025).

Pri pripravi programa dela in finančnega načrta za leto 2026 je Inštitut upošteval izhodišča in vse veljavne predpise, navedene pod poglavjem 1.6 Zakonske in druge podlage, na katerih temeljijo cilji in aktivnosti Inštituta tega poročila.

Inštitut se kot javni raziskovalni zavod financira v skladu z Uredbo o financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz Proračuna Republike Slovenije. Vrednost projektov se financira na podlagi vrednosti ekvivalenta polne zaposlitve (FTE). Ta vključuje stroške dela, blaga, storitev in amortizacijo.

Celotna ocena realizacije prihodkov Inštituta v letu 2025 je v višini 3.479.740 €, finančni načrt za leto 2026 je načrtovan v višini 3.100.000 € prihodkov (po načelu poslovnega dogodka).

Finančni načrt za leto 2026 temelji na podatkih začasnega stabilnega financiranja, kjer je ocena prihodkov iz virov proračuna MVZI/ARIS določena na podlagi sredstev ARIS za leto 2025, upoštevajoč sredstva za:

- upravljavsko in podporno dejavnost (ISF),
- infrastrukturni steber financiranja (ISF),
- mlade raziskovalce (PSF),
- raziskovalni program (PSF) in
- razvojni steber (RSF).

Javnim raziskovalnim zavodom se proračunska sredstva dodeljujejo na podlagi javnih razpisov in pozivov, ki pa za leto 2026 še niso zaključena, zato se bodo skozi leto 2026 lahko pojavila odstopanja.

Obrazložitve finančnega načrta za leto 2026 so:

- Pri načrtovanju plač, drugih izdatkov zaposlenim in prispevkov delodajalcev za socialno varnost za leto 2026 smo višino odhodkov iz naslova stroškov dela povečali za 1,0 % v primerjavi z letom 2025 (po načelu poslovnega dogodka; za leto 2025 je bila višina 2.167.453 €) oziroma za 2,5 % v primerjavi z letom 2025 (po načelu denarnega toka; za leto 2025 je bila višina 2.076.721 €). Obrazložitev je podana v nadaljevanju.
- Pri načrtovanju plač (brez drugih stroškov dela) za leto 2026 smo višino odhodkov iz naslova stroškov dela povečali za 1,9 % v primerjavi z letom 2025 (po načelu poslovnega dogodka; za leto 2025 je bila višina 1.997.544 €).

Kljub temu, da se bodo plače izplačevale v skladu z veljavnimi zakonskimi in podzakonskimi določili, načrtujemo v okviru stroškov plač in prispevkov za zaposlene višje odhodke iz naslova plač in prispevkov v primerjavi z letom 2025, predvsem iz naslednjih razlogov:

- Zaradi načrtovanih izplačil napredovanj javnih uslužbencev in funkcionarjev, ki so napredovali v višji plačni razred s 1. junijem in 1. decembrom 2026.
- Zaradi prehoda v novi plačni sistem v javnem sektorju v skladu z Zakonom o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (ZSTSPJS) v okvirni višini 15.000 €.
- Zaradi načrtovanih prerazporeditev na delovna mesta v skladu z izvolitvami v naziv za leto 2026 v skladu s Pravilnikom o raziskovalnih nazivih (Uradni list RS, št. 126/08, 41/09, 55/11, 80/12, 4/13, 31/17, 7/19, 186/21- ZZRiD in 92/24).
- Zaradi načrtovanih učinkov plačne politike (sprememba regresa za letni dopust za leto 2026, povračila prehrane, premij kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja za javne uslužbence, zimski regres, idr.).

- Zaradi načrtovanih izplačil plač zaposlenim raziskovalcem in drugih javnih uslužbencev, ki so v letu 2025 koristili porodniški, očetovski oz. starševski dopust.
- Zaradi načrtovanega izplačila dela plače javnim uslužbencem za izplačilo delovne uspešnosti pri opravljanju rednih delovnih nalog ali projektov načrtovanih v okviru sprejetega finančnega načrta UIRS 2026 v skladu s 30. do 33. členu ZSTSPJS iz prihrankov zaradi odsotnosti zaposlenih in nezasedenosti delovnih mest. Kriteriji in merila za določitev dela plače za delovno uspešnost do priprave Programa dela za leto 2026 še niso bili določeni s predpisom vlade, kolektivnimi pogodbami oz. splošnimi akti, upoštevaje določbe ZSTSPJS, ki veljajo za posamezne stebre.

Pri načrtovanju stroškov dela je upoštevan Program dela in kadrovski načrt Inštituta za leto 2026, in sicer:

- Sredstva za delovno uspešnost za leto 2026 smo načrtovali najmanj v višini 2 % sredstev za osnovne plače javnih uslužbencev v višini 30.000 €.
- Delovno uspešnost iz naslova prihrankov sredstev za plače posameznega uporabnika proračuna, ki nastanejo zaradi odsotnosti javnih uslužbencev z dela in nezasedenih delovnih mest (najmanj 50 % iz prihrankov sredstev za plače posameznega proračunskega uporabnika) je načrtovana v višini 3.000 €.
- Delovna uspešnost iz naslova projektov, ki so predvideni v finančnem načrtu Inštituta in jih je zagotovil financer projekta so načrtovana v višini 10.000 €.
- Delovna uspešnost po 57. členu ZSTSPJS, ki ureja plače za delovno uspešnost javnih uslužbencev plačni skupine B, ki dosežejo nadpovprečne rezultate pri opravljanju delovnih nalog, ni načrtovana, ker resorno ministrstvo še ni pripravilo pravilnik s kriteriji za določitev dela plače za delovno uspešnost zaposlenih plačne skupine B.
- Sredstva za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (najmanj 30% in največ 50% dosežene razlike med prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu po 36. členu ZSTSPJS) smo načrtovali v višini 50 % presežka prihodkov nad odhodki na trgu za leto 2025 v višini 29.100 €.
- Sredstev za delovno uspešnost povečanega obsega dela, ki jih zagotovi financer projekta, za izvajanje posebnega projekta, ki ga s svojim aktom določi Vlada Republike Slovenije nismo načrtovali.
- Sredstva zaradi zvišanja plač v letu 2026 zaradi novega plačnega sistema smo načrtovali po obračunskem toku v višini 20.300 € oz. 1 % mase za plače.
- Sredstva za izplačila v skladu s 64. členom ZZrID nismo načrtovali.
- Sredstva v skladu s četrtem odstavkom 4. člena ZSTSPJS nismo načrtovali.
- Dodatek za delovno dobo zaposlenih znaša 5,0 % od celotne načrtovane letne mase plač. V letu 2026 smo načrtovali višji znesek dodatka na delovno dobo v primerjavi s preteklim letom 2025 in sicer v okvirni skupni višini 102.000 €.
- V skladu s Sklepom o uskladitvi minimalne premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja za javne uslužbenke (Uradni list RS, št. 115/25) smo načrtovali premije v skupni višini 22.800 € in so v primerjavi z letom 2025 višje za 7,0 %.
- V skladu s 131. členom ZDR-1 smo načrtovali višino regresa za letni dopust najmanj v višini minimalne plače na zaposlenega (upoštevan je znesek minimalne plače za leto 2025, povečan za 5 %) povečanega za 2% glede na leto 2025, skupaj za leto 2026 v višini 57.000 € . V primerjavi z letom 2025 smo načrtovali za 8,0 % višja sredstva.
- Sredstva za zimski regres na zaposlenega za leto 2026 smo načrtovali v višini 25.600 € (povečano za 2.0 % glede na leto 2025).
- Sredstva za izplačilo jubilejnih nagrad v letu 2026 smo načrtovali za 1 jubilanta v skupni višini 547 €. Za 20 let dela v javnem sektorju.
- Sredstva za izplačilo odpravnin smo načrtovali za eno zaposleno zaradi upokojitve v višini 11.500 €.
- Načrtovali smo znesek nadomestila za regresirano prehrano v skupni višini 52.000 €. Povprečno letni znesek za regresirano prehrano na zaposlenega znaša 1.238 €.
- Načrtovali smo letni znesek povračila stroškov na delo in z dela v skupni višini 22.000 €. Povprečna letna višina stroškov na delo in z dela na zaposlenega znaša 524 €.
- Sredstva za izplačilo sejin in povračil stroškov članom organa upravljanja Urbanističnega inštituta RS smo načrtovali v višini 3.330 € v skladu z določili Uredbe o sejinah in povračilih stroškov v javnih skladih, javnih agencijah, javnih zavodih in javnih gospodarskih zavodih.
- Pri izdatkih za blago in storitve smo za leto 2026 načrtovali nižja sredstva za 26,7 % v primerjavi z realizacijo izdatkov za blago in storitev za leto 2025; izdatke za blago in storitve za javno službo smo načrtovali za 21,5 % nižja sredstva, za izdatke za blago in storitve za tržno dejavnost smo načrtovali nižja sredstva za 74,7 %. Osnovo za določitev tega razmerja so bili načrtovani stroški zunanjih izvajalcev za izvedbo projektov.
- Drugih izrazitih povečanj oziroma zmanjšanj izdatkov zaposlenim, kot že navedeno, nismo načrtovali.

- Med ključnimi postavkami stroškov materiala in storitev smo načrtovali stroške najema poslovnih prostorov za knjižnično dejavnost v okviru Inštituta v višini 60.000 € ter storitve zunanjih izvajalcev predvsem na področju izvajanja mednarodni projektov v okviru EU oz. izven EU in tržnih projektov v višini 250.000 €.
- Načrtovali smo stroške amortizacije obračunane po amortizacijskih stopnjah v skladu s Pravilnikom o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev enotno tako za dejavnost javne službe kot za tržno dejavnost.
- Inštitut ima za nakup novih neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev njihovo amortizacijo vključeno v strukturi cene in zanjo prejema tudi namenska sredstva s strani Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost RS. Načrtovana amortizacija za leto 2026 je predmet stroškov oz. odhodkov za leto 2026 in presežka prihodkov nad odhodki iz preteklih let. Amortizacijskih stopenj skozi leto Inštitut ne spreminja.
- Drugi stroški in odhodki so načrtovani na podlagi realizacije stroškov in odhodkov za leto 2025.

2.2 Obrazložitev finančnega načrta za leto 2026 po posameznih izkazih

2.2.1 Načrt izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov (po načelu denarnega toka)

v evrih, s centi

Členitev kontov	NAZIV KONTA	Oznaka za AOP	Realizacija 2024	Ocena realizacije 2025	Finančni načrt za leto 2026	Primerjava Finančni načrt 2026/realizacija 2024	Primerjava Finančni načrt 2026/Ocena realizacije 2025
a1	a	b	c	d	e	f=e/c*100	g=e/d*100
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	401	3.466.429,77	3.830.847,16	3.100.000,00	89,43	80,9
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	402	2.933.953,14	3.102.509,77	2.700.000,00	92,03	87,0
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	403	2.128.548,78	2.215.482,13	1.781.841,92	83,71	80,4
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	404	2.048.147,57	2.166.856,26	1.700.326,47	83,02	78,5
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	2.015.714,93	2.166.856,26	1.700.326,47	84,35	78,5
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	32.432,64	0,00	0,00	0,00	-
	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408+409)	407	0,00	0,00	0,00	-	-
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	0,00	0,00	0,00	-	-
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409	0,00	0,00	0,00	-	-
	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	410	0,00	0,00	0,00	-	-
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411	0,00	0,00	0,00	-	-
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412	0,00	0,00	0,00	-	-
	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov, javnih agencij in javnih zavodov (414+415+416+417)	413	0,00	0,00	0,00	-	-
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	0,00	0,00	0,00	-	-
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415	0,00	0,00	0,00	-	-
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij in javnih zavodov za tekočo porabo	416	0,00	0,00	0,00	-	-
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij in javnih zavodov za investicije	417	0,00	0,00	0,00	-	-
del 740	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418	0,00	0,00	0,00	-	-
741	PREJETA SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA IZ SREDSTEV PRORAČUNA EU IN IZ DRUGIH DRŽAV	419	80.401,21	48.625,87	81.515,45	101,39	167,6
	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (422+423+487+424+425+426+427+488+489+490+429+430)	420	805.404,36	887.027,64	918.158,08	114,00	103,5
del 7102	Prihodki od obresti	422	33.280,62	26.425,13	27.000,00	81,13	102,2
7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423	0,00	0,00	0,00	-	-
7103	Prihodki od premoženja	487	0,00	0,00	0,00	-	-
7141	Drugi nedavčni prihodki	424	23.653,70	14.515,71	15.000,00	63,42	103,3
72	KAPITALSKI PRIHODKI	425	0,00	0,00	0,00	-	-
730	PREJETE DONACIJE IZ DOMAČIH VIROV	426	0,00	0,00	0,00	-	-
731	PREJETE DONACIJE IZ TUJINE	427	0,00	0,00	0,00	-	-

782	PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU IZ STRUKTURNIH SKLADOV	488	263.277,32	339.464,82	350.233,44	133,03	103,2
783	PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU IZ KOHEZIJSKEGA SKLADA	489	0,00	0,00	0,00	-	-
784	PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU ZA IZVAJANJE CENTRALIZIRANIH IN DRUGIH PROGRAMOV EU	490	482.130,71	505.741,34	524.924,64	108,88	103,8
786	OSTALA PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU	429	0,00	0,00	0,00	-	-
787	PREJETA SREDSTVA OD DRUGIH EVROPSKIH INSTITUCIJ IN IZ DRUGIH DRŽAV	430	3.062,01	880,64	1.000,00	32,66	113,6
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433)	431	532.476,63	728.337,39	400.000,00	75,12	54,9
7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	532.476,63	728.337,39	400.000,00	75,12	54,9
del 7102	Prihodki od obresti	433	0,00		0,00	-	-
	II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	437	3.518.727,36	3.499.994,89	3.090.380,65	87,83	88,3
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	438	3.063.289,98	3.013.137,97	2.700.000,00	88,14	89,6
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	439	1.525.760,58	1.489.431,50	1.607.806,45	105,38	107,9
del 4000	Plače in dodatki	440	1.327.194,36	1.284.655,95	1.384.838,71	104,34	107,8
del 4001	Regres za letni dopust	441	40.020,28	63.014,30	68.806,45	171,93	109,2
del 4002	Povračila in nadomestila	442	60.993,78	58.494,22	63.580,65	104,24	108,7
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	46.339,33	48.012,57	52.258,06	112,77	108,8
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444	0,00	0,00	0,00	-	-
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445	29.659,83	24.772,87	27.000,00	91,03	109,0
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	21.553,00	10.481,59	11.322,58	52,53	108,0
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+491+452)	447	232.401,57	231.433,05	245.238,71	105,52	106,0
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	111.563,66	111.750,90	115.000,00	103,08	102,9
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	102.003,22	94.616,98	102.193,55	100,19	108,0
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	1.037,33	1.108,82	1.306,45	125,94	117,8
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	1.422,68	1.329,48	1.480,65	104,07	111,4
del 4014	Prispevek za dolgotrajno oskrbo	491	0,00	5.580,73	6.096,77	-	109,2
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	16.374,68	17.046,14	19.161,29	117,02	112,4
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+463)	453	1.182.817,95	1.133.134,20	731.954,84	61,88	64,6
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	779.100,07	627.265,62	366.954,84	47,10	58,5
del 4021	Posebni material in storitve	455	10.582,54	19.736,23	19.000,00	179,54	96,3
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	37.059,08	38.111,91	38.000,00	102,54	99,7
del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	0,00	0,00	0,00	-	-
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	75.450,75	98.592,44	98.000,00	129,89	99,4
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	92.735,43	71.820,48	50.000,00	53,92	69,6
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	59.513,11	57.011,43	60.000,00	100,82	105,2
del 4027	Kazni in odškodnine	461	0,00	0,00	0,00	-	-
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	128.376,97	220.596,09	100.000,00	77,90	45,3
403	D. PLAČILA DOMAČIH OBRESTI	464	0,00	0,00	0,00	-	-
404	E. PLAČILA TUJIH OBRESTI	465	0,00	0,00	0,00	-	-
410	F. SUBVENCije	466	0,00	0,00	0,00	-	-
411	G. TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM	467	0,00	0,00	0,00	-	-
412	H. TRANSFERI NEPRIDOBITNIM ORGANIZACIJAM IN USTANOVAM	468	0,00	0,00	0,00	-	-
413	I. DRUGI TEKOČI DOMAČI TRANSFERI	469	0,00	0,00	0,00	-	-
	J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+478+479+480)	470	122.309,88	159.139,22	115.000,00	94,02	72,3
4200	Nakup zgradb in prostorov	471	0,00	0,00	0,00	-	-
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	0,00	2.737,50	0,00	-	0,0

4202	Nakup opreme	473	27.897,14	53.251,73	50.000,00	179,23	93,9
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	24.189,58	18.513,53	15.000,00	62,01	81,0
4204	Novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije	475	0,00	0,00	0,00	-	-
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	70.223,16	84.636,46	50.000,00	71,20	59,1
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	0,00	0,00	0,00	-	-
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	0,00	0,00	0,00	-	-
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor in investicijski inženiring	479	0,00	0,00	0,00	-	-
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0,00	0,00	0,00	-	-
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482+483+484)	481	455.437,38	486.856,92	390.380,65	85,72	80,2
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	148.748,58	301.534,88	238.193,55	160,13	79,0
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	22.852,04	54.322,04	37.187,10	162,73	68,5
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	283.836,76	131.000,00	115.000,00	40,52	87,8
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	485	0,00	330.852,27	9.619,35	-	2,9
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	486	52.297,59	0,00	0,00	0,00	-

* Dodatne obrazložitve h izkazu:

1. Načrtovani prihodki s strani občinskih proračunov pod AOP 407 za Inštitut predstavljajo tržni del dejavnosti in ne sodijo v izvajanje javne službe Inštituta.
2. Načrtovani znesek pod AOP 442 vključuje povračila stroškov prevoza na in iz dela in prehrane zaposlenim. Del teh stroškov je vključen tudi v tržni del odhodkov v izkazu prihodkov in odhodkov po denarnem toku pod AOP 482.
3. Načrtovani znesek delovne uspešnosti iz trga je vključen v izkazu prihodkov in odhodkov po denarnem toku pod AOP 482 in AOP 483 (tržna dejavnost).
4. V načrtovanem znesku pod AOP 446 in AOP 482 so vključeni odhodki iz naslova jubilejnih nagrad in drugi izdatki zaposlenim (npr. razna povračila, odpravnine, idr.).
5. Načrtovani znesek za premije za kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje je delno pod AOP 452 in AOP 483.
6. Načrtovani zneski pod AOP 454, AOP 463 (stroški materiala in storitev) so nižji v primerjavi z letom 2025 zaradi manjšega obsega svetovalnih in drugih storitev na domačih in mednarodnih projektih.
7. V načrtovanem znesku pod AOP 459 je odstopanje nižje zaradi nižje načrtovanih stroškov tekočega vzdrževanja v letu 2026 (npr. prenova poslovnih prostorov Inštituta) v primerjavi z letom 2025.
8. V načrtovanem znesku pod AOP 460 so stroški za poslovne najemnine in zakupnine v letu 2026 višji zaradi višjih stroškov najema poslovnih prostorov za knjižnično dejavnost.
9. V načrtovanem znesku pod AOP 470 – Za nemoteno delovanje Inštituta načrtujemo nižje investicijske odhodke za nakup raziskovalne opreme in računalnikov v primerjavi z letom 2025. V letu 2026 načrtujemo nižje stroške investicijskega vzdrževanja za prenovo poslovnih prostorov UIRS iz presežka prihodkov nad odhodki iz preteklih let v primerjavi z letom 2025.

Urbanistični inštitut RS načrtuje v letu 2026 prihodke po denarnem toku v višini 3.100.000 € in odhodke oz. izdatke v višini 3.090.381 € ter presežek prihodkov nad odhodki v višini 9.619 €.

Med prihodke za izvajanje javne službe načrtujemo sredstva prejeta iz državnega proračuna za tekočo porabo in za investicije, druge prihodke za izvajanje javne službe ter prejeta sredstva od drugih evropskih institucij v skupni višini 2.700.000 €. Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu so načrtovani v višini 400.000 €.

Odhodke za izvajanje javne službe načrtujemo v višini 2.700.000 € in vključujejo tekoče odhodke, investicijske odhodke in finančne odhodke. Odhodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu so načrtovani v višini 390.381 €.

Presežek prihodkov nad odhodki po denarnem toku načrtujemo za leto 2026 v višini 9.619 € in sicer na javni službi so načrtovani prihodki in odhodki v enaki višini.

Na tržnem delu poslovanja pa Inštitut načrtuje po načelu denarnega toka v višini 9.619 € presežek prihodkov nad odhodki zaradi zamika plačila prevzetih obveznosti iz leta 2026 v leto 2027.

Načrtovani prihodki po načelu denarnega toka v letu 2026 so v višini 3.100.000 € in so za 19,1 % nižji od realiziranih prihodkov v letu 2025. Od tega :

- načrtovani prihodki za izvajanje javne službe so nižji za 13,0 % in
- načrtovani prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu so nižji za 45,1 %.

V načrtovanih prihodkih iz naslova javne službe smo upoštevali nižje prilive iz proračuna Republike Slovenije (preko Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost RS in ministerstev) za 21,5 % in za 3,6 % višje prilive iz drugih evropskih institucij za izvedene mednarodne projekte (npr. FUNDA, Connect2tourism, Spades, idr.) ter za 26,2 % višje načrtovana sredstva iz proračuna Evropske unije za projekta NOO.

Načrtovani delež prilivov iz domačega in tujega trga je za 45,1 % nižji glede na leto 2025 zaradi nižje načrtovanih projektov na tržnem delu poslovanja.

Po **virih financiranja** so načrtovani prihodki od poslovanja po načelu denarnega toka za leto 2026 razdeljeni na:

- prihodke od Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost RS v višini 1.380.084 €, ki predstavljajo 44,6 % prihodkov od poslovanja,
- prihodke od ministrstev v skupni višini 260.821 €, ki predstavljajo 8,4 % prihodkov od poslovanja,
- prihodki od MVZI za sredstva projektov NOO v višini 81.515 €, ki predstavljajo 2,6 % prihodkov od poslovanja,
- prihodki od MVZI za sredstva projekta iz sredstev strukturnih in investicijskih skladov – tekoči transfer (projekt SRIP PMiS) v višini 49.422 €, ki predstavljajo 1,6 % prihodkov od poslovanja,
- prihodki od MVZI za sredstva Ciljnih raziskovalnih programov v višini 10.000 €, ki predstavljajo 0,3 % prihodkov od poslovanja;
- prihodki s strani povračil sredstev za nadomestila s strani ZZSZ v višini 15.000 €, ki predstavljajo 0,5 % prihodkov od poslovanja,
- prihodke druge javne službe - mednarodni projekti v okviru EU oz. izven EU v višini 876.158 €, ki predstavljajo 28,3 % prihodkov od poslovanja,
- prihodke na trgu v višini 400.000 €, ki predstavljajo 12,9 % prihodkov od poslovanja in
- prihodke iz naslova prejetih obresti od sredstev na podračunu v sistemu EZR v višini 27.000 €, ki predstavljajo 0,9 % prihodkov od poslovanja.

Načrtovani prihodki Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost RS za leto 2026 so nominalno nižji za 231.689 € od realiziranih v letu 2025 oziroma so nižji za 14,4 %. Odstopanje je pri načrtovanih sredstvih Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost RS iz naslova temeljnih raziskovalnih projektov in ciljnih raziskovalnih programov.

Razlike med prejetimi izhodišči MVZI/ARIS in Finančnem načrtom za leto 2026 za sredstva ARIS in MVZI so razvidne v tabeli in so posledica načrtovanih sredstev - sorazmernosti trajanja raziskovalnih projektov in programov in novelacij finančnih načrtov za leto 2026, in sicer:

	Vsebina	Izhodišča MVZI/ARIS 2026	Načrt ARIS/MVZI 2026 (UIRS)	Razlika
0	Vsota ISF-O in PSF-O	1.294.376,28	1.294.376,28	0,00
5	Razvojni steber	73.021,17	73.021,17	0,00
21	Raziskovalni projekti	29.783,49	29.783,49	0,00
25	Projekti ERA	27.944,54	27.944,54	0,00
28	Ciljni raziskovalni programi - konkurenčnost	57.604,15	57.604,15	0,00
32	Podoktorski projekti	0,00	0,00	0,00
44	Domača znanstvena periodika	15.523,00	15.523,00	0,00
-	ROAD3P - NETO	62.804,91	62.804,91	0,00

-	ROAD3P - DDV	0,00	0,00	0,00
-	SPOZNAJ - NETO	21.517,13	18.710,55	-2.806,58
-	SRIP 2023 - 2026	49.421,78	49.421,78	0,00
	Skupaj	1.631.996,45	1.629.189,87	-2.806,58

UIRS sodeluje na raziskovalnih projektih kot partner z drugimi poslovnimi partnerji, in sicer z UL Fakulteto za družbene vede, ZRC SAZU, GIS in UL Fakulteto za arhitekturo.

Drugi prihodki iz proračuna RS so načrtovani v višini 260.821 € s strani Ministrstva za zdravje, Ministrstva za naravne vire in prostor, Ministrstva za okolje, podnebje in energijo, Ministrstva za delo, dom in socialne zadeve, Ministrstva za solidarno prihodnost in Centralne tehnične knjižnice.

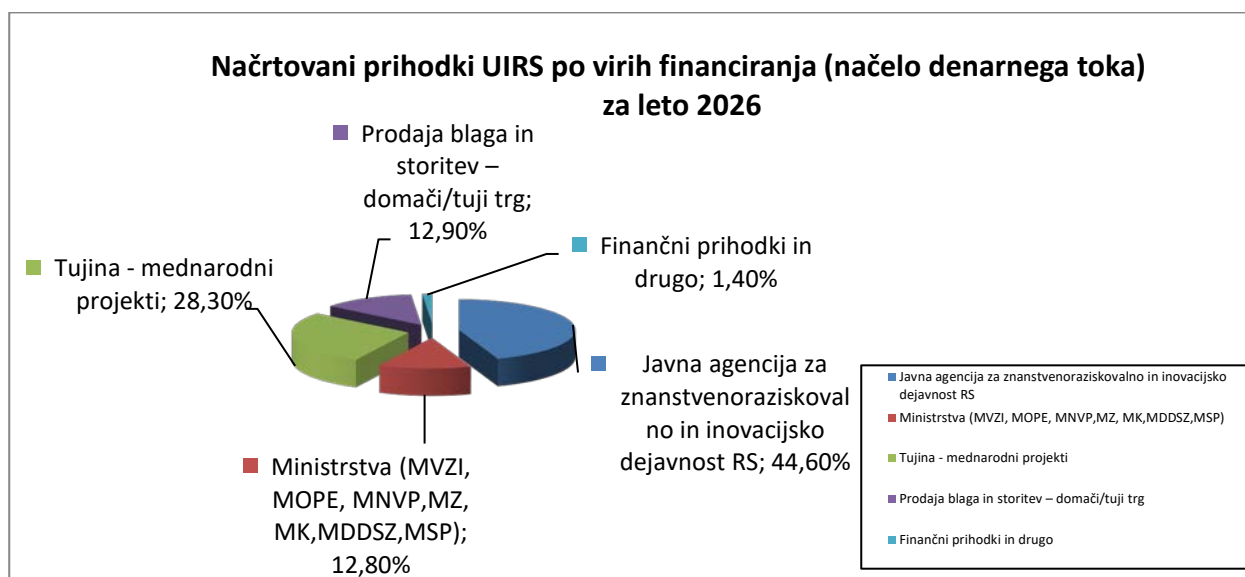
Za sofinanciranje lastne znanstvene strokovne literature Urbani izziv smo načrtovali sredstva javne agencije v višini 15.523 €.

Načrtovanih prihodkov s strani Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije za sofinanciranje stroškov investicijskega vzdrževanja za leto 2026 nismo načrtovali.

Načrtovani prihodki iz dejavnosti druge javne službe – mednarodni projekti v okviru EU oziroma izven EU so višji za 3,6 %.

Načrtovani prihodki na domačem in tujem trgu so nižji za 45,1 % od realiziranih v letu 2025 zaradi načrtovanih nižjih prihodkov iz tržne dejavnosti Inštituta.

Grafikon: Načrtovani prihodki UIRS po virih in po namenu (načelo denarnega toka) za obdobje od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2026

Vir: Načrtovani prihodki UIRS po virih in namenih (načelo denarnega toka) za obdobje od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2026.

Načrtovani odhodki po načelu denarnega toka v letu 2026 so v višini 3.090.381 € in so za 11,7 % nižji od realiziranih odhodkov v letu 2025. Od tega :

- načrtovani odhodki za izvajanje javne službe so nižji za 10,4 % in
- načrtovani odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu pa so nižji za 19,8 %.

Pri načrtovanju **plač in drugih izdatkov zaposlenim** smo pri pripravi programa dela in finančnega načrta za leto 2026 načrtovali 2,5 % višjo porabo sredstev v primerjavi z realizacijo leta 2025. Višina odhodkov iz naslova plač in drugih izdatkov zaposlenim na področju javne službe je višja za 7,7 % v primerjavi z letom 2025 zaradi večjega obsega del in višjih stroškov dela na domačih in mednarodnih projektih. Višina odhodkov iz naslova plač in drugih izdatkov zaposlenim na tržnem delu poslovanja je nižja za 22,6 % v primerjavi z letom 2025 predvsem zaradi manjšega obsega dela na tržnih projektih pri domačih naročnikih (npr. občinah, ministrstvih, idr.).

Pri načrtovanju **izdatkov za blago in storitve za izvajanje javne službe** smo načrtovali 35,4 % nižjo porabo sredstev v primerjavi z realizacijo leta 2025 zaradi manjšega obsega svetovalnih in drugih storitev na mednarodnih in domačih projektih.

Pri načrtovanju **izdatkov za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu** smo načrtovali za 12,2 % nižjo porabo sredstev v primerjavi z preteklim letom 2025 kar je posledica nižje načrtovanih stroškov zunanjih storitev podizvajalcev na domačem in tujem trgu.

Pri načrtovanju **investicijskega vzdrževanja in investicij** smo načrtovali nakup raziskovalne, računalniške in druge opreme in drobnega inventarja v višini 65.000 € in stroške investicijskega vzdrževanja in obnove v višini 50.000 €.

Stroški investicij, investicijskega in tekočega vzdrževanja bodo predvidoma realizirani v letu 2026 (po načelu denarnega toka).

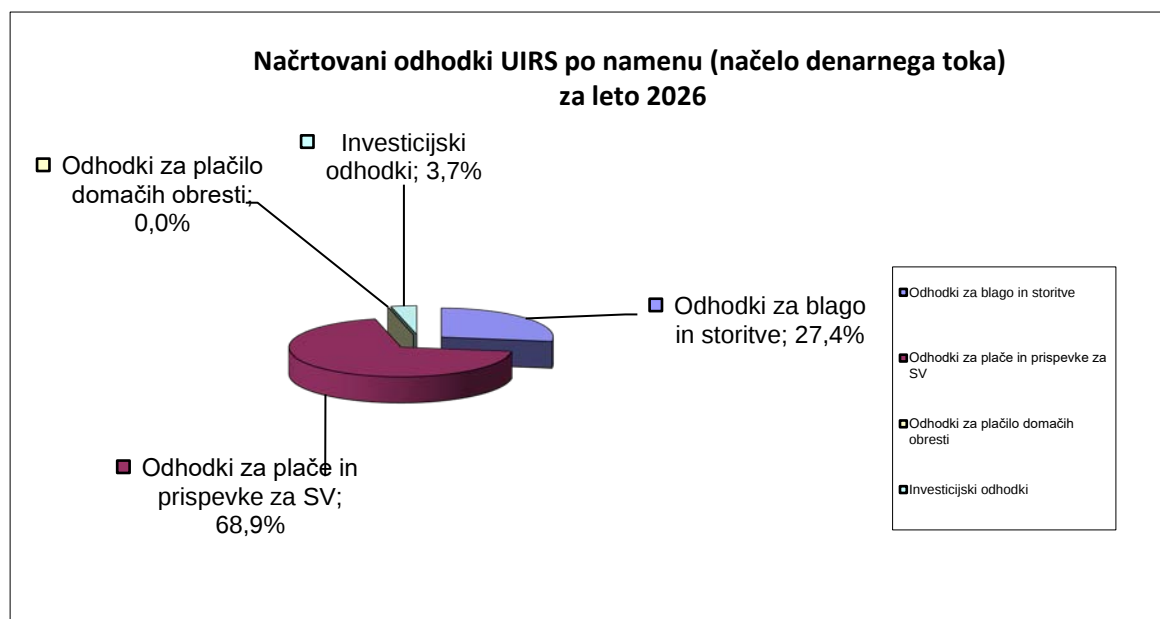
V strukturi investicijskih odhodkov 43 % predstavljajo odhodki s področja informacijske tehnologije.

S prihodki pridobljenimi na trgu bomo pokrili tudi del stroškov vzdrževanja v poslovne prostore Inštituta.

Načrtovani odhodki po načelu denarnega toka za leto 2026 po posameznih postavkah:

- načrtovani **stroški materiala in storitev** v višini 846.955 €, ki predstavljajo 27,4 % odhodkov od poslovanja,
- načrtovani **stroški dela** v višini 2.128.426 €, ki predstavljajo 68,9 % odhodkov od poslovanja,
- načrtovani **investicijski odhodki** v višini 115.000 €, ki predstavljajo 3,7 % odhodkov od poslovanja in
- načrtovani **stroški plačila domačih obresti** v višini 0,0 €, ki predstavljajo 0 % odhodkov od poslovanja.

Grafikon: Načrtovani odhodki UIRS po namenu (načelo denarnega toka) za obdobje od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2026

Vir: Načrtovani odhodki UIRS po namenu (načelo denarnega toka) za obdobje od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2026.

2.2.2 Načrt izkaza računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov (po načelu denarnega toka)

v evrih, s centi

Členitev kontov	NAZIV KONTA	Oznaka za AOP	Realizacija 2024	Ocena realizacije 2025	Finančni načrt za leto 2026	Primerjava Finančni načrt 2026/realizacija 2024	Primerjava Finančni načrt 2026/Ocena realizacije 2025
	a	b	c	d	e	f=e/c*100	g=e/d*100
75	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV (501 do 511)	500	0,00	0,00	0,00	-	-
7500	Prejeta vračila danih posojil od posameznikov in zasebnikov	501	0,00	0,00	0,00	-	-
7501	Prejeta vračila danih posojil od javnih skladov	502	0,00	0,00	0,00	-	-
7502	Prejeta vračila danih posojil od javnih podjetij in družb, ki so v lasti države ali občin	503	0,00	0,00	0,00	-	-
7503	Prejeta vračila danih posojil od finančnih institucij	504	0,00	0,00	0,00	-	-
7504	Prejeta vračila danih posojil od privatnih podjetij	505	0,00	0,00	0,00	-	-
7505	Prejeta vračila danih posojil od občin	506	0,00	0,00	0,00	-	-
7506	Prejeta vračila danih posojil iz tujine	507	0,00	0,00	0,00	-	-
7507	Prejeta vračila danih posojil državnemu proračunu	508	0,00	0,00	0,00	-	-
7508	Prejeta vračila danih posojil od javnih agencij in javnih zavodov	509	0,00	0,00	0,00	-	-
7509	Prejeta vračila plačanih poroštev	510	0,00	0,00	0,00	-	-
751	ZMANJŠANJE FINANČNIH NALOŽB	511	0,00	0,00	0,00	-	-
44	V. DANA POSOJILA IN POVEČANJE FINANČNIH NALOŽB (513 do 523)	512	0,00	0,00	0,00	-	-
4400	Dana posojila posameznikom in zasebnikom	513	0,00	0,00	0,00	-	-
4401	Dana posojila javnim skladom	514	0,00	0,00	0,00	-	-
4402	Dana posojila javnim podjetjem in družbam, ki so v lasti države ali občin	515	0,00	0,00	0,00	-	-
4403	Dana posojila finančnim institucijam	516	0,00	0,00	0,00	-	-
4404	Dana posojila privatnim podjetjem	517	0,00	0,00	0,00	-	-
4405	Dana posojila občinam	518	0,00	0,00	0,00	-	-
4406	Dana posojila v tujino	519	0,00	0,00	0,00	-	-
4407	Dana posojila državnemu proračunu	520	0,00	0,00	0,00	-	-
4408	Dana posojila javnim agencijam in javnim zavodom	521	0,00	0,00	0,00	-	-
4409	Plačila zapadlih poroštev	522	0,00	0,00	0,00	-	-
441	POVEČANJE FINANČNIH NALOŽB	523	0,00	0,00	0,00	-	-
	VI/1 PREJETA MINUS DANA POSOJILA (500-512)	524	0,00	0,00	0,00	-	-
	VI/2 DANA MINUS PREJETA POSOJILA (512-500)	525	0,00	0,00	0,00	-	-

Inštitut v letu 2026 ne načrtuje danih in prejetih vračil danih posojil.

2.2.3 Načrt izkaza računa financiranja določenih uporabnikov (po načelu denarnega toka)

v evrih, s centi

Členitev kontov	NAZIV KONTA	Oznaka za AOP	Realizacija 2024	Ocena realizacije 2025	Finančni načrt za leto 2026	Primerjava Finančni načrt 2026/realizacija 2024	Primerjava Finančni načrt 2026/Ocena realizacije 2025
	a	b	c	d	e	f=e/c*100	g=e/d*100
50	VII. ZADOLŽEVANJE (551+559)	550	0,00	0,00	0,00	-	-
500	Domače zadolževanje (552+553+554+555+557+558)	551	0,00	0,00	0,00	-	-
5001	Najeti krediti pri poslovnih bankah	552	0,00	0,00	0,00	-	-
5002	Najeti krediti pri drugih finančnih institucijah	553	0,00	0,00	0,00	-	-
del 5003	Najeti krediti pri državnem proračunu	554	0,00	0,00	0,00	-	-
del 5003	Najeti krediti pri proračunih občin	555	0,00	0,00	0,00	-	-
del 5003	Najeti krediti pri drugih javnih skladih	557	0,00	0,00	0,00	-	-
del 5003	Najeti krediti pri drugih domačih kreditodajalcih	558	0,00	0,00	0,00	-	-
501	ZADOLŽEVANJE V TUJINI	559	0,00	0,00	0,00	-	-
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA (561+569)	560	0,00	0,00	0,00	-	-
550	Odplačila domačega dolga (562 +563+564+565+567+568)	561	0,00	0,00	0,00	-	-
5501	Odplačila kreditov bankam	562	0,00	0,00	0,00	-	-
5502	Odplačila kreditov drugim finančnim institucijam	563	0,00	0,00	0,00	-	-
del 5503	Odplačila kreditov državnemu proračunu	564	0,00	0,00	0,00	-	-
del 5503	Odplačila kreditov proračunom občin	565	0,00	0,00	0,00	-	-
del 5503	Odplačila kreditov javnim skladom	567	0,00	0,00	0,00	-	-
del 5503	Odplačila kreditov drugim domačim kreditodajalcem	568	0,00	0,00	0,00	-	-
551	ODPLAČILA DOLGA V TUJINO	569	0,00	0,00	0,00	-	-
	IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE (550-560)	570	0,00	0,00	0,00	-	-
	IX/2 NETO ODPLAČILO DOLGA (560-550)	571	0,00	0,00	0,00	-	-
	X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (485+524+570)-(486+525+571)	572	0,00	330.852,27	9.619,35	-	2,9
	X/2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (486+525+571)-(485+524+570)	573	52.297,59	0,00	0,00	0,0	-

V načrtu izkaza računa financiranja za leto 2026 načrtujemo, da se Urbanistični inštitut RS ne bo zadolževal v sistemu Enotnega zakladniškega računa RS (EZR) pri Ministrstvu za finance.

Načrtovana razlika med prihodki in odhodki po načelu denarnega toka v letu 2026 je izkazana v višini 9.619 € in je odraz povečanja sredstev na računu Inštituta.

2.2.4 Načrt izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov (po načelu nastanka poslovnega dogodka)

v evrih, s centi

Členitev kontov	NAZIV KONTA	Oznaka za AOP	Realizacija 2024	Ocena realizacije 2025	Finančni načrt za leto 2026	Primerjava Finančni načrt 2026/realizacija 2024	Primerjava Finančni načrt 2026/ocena realizacije 2025
	a	b	c	d	e	f=e/c*100	g=e/d*100
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (861+862-863+864)	860	2.939.251,25	3.460.116,82	3.077.900,00	104,7	89,0
760	PRIHODKI IZ JAVNIH FINANC IN NEJAVNIH VIROV ZA OPRAVLJANJE JAVNE SLUŽBE	861	2.445.489,44	2.962.613,42	2.677.900,00	109,5	90,4
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG	862	0,00	0,00	0,00	-	-
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG	863	0,00	0,00	0,00	-	-
761	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV, BLAGA IN STORITEV NA TRGU	864	493.761,81	497.503,40	400.000,00	81,0	80,4
762	B) FINANČNI PRIHODKI	865	33.753,60	19.622,18	22.000,00	65,2	112,1
763	C) DRUGI PRIHODKI	866	2,41	1,44	100,00	4.149,4	6.944,4
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (868+869)	867	0,00	0,00	0,00	-	-
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	0,00	0,00	0,00	-	-
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	0,00	0,00	0,00	-	-
	D) CELOTNI PRIHODKI (860+865+866+867)	870	2.973.007,26	3.479.740,44	3.100.000,00	104,3	89,1
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872+873+874)	871	978.098,88	1.153.280,00	845.000,00	86,4	73,3
del 466	STROŠKI PRODANIH ZALOG	872	0,00	0,00	0,00	-	-
460	STROŠKI MATERIALA	873	62.658,01	63.584,16	65.000,00	103,7	102,2
461	STROŠKI STORITEV	874	915.440,87	1.089.695,84	780.000,00	85,2	71,6
	F) STROŠKI DELA (876+877+878)	875	1.808.466,32	2.167.452,88	2.190.000,00	121,1	101,0
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	1.450.450,62	1.728.658,54	1.760.000,00	121,3	101,8
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	222.405,05	268.895,51	275.000,00	123,6	102,3
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	135.610,65	169.898,83	155.000,00	114,3	91,2
462	G) AMORTIZACIJA	879	30.042,64	40.000,00	40.000,00	133,1	100,0
463	H) REZERVACIJE	880	0,00	0,00	0,00	-	-
465	J) DRUGI STROŠKI	881	12.897,90	13.144,32	16.000,00	124,1	121,7
467	K) FINANČNI ODHODKI	882	0,00	0,00	0,00	-	-
468	L) DRUGI ODHODKI	883	5,35	5,83	0,00	0,0	0,0
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (885+886)	884	0,00	0,00	0,00	-	-
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	0,00	0,00	0,00	-	-
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	0,00	0,00	0,00	-	-
	N) CELOTNI ODHODKI (871+875+879+880+881+882+883+884)	887	2.829.511,09	3.373.883,03	3.091.000,00	109,2	91,6
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870-887)	888	143.496,17	105.857,41	9.000,00	6,3	8,5
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (887-870)	889	0,00	0,00	0,00	-	-
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	2.246,13	10.000,00	5.000,00	222,6	50,0
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888-890)	891	141.250,04	95.857,41	4.000,00	2,8	4,2
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (889+890)	892	0,00	0,00	0,00	-	-

Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893	0,00	0,00	0,00	-	-
Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	38	41	42	110,5	102,4
Število mesecev poslovanja	895	12	12	12	100,0	100,0

Finančni načrt za leto 2026 po načelu poslovnega dogodka predvideva celotne prihodke v višini 3.100.000 €, celotne odhodke v višini 3.091.000 € in poslovni izid v višini 9.000 € presežka prihodkov nad odhodki (pred obračunom davka od dohodka pravnih oseb) oziroma 4.000 € presežka prihodkov nad odhodki po obračunu davka od dohodka pravnih oseb.

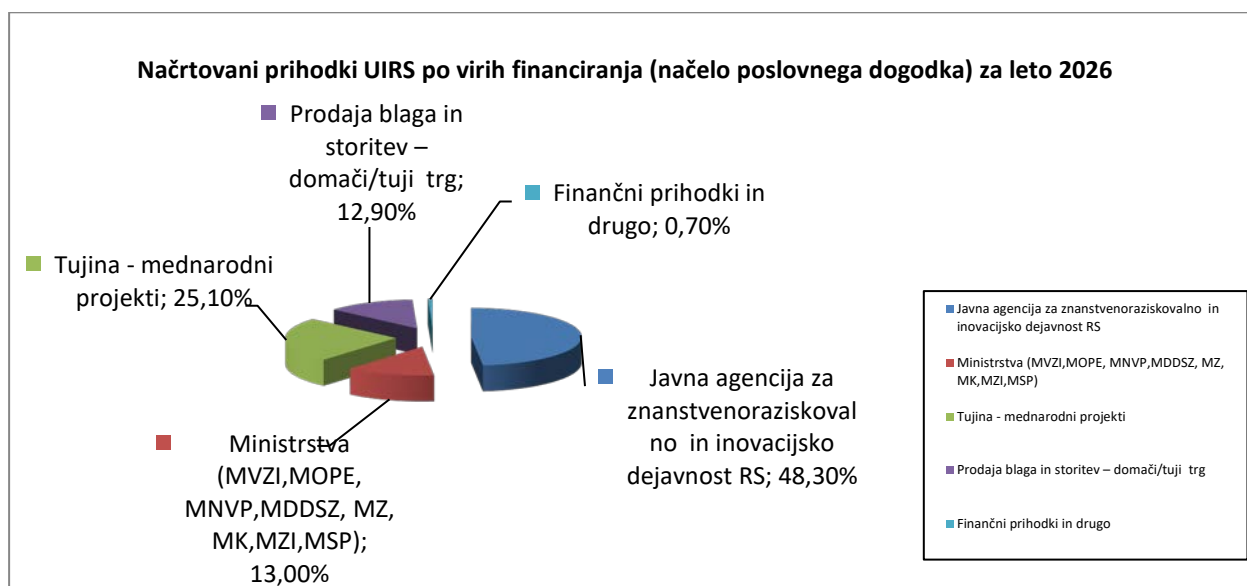
Načrtovani prihodki vključujejo poslovne prihodke v višini 3.077.900 € in druge prihodke v višini 22.100 €.

Razvrstitev načrtovanih prihodkov UIRS **po virih financiranja** (načelo poslovnega dogodka) v obdobju od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2026

Prihodki po virih financiranja	Znesek v evrih	Delež v odstotkih
Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost RS	1.498.253	48,3
Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije	150.937	4,6
Ostala ministrstva (MOPE, MNVP, MZ, MDDSZ, MSP)	260.821	8,4
Tujina (mednarodni projekti, sofinanciranje)	777.889	25,1
Prodaja blaga in storitev – domači/tuji trg	400.000	12,9
Finančni prihodki in drugi prihodki	22.100	0,7
Skupaj prihodki	3.100.000	100,0

Vir: Načrt izkaza prihodkov in odhodkov UIRS (načelo poslovnega dogodka) za obdobje od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2026.

Grafikon: Načrtovani prihodki UIRS po virih financiranja (načelo poslovnega dogodka) za obdobje od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2026

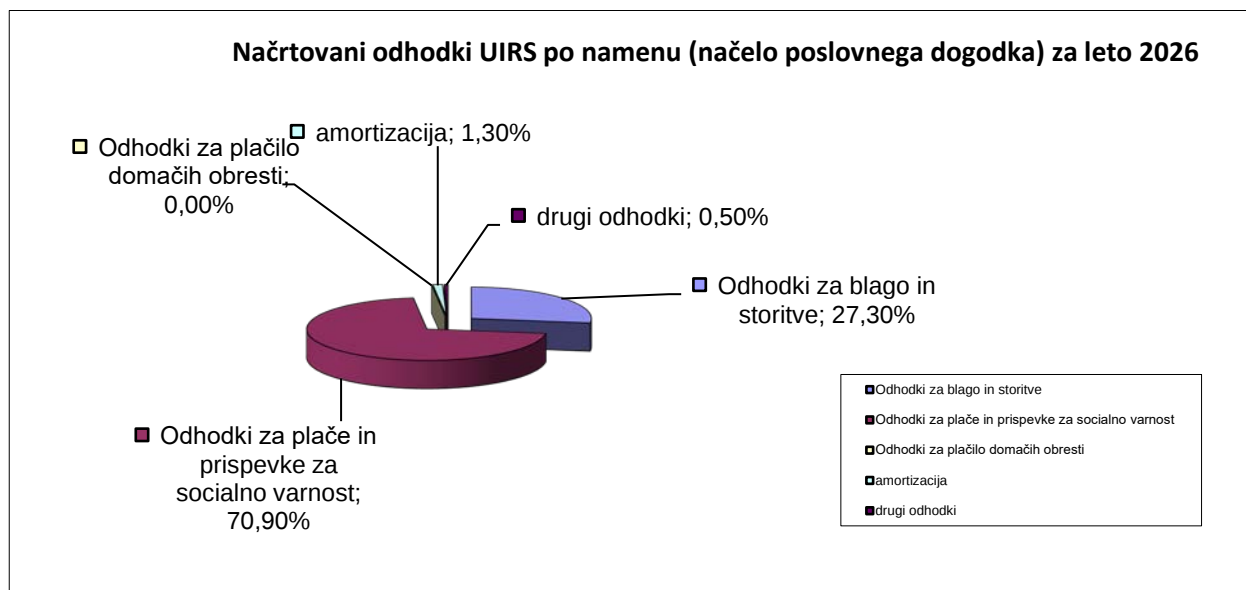
Vir: Načrt izkaza prihodkov in odhodkov UIRS (načelo poslovnega dogodka) za obdobje od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2026.

Načrtovani poslovni odhodki v višini 3.091.000 € so za 8,4 % nižji od realiziranih v letu 2025.

Temu ustrezno so načrtovani stroški in odhodki po posameznih postavkah:

- načrtovani **stroški materiala in storitev** v višini 845.000 €, ki predstavljajo 27,3 % odhodkov od poslovanja,
- načrtovani **stroški dela** v višini 2.190.000 €, ki predstavljajo 70,9 % odhodkov od poslovanja,
- načrtovani **stroški amortizacije** v višini 40.000 €, ki predstavljajo 1,3 % odhodkov od poslovanja,
- načrtovani **drugi stroški** v višini 16.000 €, ki predstavljajo 0,5 % odhodkov od poslovanja,
- načrtovani **finančni odhodki in drugi odhodki** v skupni višini 0 €, ki predstavljajo 0,0 % odhodkov od poslovanja.

Grafikon: Načrtovani odhodki UIRS po namenu (načelo poslovnega dogodka) za obdobje od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2026

Vir: Načrt izkaza prihodkov in odhodkov UIRS (načelo poslovnega dogodka) za obdobje od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2026.

Večja odstopanja načrtovanih odhodkov za leto 2026 glede na oceno realizacije za leto 2025:

AOP 874 – stroški storitev: načrtovan je nižji znesek opravljenih storitev zunanjih izvajalcev na posameznih tujih in domačih projektih ker bo Inštitut določene naloge opravil z notranjimi kadri.

AOP 875 – stroški dela so višje načrtovani predvsem zaradi plačne politike v javnem sektorju za leto 2026 in novih zaposlitev.

AOP 881 – drugi stroški so višji zaradi višje načrtovanih kvot za zaposlovanje invalidnih oseb in nadomestil za stavbno zemljišče za leto 2026.

2.2.6 Načrt prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti (po načelu nastanka poslovnega dogodka)

v evrih, s centi

Členitev konto v	NAZIV KONTA	Ozna ka za AOP	Realizacij a 2024 JAVNA SLUŽBA	Realizacij a 2024 TRG	Ocena realizacije 2025 JAVNA SLUŽBA	Ocena realizacije 2025 TRG	Finančni načrt 2026 JAVNA SLUŽBA	Finančni načrt 2026 TRG	Primerjava Finančni načrt JS 2026/realiza cija JS 2024	Primerja va finančni načrt JS 2026/realizacij a JS 2024	Primerja va Finančni načrt JS 2026/ocena na realizacij e JS 2025	Primerja va finančni načrt 2026 trg/ ocena realizacij e JS 2025
	a	b	c	d	e	f	g	h	i=g/c*100	j=h/d*100	k=g/e*100	l=h/f*100
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (861+862-863+864)	660	2.445.489, 44	493.761, 81	2.962.613, 42	497.503, 40	2.677.900, 00	400.000, 00	109,5	81,0	90,4	80,4
760	PRIHODKI OD IZ JAVNIH FINANC IN NEJAVNIH VIROV ZA OPRAVLJANJE JAVNE SLUŽBE	661	2.445.489, 44	0,00	2.962.613, 42	0,00	2.677.900, 00	0,00	109,5	-	90,4	-
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG	662	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG	663	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-

761	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV, BLAGA IN STORITEV NA TRGU	664	0,00	493.761,81	0,00	497.503,40	0,00	400.000,00	-	81,0	-	80,4
762	B) FINANČNI PRIHODKI	665	33.753,60	0,00	19.622,18	0,00	22.000,00	100,00	65,2	-	112,1	-
763	C) DRUGI PRIHODKI	666	0,00	2,41	0,00	1,44	0,00	0,00	-	0,0	-	0,0
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (868+869)	667	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668	0,00	0,00			0,00	0,00	-	-	-	-
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669	0,00	0,00			0,00	0,00	-	-	-	-
	D) CELOTNI PRIHODKI (860+865+866+867)	670	2.479.243,04	493.764,22	2.982.235,60	497.504,84	2.699.900,00	400.100,00	108,9	81,0	90,5	80,4
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872+873+874)	671	663.077,67	315.021,21	1.039.457,09	113.822,91	816.180,30	28.821,70	123,1	9,1	78,5	25,3
del 466	STROŠKI PRODANIH ZALOG	672	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
460	STROŠKI MATERIALA	673	57.737,91	4.920,10	54.552,06	9.032,10	54.515,00	10.484,00	94,4	213,1	99,9	116,1
461	STROŠKI STORITEV	674	605.339,76	310.101,11	984.905,03	104.790,81	761.665,30	18.337,70	125,8	5,9	77,3	17,5
	F) STROŠKI DELA (876+877+878)	675	1.690.525,36	117.940,96	1.859.567,17	307.885,73	1.836.753,00	353.246,00	108,6	299,5	98,8	114,7
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	1.349.716,02	100.734,60	1.483.103,37	245.555,17	1.476.112,00	283.888,00	109,4	281,8	99,5	115,6
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	677	208.627,64	13.777,41	230.699,02	38.196,49	230.642,50	44.357,00	110,6	322,0	100,0	116,1
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	132.181,70	3.428,95	145.764,78	24.134,07	129.998,50	25.001,00	98,3	729,1	89,2	103,6
462	G) AMORTIZACIJA	679	28.000,48	2.042,16	34.318,02	5.681,98	33.548,00	6.452,00	119,8	315,9	97,8	113,6
463	H) REZERVACIJE	680	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
465	J) DRUGI STROŠKI	681	12.500,64	397,26	11.277,18	1.867,14	13.418,70	2.580,30	107,3	649,5	119,0	138,2
467	K) FINANČNI ODHODKI	682	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
468	L) DRUGI ODHODKI	683	1,96	3,39	5,00	0,83	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
	M) J) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (885+886)	684	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
	N) CELOTNI ODHODKI (871+875+879+880+881+882+883+884)	687	2.394.106,11	435.404,98	2.944.624,46	429.258,59	2.699.900,00	391.100,00	112,8	89,8	91,7	91,1
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870+887)	688	85.136,93	58.359,24	37.611,14	68.246,26	0,00	9.000,00	0,0	15,4	0,0	13,2
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (887-870)	689	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690	85.136,93	56.113,11	0,00	10.000,00	0,00	5.000,00	0,0	8,9	-	50,0
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888-890)	691	0,00	2.246,13	37.611,14	58.246,26	0,00	4.000,00	-	178,1	0,0	6,9
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (889+890)	692	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	-	-	-
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-

Vir: Načrt izkaza prihodkov in odhodkov UIRS (načelo poslovnega dogodka) za obdobje od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2026.

Delež načrtovanih prihodkov od poslovanja na področju izvajanja javne službe v prihodkih od poslovanja znaša v višini 2.699.900 € oziroma 87,1 % (v letu 2025 je znašal 85,7 %), delež načrtovanih prihodkov od poslovanja na področju tržne dejavnosti v prihodkih poslovanja pa znaša v višini 400.100 € oziroma 12,9 % (v letu 2025 je znašal 14,3 %).

Odhodke smo med obe dejavnosti razmejili na podlagi vodenja stroškovnih mest in stroškovnih nosilcev. Neposredni in določeni posredni stroški oz. odhodki so že ob nastanku razporejeni na stroškovne nosilce, ki jih povzročajo. Ostali posredni stroški oz. odhodki, ki jih ob nastanku ni mogoče direktno pripisati stroškovnemu nosilcu, pa se na obe dejavnosti pri načrtovanju razporejajo z uporabo ključa oz. merila: delež prihodkov od poslovanja javne oz. tržne dejavnosti v prihodkih iz poslovanja iz preteklega leta.

Urbanistični inštitut RS načrtuje na področju izvajanja javne službe 2.699.900 € celotnih prihodkov in 2.699.900 € celotnih odhodkov. Primerjalno z realizacijo leta 2025 so tako načrtovani prihodki nižji za 9,5 % in načrtovani odhodki višji za 8,3 % zaradi nižjih stroškov za izvajanje mednarodnih projektov in ciljnih raziskovalnih projektov.

Urbanistični inštitut RS načrtuje na področju izvajanja tržne dejavnosti 400.100 € celotnih prihodkov in 391.100 € celotnih odhodkov ter poslovni izid v višini 9.000 € presežka prihodkov nad odhodki (pred obračunom davka od dohodkov pravnih oseb) oziroma z upoštevanjem davka od dohodka pravnih oseb bo presežek prihodkov nad odhodki znašal 4.000 €.

Primerjalno z realizacijo leta 2025 so načrtovani prihodki iz trga nižji za 19,6 % in načrtovani odhodki iz trga nižji za 8,9 % zaradi nižje načrtovanih opravljenih storitev zunanjih izvajalcev Inštituta.

Na podlagi navedenih izhodišč in ocen bo Inštitut za leto 2026 zaključil z izravnanimi prihodki in odhodki na javni službi ter presežkom prihodkov nad odhodki na tržnem delu poslovanja.

Kriteriji oziroma ključni za opredelitev posameznih prihodkov in odhodkov kot tržno dejavnost

Zakon o zavodih dovoljuje, da javni zavodi pod določenimi pogoji, ki so opredeljeni v zakonu, izvajajo poleg javne službe tudi tržno dejavnost.

Urbanistični inštitut RS ima v svojem aktu o ustanovitvi opredeljeno, da za opravljanje svoje dejavnosti pridobiva sredstva iz državnega proračuna za izvajanje nacionalnega raziskovalnega programa, iz državnih razpisov in pogodb za pridobivanje in sprejetje projektov ter iz skladov in donacij iz domačih in mednarodnih virov.

Med prihodke za opravljanje javne službe Urbanistični inštitut RS razvršča pridobljena sredstva iz državnega in mednarodnega proračuna, med tržne prihodke pa razvršča vse pridobljene naloge na domačem in tujem trgu.

Pri razmejevanju odhodkov na tiste, ki se nanašajo na javno službo in tiste, ki se nanašajo na prodajo blaga in storitev na trgu Inštituta, se upošteva načelo, da je potrebno ob nastanku poslovnega dogodka določiti, za kakšno vrsto dejavnosti gre.

Upravni odbor UIRS je na svoji 22. redni seji dne 18. 12. 2025 sprejel Sodila za razporejanje stroškov/odhodkov na posamezne dejavnosti UIRS za leto 2026 in sicer se posredne stroške na ravni celotnega Inštituta razporeja na dejavnost javne službe in tržne dejavnost s pomočjo sodila, ki je število realiziranih učinkovitih delovnih ur opravljenih na javni službi oziroma trgu v celotnih učinkovitih delovnih urah vseh projektov in programov.

Inštitut pridobiva prihodke s področja trga preko javnih razpisov ministrstev, agencij in občin na domačem trgu in preko javnih razpisov za pridobitev mednarodnih projektov znotraj EU kot zunaj EU pod enakimi pogoji kot drugi prijavitelji. Ker javni razpisi in pozivi za leto 2026 še niso v celoti zaključeni, se bodo skozi leto 2026 lahko pojavila odstopanja.

Urbanistični inštitut RS v letu 2026 ne načrtuje investicij v delu, ki se nanašajo na usklajenost z načrtom ravnanja s stvarnim premoženjem Republike Slovenije.

2.2.7 Načrt prihodkov iz proračuna RS za leto 2025 po virih in namenih – javna služba

v evrih brez centov						
	Prihodki glede na namen	Realizacija 2024	Ocena realizacije 2025	Finančni načrt za leto 2026	Primerjava Finančni načrt 2026/realizacija 2024	Primerjava Finančni načrt 2026/Ocena realizacije 2025
a	b	c	d	e	f=e/c*100	g=e/d*100
A+B+C	Prihodki - Skupaj (vrednost mora biti enaka AOP 404 + AOP 419)	2.128.549	2.261.309	1.781.842	83,7	78,8
A.	Vir ARIS	1.708.687	1.611.773	1.380.084	80,8	85,6
A1.	Vsota ISF-O in PSF-O	1.635.666	1.294.376	1.186.512	72,5	91,7
A2.	RSF	73.021	73.021	66.936	91,7	91,7
A3.	PNR	0	0	0	-	-
A4.	Ostalo, integralni proračun - vir ARIS	0	244.376	126.636	-	51,8
A5.	Sredstva za projekte, financirane iz sredstev Načrta za okrevanje in odpornost (NOO) in Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR)	0	0	-	-	-
B.	Vir: MVZI	144.283	169.138	140.937	97,7	83,3

B1.	CRP	0	0	10.000	-	-
B2.	Sredstva za projekte, financirane iz sredstev strukturnih in investicijskih skladov - tekoči transferi	28.550	79.486	49.422	173,1	62,2
B2a	Sredstva za projekte, financirane iz sredstev strukturnih in investicijskih skladov - investicijski transferi	0	0	0	-	-
B3.	Investicije in investicijsko vzdrževanje - integralni proračun	32.433	0	0	0,0	-
B4.	Sredstva za projekte, financirane iz sredstev Načrta za okrevanje in odpornost (NOO)	83.300	64.615	81.515	97,9	126,2
B5.	Ostalo – vir MVZI	0	25.037	0	-	0,0
C.	Drugi viri državnega proračuna (druga ministrstva, agencije ipd.)	275.579	480.398	260.821	94,6	54,3

*Opomba h B2. Projekt SRIP PMiS

Načrtovani poslovni prihodki po načelu denarnega toka iz proračuna RS po virih in namenih – javna služba za leto 2026 so v višini 1.781.842 € in so za 21,2 % nižji od realiziranih prihodkov iz proračuna RS za leto 2025.

Po virih financiranja so načrtovani prihodki iz proračuna RS za leto 2026 po načelu denarnega toka razdeljeni na:

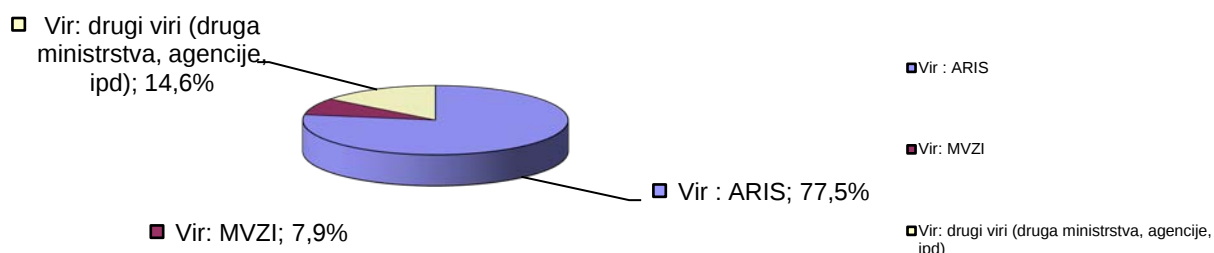
- prihodke od Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost RS v višini 1.380.084 €, ki predstavljajo 77,5 % proračunskih prihodkov UIRS za leto 2026,
- prihodki od MVZI za projekt NOO in sredstev za projekte, financirane iz sredstev strukturnih in investicijskih skladov v višini 130.937 €, ki predstavljajo 7,4 % proračunskih prihodkov UIRS za leto 2026
- prihodki od MVZI za CRP-e v višini 10.000 €, ki predstavljajo 0,5 % proračunskih prihodkov UIRS za leto 2026 in
- prihodke iz drugih virov državnega proračuna (druga ministrstva, agencije, idr.) v višini 260.821 €, ki predstavljajo 14,6 % proračunskih prihodkov UIRS za leto 2026.

2.2.8 Načrtovani drugi viri državnega proračuna (ministrstva, agencije, ipd.) za leto 2026 so:

Ime/Naziv financerja	Finančni načrt za leto 2026	Ime projekta/programa ali št. pogodbe
MNVP	24.000	V5-24028 Umestitev mobilnostnih načrtov za novogradnje v proces prostorskega načrtovanja
MOPE	6.000	V5-24028 Umestitev mobilnostnih načrtov za novogradnje v proces prostorskega načrtovanja
MNVP	9.666	V5-24031 Arhitekturne tipologije in arhitekturne krajine in regije Slovenije 2
MSP	27.500	Izdelava analize razmer na zasebnem najemnem prostoru 2025
MZ	37.179	Ven za zdravje 4
CTK	18.475	Konzorcij CTK - Publikacija Science direct
MDDSZ / NSIOS	98.000	Dostopnost - Info točka 2026
MNVP	10.000	V5-2545_Model aktivacije velikih družinskih hiš s praznimi ali delno praznimi bivalnimi površinami
MSP	30.000	Analiza razmer na zasebnem najemnem trgu 2026 - 2027
Skupaj	260.821	

Grafikon: Načrtovani prihodki iz proračuna RS po virih – javna služba (načelo denarnega toka) za obdobje od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2026

**Načrtovani prihodki UIRS iz proračuna RS po virih - javna služba
(načelo denarnega toka)
za leto 2026**

Vir: Načrt prihodkov iz proračuna RS po virih – javna služba za obdobje od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2026.

3 Kadrovski načrt

3.1 Število zaposlenih po virih financiranja z obrazložitvijo

Tabela: Politika zaposlovanja (60. člen ZIPRS2526) – število zaposlenih po virih financiranja

Viri	Kadrovski načrt za leto 2025 (na dan 1. 1. 2026)	Število zaposlenih na dan 1. januarja posameznega leta (Realizacija 1. 1. 2026)	Dovoljeno ali ocenjeno število zaposlenih na dan 1. januarja naslednje leto (Kadrovski načrt na dan 1. 1. 2027)
1. državni proračun			
2. proračun občin			
3. ZZS in ZPIZ			
4. druga javna sredstva za opravljanje javne službe (na primer takse, pristojbine, koncesnine, RTV-prispevek)			
5. sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu	5,19	6,60	5,42
6. nejavna sredstva za opravljanje javne službe			
7. sredstva prejetih donacij			
8. sredstva EU ali drugih mednarodnih virov, vključno s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna	5,89	4,7	10,75
9. sredstva proračuna za zaposlene iz prvega, drugega in tretjega odstavka 25. člena Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18, 66/19, 199/21, 136/23 – ZIUZDS, 35/24, 32/25 – ZZDej-N in 40/25 – ZPPKZD) in iz tretjega odstavka 34. člena Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF, 14/13, 88/16 – ZdZPZD, 64/17, 1/19 – odl. US, 73/19, 82/20, 152/20 – ZZUOOP, 203/20 – ZIUPOPdve, 112/21 – ZNUPZ, 196/21 – ZDOsk, 100/22 – ZNUZSZS, 132/22 – odl. US, 141/22 – ZNUNBZ, 14/23 – odl. US, 84/23 – ZDOsk-1, 102/24 – ZZZK in 32/25)			
10. sredstva iz sistema javnih del			
11. sredstva stabilnega financiranja, raziskovalnih projektov ter sredstva za projekte in programe, namenjene za internacionalizacijo, odprtost in kakovost v izobraževanju in znanosti	27,92	29,70	25,83
SKUPNO ŠTEVILO VSEH ZAPOSLENIH OD 1. DO 11. TOČKE	39	41	42
ŠTEVILO ZAPOSLENIH, KI SE FINANCIRAJO IZ 1., 2., 3. in 4. TOČKE	0	0	0
ŠTEVILO ZAPOSLENIH, KI SE FINANCIRAJO IZ 5., 6., 7., 8., 9., 10. in 11. TOČKE	39	41	42

V letu 2026 se ena zaposlena upokoji. Zaradi kontinuitete in prenosa znanja smo že v letu 2025 zaposlili novo sodelavko, ki bo prevzela naloge sodelavke, ki gre v pokoj. V letu 2026 planiramo tudi zaposlitev novega mladega raziskovalca ali mlade raziskovalke in še eno dodatno zaposlitev strokovnega sodelavca ali sodelavke, če bi na razpisih za EU projekte dobili dodatne projekte.

3.2 Preglednici s kadrovsko strukturo zaposlenih po plačnih podskupinah in trajanju zaposlitve

Preglednica: Število zaposlenih po plačnih (pod)skupinah in trajanju zaposlitve na dan 31. 12. 2025 in načrt na dan 31. 12. 2026 v osebah

Zap. št.	Plačna podskupina	Število zaposlenih na dan 31. 12. 2025 (v osebah)			Načrt števila zaposlenih na dan 31. 12. 2026 (v osebah)		
		Določen čas	Nedoločen čas	Skupaj	Določen čas	Nedoločen čas	Skupaj
a	POSLOVODNI ORGANI PRI UPORABNIKIH PRORAČUNA (DM plačne skupine B)	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0
b	RAZISKOVALCI (DM plačne podskupine H1, brez DM H017002, H017004 in H018007 ter brez zaposlenih po 147. členu ZDR-1)	1,0	15,0	16,0	1,0	16,0	17,0
c	RAZISKOVALCI – dopolnilni delovni čas (147. člen ZDR-1) (vsa DM plačne podskupine H1)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
d	MLADI RAZISKOVALCI (DM H017002)	4,0	0,0	4,0	4,0	0,0	4,0
e	DM H017004 RAZISKOVALEC IN H018007 VIŠJI RAZISKOVALEC	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
f	STROKOVNI SODELAVCI (DM plačne podskupine H2)	7,0	10,0	17,0	6,0	12,0	18,0
g	SPECIFIČNA DELOVNA MESTA NA PODROČJU ZNANOSTI (DM plačne podskupine H3)	0,0	3,0	3,0	0,0	2,0	2,0
h	ADMINISTRATIVNI, RAČUNOVODSKI, TEHNIČNI IN OSTALI DELAVCI NA PODROČJU ZNANOSTI (DM plačne podskupine H9)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
i=Σ od a do h	SKUPAJ ZSTSPJS	13,0	28,0	41,0	12,0	30,0	42,0
j	RAZISKOVALCI - zaposlitev samo na podlagi 64. člena ZZrID oz. četrtega odstavka 4. člena ZSTSPJS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
k=i+j	SKUPAJ ZSTSPJS in 64. člen ZZrID	13,0	28,0	41,0	12,0	30,0	42,0
l (od a in od b)	RAZISKOVALCI – dopolnilni delovni čas (drugi in tretji odstavek 62. člena ZZrID) (DM plačne podskupine H1)	7,0	0,0	7,0	5,0	0,0	5,0
m (od b)	RAZISKOVALCI - zaposlitev za krajši čas od polnega na podlagi 64. člena ZZrID oz. četrtega odstavka 4. člena ZSTSPJS ob hkratni zaposlitvi (za krajši čas od polnega) na DM plačne podskupine H1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica: Število zaposlenih po plačnih (pod)skupinah in trajanju zaposlitve na dan 31. 12. 2025 in načrt na dan 31. 12. 2026 v FTE

Zap. št.		Število zaposlenih na dan 31. 12. 2025 (v FTE)			Načrt števila zaposlenih na dan 31. 12. 2026 (v FTE)		
		Določen čas	Nedoločen čas	Skupaj	Določen čas	Nedoločen čas	Skupaj
a	POSLOVODNI ORGANI PRI UPORABNIKIH PRORAČUNA (DM plačne skupine B)	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0
b	RAZISKOVALCI (DM plačne podskupine H1, brez DM H017002, H017004 in H018007 ter brez zaposlenih po 147. členu ZDR-1)	0,6	15,0	15,6	1,6	16,0	17,6
c	RAZISKOVALCI – dopolnilni delovni čas (147. člen ZDR-1) (vsa DM plačne podskupine H1)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
d	MLADI RAZISKOVALCI (DM H017002)	4,0	0,0	4,0	4,0	0,0	4,0
e	DM H017004 RAZISKOVALEC IN H018007 VIŠJI RAZISKOVALEC	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
f	STROKOVNI SODELAVCI (DM plačne podskupine H2)	7,0	9,5	16,5	6,0	11,5	17,5
g	SPECIFIČNA DELOVNA MESTA NA PODROČJU ZNANOSTI (DM plačne podskupine H3)	0,0	2,0	2,0	0,0	2,0	2,0
h	ADMINISTRATIVNI, RAČUNOVODSKI, TEHNIČNI IN OSTALI DELAVCI NA PODROČJU ZNANOSTI (DM plačne podskupine H9)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
i=Σ od a do h	SKUPAJ ZSTSPJS	12,6	26,5	39,1	12,6	29,5	42,1
j	RAZISKOVALCI - zaposlitev na podlagi 64. člena ZZrID oz. četrtega odstavka 4. člena ZSTSPJS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
k=i+j	SKUPAJ ZSTSPJS in 64. člen ZZrID	12,6	26,5	39,1	12,6	29,5	42,1

3.3 Obrazložitev kadrovskega načrta

Na Urbanističnem inštitutu RS je bilo na koncu leta 2025 zaposlenih 41 delavcev (od tega tri zaposlitve za 50% delovnega časa). Od tega je 28 raziskovalcev z nazivom, 12 strokovnih sodelavcev in direktor. Izobrazbena struktura raziskovalcev UI je naslednja: 13 doktorjev znanosti, 3 magistri znanosti, 23 z visokošolsko in 2 s višješolsko izobrazbo.

UIRS ima Sistemizacijo delovnih mest usklajeno z novo zakonodajo. Zaposleni so razporejeni na delovna mesta v skladu z delovnimi zadolžitvami in izkušnjami in potrebami glede izvajanja nalog/projektov (domačih in mednarodnih). Število sistemiziranih delovnih mest ni enako številu zaposlenih, temveč je sistemiziranih mest več, zaradi interdisciplinarne dejavnosti UIRS ter zaradi pridobivanja projektov skozi vse leto. UIRS mora odvisno od števila pridobljenih projektov, po potrebi za določen čas (čas trajanja projekta) zaposliti določeno število delavcev, ki imajo lahko zelo različno izobrazbo.

Kadrovski načrt Inštituta se prilagaja količini dela oziroma pridobljenim nalogam in projektom ter letnim finančnim načrtom. V letu 2026 se ena sodelavka upokoji in v ta namen smo zaradi prenosa znanja že konec leta 2025 zaposlili zamenjavo. V letu 2026 planiramo še zaposlitev novega mladega raziskovalca ali mlade raziskovalke in še eno dodatno zaposlitev strokovnega sodelavca ali sodelavke, če bi na razpisih za EU projekte dobili dodatne projekte.

Ljubljana, dne 16. 1. 2026

direktor UIRS

dr. Igor Bizjak

The image shows a circular official stamp of the Urbanistic Institute of the Republic of Slovenia (UIRS). The text around the perimeter of the stamp reads "Urbanistični inštitut RS" at the top and "Ljubljana" at the bottom. Overlaid on the stamp is a handwritten signature in blue ink.

Priloge:

- Excelova datoteka "PD26_RD"
- Excelova datoteka "PD26_invest"
- Excelova datoteka "FN_26"